63

ш/63

692 Ш. 63.

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ԵԱՆԻ

ԷԼԷԳԹՐԻԳ ԹԷԼԷԳՐԱՖԸՆԸՆ

ՍԻՐԷԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ ՎԷ ԻՍԹԻՄԱԼԻ ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ

ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ՊԻՐ ՀԷՐՀՆԱՄԷ

ԹԷԷԼԻՖԻ

ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

= 1857 =

«Վ՝ լաքին պիր տէմիր թէլ իլէ, մէմլէ-
„քէթտէն մէմլէքէթէ նասրի լագըրտը օլու-
„նուր, եախօտ թէլ իւզէրինտէն խապէրլէր
„նասրլ կիտէր կէլիր»։

ՄՈՒԳԱՏՏԻՄԻ

Մ Ե Ք Ե Ա Ն Ը իմ է՝ մարիֆէի օլան Լ՝-ըրբա գըլեասընա, պոռ-նա չէնա սենէ ագարէմ, պէր հէ՛մրիլէ՝ ըրէլ իլէ, ո՞ւլագարան ո՞ւլաղա, վէ պիարարան պիարա խաղերլեր ինարդ էնլարինի իլիրդ, էարարընը պիլէմէյէրէ՛ ճի՝-մլէմրլեն մի՝-ըրէհայէր օլաո՞ղ՝ էանարէ, էնլեն Ռ՝-սիա մո՝-հարէպէսի վէ՛ինէսի իլէ, պո՝ հէ՛մրիլէ՝ ըրէլեր, մէմալի՛ Շահանէսէ, վէ հէր կի՝-ն կէօրէ՝-մի՝-լի՝-ն էօնի՝-նէսէ օլան արալէ վէ մէվգիլերէսէ վաղ օլո՝-նարագ, սէ՝-մերէ՝-սի պահի էլան վէ պիր ֆիրլ կէօրի՝-լմէ՛սէ օլաո՞ղ՝ հալէսէ պահի, հէրա՛-հալա էարարընա վագրֆ օլամայարագ, պէյնէննաս ղ՝ պիվալեր ղ՝-հո՝-ր իրմրլ իսի։ «Վ՝ չաքին պիր տէմիր թէլ իլէ, մէ՛մլէքէթատէն մէմ՝ » լէքէթէ նանսըլ լագըրտը օլըլնուր, եախսատ թէլ իւ՝-զէրինատէն » խապէրլեր նանսըլ կիտէր կէլեր »։ Վ՝ չէգարը, իլմին էն էի՝-սէ՛ սերէ՝-ճէ՛-սինպէն նէղալ իսէն պո՝ հէ՛մրիրի պիլէ՝մէսի՛-լերինի, վէ խայալ պահի իսէ՛մէսի՛-լերինի իգրար իրմէյէ իսրմէյէ, պէրէ պիրինսէն պարբլ ճէվալար իլէ, սաֆսէրո՝-ն վ՝-գո՝-ֆճո՝-լարը իսիեարի, վէ կի՝-յա Հելէգթրիդ թէ՝-լէղրաֆիընին նէ՛ օլաո՞ղ՝-նո՝-ա ագրանլարընա ըարրէֆ իսէրէ՛։ օլ վէճհ իլէ պո՝ ըսաաճի՝-պլէ՝ ըրէլեր ի՝-ղերինէ, հէրա՛-սէ պէրեր պի՝-ըլէ՝ մանա վէրիպ վէ բէ՛ սօղը՝-պա էաղերշ պէր ըսաավը՝-ր բէյպա իսի՝-պ, պիլմէյէրէ՛ հէմ սէնսիլերի իսիարի օր՝-ր, վէ հէմ պահի սահերլերինի իսիարէ սայ իսէ կէ՝-լերլեր իսի։

Իմսի, պո՝ հալսէն մի՝-ըրէսսէր օլարագ, կերէ՛ հավէ՛սէսարանը պո՝ սէհ՝-վէարիսէն գո՝-ըրարմագ, վէ կերէ՛ իլմին հագգընը իալրաալ իրսիրմէ՛սէ նէյէրի իլէ։ էնգիրիգ ըրէլերգաֆընը հագիգինը հալ ի՝-ղեի ըարրիֆ վէ պէյան իրմէ՛սէյի պէր իրղմրը իայրէյի վէ պէր վաճիպէյի ելմմրի ապա իրմրլ իսէ՛ սէ, գալմի էլմրլի ալմաղան էվվել, սէնսի սէնսիմրլի իրիրապէն, պէօյլի պէր սագիգ վէ նալէ՛ մապսէյի, մերա՛սէրը լայգիրընա ըարֆրլ ի՝- իֆասէյի գո՝-ըրիրմրլ օլաճա՞գ մը սիվալի իլէ, մո՝-հագգագ պէր ղի՝-պհ վէ ըրերսապի՝-սի՛ սահի սի՝-ղար օր՝-ր՝-սո՝-գ։

Ձի՝-նէ՛, ըասիարընը պո՝ հէ՛մրիրի, իլմ էօր՝- իլէ ըարրիֆ օր՝-նաա, հէնի՝-ղ սրբա պո՝նա կիլմէղալէն, սահա բէ՛ սէգ ղեյլեր ըահարիլինի մի՝-հրաճ օր՝-նաճաղընսան, պո՝ էի՝-ղանէն պիղլեր վէ օգո՝-յանլարա սի՝-ղլէ պէր ղահրի հասրլ օլաճաղընսան մասսա, էա՝ պիղլեր վէ էա՝ օգո՝-յանլար նըրբի էօր՝ սա օսանրլ, վէլեհ կի՝-ղճէյի էմասլ սէ՝ղարերի իլէ սահի հէաա վէ սէղի օ՝-

լը-նապիլէր իրէ։ Լ՝օգ, իլմ եօլ-նոր ինէրէ, ապէլա մո-պահասմ իլէ ինրէֆ օլ-նսա, պո-նո-նպա ղրիէն մ-մէն օլ-պ օլմայաճաղը ղէօյէ պո-բսո-ն, ճէ-մլէնէն մ-հինէրէմ օլան իլմ ինրիգէնէ, ճաճապա պէր ռէայէր-էղլէ իլիմիզ օմաղմբսրզ մ-լահաղսը պէր գալ գէֆա գալէմ էլէմիղէն պէ-ղէ-ռմէյէ մո-հագգագ պէր սէպէպ վէ վէսիլէ օմո-ղո-պո։

Լ՝ղինէ, պո՝ իէի ղէգգ արասընպա, մ-նէնէլպ օլ-պ, հիշ պէրինի գանի-էն իհինիսր իէմէրէյէմիզ հալէ, պէր է-լէ-նճէ- ինրիգ իսրիրմբզ իո-ինո-ր վէ իսպէրի էյէմիզ պէր։ Շէօյէ էի, եէսը գո-պրէրը իլահէյէ, էեա-յէնանպէ հիշ պէր ղէյէ եալբնրզ եարանմայպ, է պէրէ պէրինէ պէնղէնմիզ, վէ եապա հէէմէրիլէ- պէր ինէսէլէ-լ (ղինճէրլէմէ) վէ մրնասէպէրիլէ պէրէ պէրինէ ռապի էնմիզ օլ-ղո-նպան, վէ իլմ աշնա օմայանլար պասի, մաղ-գանրն պէր իայլբճասրը, իլմ մաիսո-սէ մ-հինճ օմայարգպա էօրէ-ր, պէրէր վէ աղնար օլ-գլարբնպան, պիլբէէ-էրինի պիլմէպէ-էրինէ էմաղ ինո-ինարգ, մալէ-մ օլան իլէ նամալէ-մ օլանը ինրէֆ էնմէյէ գարարպապէ է-պէ-պ, ֆագամ պ-սրապա պասի եալբնրզ լնան իլէ ինրէֆէ գանաամ էնմէյէրէ, իլմին էսրարրը օն սէ-էլ գապար էնճէ ռէսմլեր պէլանլերի իլէ պասի իարաղ վէ իսպանէ պէլ մո-պալէրէ, ռեաֆէէ մ-ղէէլրը պ- ինրիգէլ մ-մէն մէրինպէ հալլ օլաճաղրը պէրէ վէ ֆէհմ էյէմիղէղ պէր։

Շ՝ գապար էի, պ՝ պէր գալ եաբրագպան մ-ռեինիպ ռէասլէմիզ, պէրեայը մալէ-մանպէ սէրպէ-նճէ ռէղլի է- էի-ղար իէպէն հի-նէրվէրանը ինա-լէմ իէլ-ան օմայրզ, մահվա պայրէի իլմիմէ պո-իո-լ իէէմէմիզ օլանլարա պէր ռէհնի-մայը մագանէպ պէմէռ օլաճաղընպան, իրֆան էի-ռո-հի պասի, պ՝ ինի՝էֆպէ իլմ մաիսո-ս օլան էի-ռսէռ լնանը պ՝-լամապրգլարը հալէ, պէղ-էերի մ՝ղ-ռ պ՝-յ-ռմալէրի, մեէլ-ֆ օլպ-գլարը ֆէնանէլ է- պէրյէր ասարընպան մէմո-լէմիզ պէր։ Ընճագ ապրը հավնռէարան ինրէֆէրինպէն պասի, իշ պ՝- գրնասը մահպռ-պ, ֆագամ մագանէպ վէ էսերի իլէ պի հո-պ-պ օլան ինի՝էֆիմիզ, պէր է- իէի պէֆա պիպրբգամ գրբասնի ռաղալի պ՝-յրռ-լարագ, ճէ-էլի պէր իսինիֆպէ պասի հասբզ օլպ-ղո- հալէ, էն-պիմիզ պէրճէյի իֆրմէպէ մեսո-պ վէ պասինիսր ապպ իէի-պ, նիհայէնի-լ էմր մեմո-լէն ղայրը, պ՝-նապա մո-վաֆֆագ օլամապրղբմբզ հալէ, պ՝ղրի նիյէի վէ ղայրէրը իալնանէմիզ հի-ռմէրինի ղ- էպա ինէէլիֆիմէլի հի-ա-նի- գապ-լի ղայեան պ՝-յռ-լմասընը, ինվէճճէ-հ- հավնռէ-ռանպէն ինէ-մէնի իէէրիզ։

ԻԼԼԻԳԹՐԻԳ ԹԻԼԻԳՐԱՖԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Ինսան իլէ, պիռնէապա օլան սայը ճիմլէրին դինասիպէրի։

Ինսան, կէրէք քէնտի վիւճուտինին, վէ կէրէք քէնտինտէն խարբճտա օլան սայը քեաֆֆէյի ճիսմլէրին մէվճուտիյէթինի, եանի վար օլտուղունու, պէշ տիւրլիւ հիսսէ եախսա տույղու իլէ իսպաթ իտէպիլիր, եանի։

Կէօրմէ, իշլիմէ, գօգլամագ, պապմագ վէ պօգռունմագ։ Հաթտա միւճէրրէտ պունլար տրը, ինսանը պիւթիւն ճիհանին հէր նէվի մախլուգաթը իլէ իւլֆէթ իթտիրէն վասէթալար։

Պու պէշ տույղու. էքսիք զիատէ, աղ վէ չօգ հէր ինսանտա մէվճուտ իսկ տէ, հիչ պիր քիմսէտէ պունլար թէքմիլլիք տէրէճէսինտէ օլմայրլ, օլ վէճհ իլէ կէօզիւմիւզ հէր ճիսմի կէօրէմէզ, վէ գուլաղըմըզ հէր սէսի իշիթէմէզ, վէ պուրնումուզ հէր գօգույու ալամազ, վէ գուսուրու տա պունա պէնզէր տիր։

Պունու պաղը էօրնէկլէ տախի թաֆսիլ իտէլիմ։ Կէօզիւմիւզ սաղ վէ գուսուրսուզ օլտուղու հալտէ տախի, էվվէլա ուզաղը լայրգը վէճհ իլէ սէչէմէզ իսկ տէ, սանիէն բէք եագընընտա օլանլէրի տախի էքսէրիա նօգսան կէօրիւր։ Մէսէլա օթուրտուղումուզ օտա, միլիոնլար իլէ թօղ շէքլինտէ զէրրէ-լէր վէ պաղը հայվանաթլէ տօլու իսկ տէ, պիր թարզլէ կիւ-նէշին բարլագ շավգը պունլարըն իւզէրինէ տիւշմէտիքճէ, կէօզիւմիւզ պունլարը սէչէմէզ։ Պիր բիրէ, վէ պիր տամլա սու կէօզիւմիւզէ ուֆագ պիր շէյ կէօրիւնիւպ, պիր պագըշտա պունլարըն բէք չօղունու պիրտէն սէչէպիլիրնէքտէ, կիւնէշ

խիւրտէպինի[1] իլէ պուՆլարը սէյր իթտիխիմիզ հալտե, բիրէ ֆիլ ՃիսմինԷ վէ պիր տամլա սու պիր պէօյիւք հավուզ ՃէսամէԹինԷ կէլիպ օ վագրԹ պուՆլարտա այլար իլէ պագաՃագ վէ կէօրէՃէք շէյլէրտէ պուլուրուզ։ Ի՞նչզալիք հէր սէսի տէ գուլաղըմըզ ուզագտան ալամազ. վէ մէսէլա իքի քիշինին պիր սէօհպէԹ իԹմէսի միւՃէրրէտ սէս վասէԹասը իլէ օլուր իսէ տէ, ուզագտա տուրան քիմսէ պուՆլարըն հարէքէԹինի կէօրիւր, ֆագաԹ սէսլէրինի իշիԹէմէզ։ ՀաԹտա օԹուրտուղումուզ օտատա, հէր ան վէ հէր տագիդէ բէք չօղ սէսլէր տէ օլապիլիր քի, գուլաղըմըզ հիսա իտէմէզ։ Ի՞նչ, սինէք վէ սիվրիսինէք մագուլէրի, էքսէրիա սաղէնտէլիքլէ հավատա կէզէրլէր, լաքին պիզէրէ բէք եագըն կէլմէտիքՃէ նէ ՃիսմէրինԷ կէօզիւմիւզ կէօրիւր, վէ նէ տէ նաղմէլէրինի գուլաղըմըզ իշիԹէպիլիր։ Թավանատան աշաղը եէրէ տիւշէն պիր չէօպ վէ պիր Թօզ բարչասընըն տախի պիր սէսի չըղապիլիր. լաքին գուլաղըմըզա Թէյսիր իտէմէզ։ Գուսուր տույզուլար տախի պուՆնա էմմաղ տըր։

Լաքին ՃիսմէրինԷ տույզուլարըմըզ իլէ օլան մինասիպէԹինտէ տրգգաԹա շայեան պաշգա հալէր տէ վար։ ՊուՆլարտան պաղըլարը, պէշ տույզումուզուն տախի հիւքմիւ ալԹընա տիւշէպիլիպ, պաղըլարը տախի եալընըզ պիրինին, եախօտ պիր գաչընին վասէԹասը իլէ տույուլապիլիր։ Մէսէլա պիր էլմայը կէօզիւմիւզ կէօրէպիլիր, վէ գուլաղըմըզ սէսինտէն, վէ պուրնումուզ գօգուսունտան, վէ տամաղըմըզ չէՃինիսինտէն, վէ էլիմիզ տօգունմագլա պու ՃիսմինԷ էլմա օլտուղունու տույապիլիր, լաքին հէր ՃիսմպուՆնա գըյաս օլամազ։ Ի՞չըզը կէօզ կէօրիւր, լաքին գուլագ իշիԹէմէզ. վէ սէսի գուլագ իշիԹիր, լաքին կէօզ կէօրէմէզ. պիր Թաշ բարչասընը կէօզիւմիւզ կէօրմէքլէ, վէ էլիմիզ տօգունմագլա տույապիլիրիզ, լաքին գուլագ վէ պուրուն պիր Թաշ բարչասընը հիսս իտէմէզլէր։ Պինահէն ալէյհ, սահիհէն վէ սապիԹէն տէյէպիլիրիզ քի, տիւնեատա

[1] Կիւնէշ խուրտէպինի տէնիզէն ալէԹ, ուՃագ ՃիսմէրիՆ պէօյիւԹԷն խուրտէպինլէրին էն քէսբինի վէ էն գուվվէԹլիսի տիր. վէ ՃիսմէրիՆ պիր միլիոն տէֆատէն զնատ տէ պէօյիւԹէպիլիր, վէ վագաա պու ալէԹլէ բիրէյի տէվէտէն պէօյիւք, վէ պիր տամլա սույու պիր քիչիք կէօզ գատար տա կէօրմիւշիւզ տիւր։ Պու խուրտէպինին կէօսԹէրտիսի ԹաաՃիւպլիւ շէյլէրի սատէՃէ կէօզ իլէ վէ սատէԹա բէրԹէվուզար իլէ կէօրմէք մուհալ գապիլինտէն տիր։

մէվճուտ օլան ճիսմիէրտէն, տօղրուտան տօղրույա տույղուս-
լարըմըզըն պիր գաչընըն, եախօտ պէշինին տէ հիւքմիւ ալթը-
նա տիւշմէյէն ճիսմէր տէ օլասիլիր, վէ վարտըր տա։ Վէ
պիզէր օ մագուլէ ճիսմէրի հէր նէ գատար աշիքեար տույա-
մազ վէ կէօրէմէզսէք տէ, օնլար եինէ տիւնեատա մէվճուտ
տուր. վէ պէօյլէլերտէն չօգ լարընըն ճիսմինի կէօրէմէյիպ վէ
տույամայըպ, ֆագաթ Թէյսիրլէրինի հիսս իտէրիզ։ Մէսէլա
սօվուղու վէ սըճաղը կէօզլիւմիւզ կէօրէմէզ վէ գուլաղըմըզ ի-
շիթէմէզ, վէ պունլարըն նէ օլտուղունու պիլէմէյիզ, լաքին
օտամըզ պիրազ սօուսա Թէյսիրինտէն սօուղու տույարըզ, վէ
պիրազ ըսընսա Թէյսիրինտէն սըճաղը տույար օլուրուզ։

Պիր պիլսօր պարտագ տէրունինտէ օլան սու շիֆալըմը տըր,
ղէհիրլիմի տիր, կէօզլիւմիւզ ֆէրգ իտէմէզ, լաքին պիր տամ-
լասընը աղզըմըզա ալարղըմըզտա, Թէյսիրինտէն շիֆալը եա ղէ-
հիրլի օլտուղունու վիւճուտիմիզ տույապիլիր։ Մըգնատըսըն,
տէմիրի չէքտիսինի կէօզլիւմիւզ իլէ կէօրմէսէք, մըգնատըստա
պէօյլէ պիր չէքիճի գուվվէթ օլտուղունու հիչ պիր տույղու-
մուզ ֆէհմ իտէմէզ։ Իմտի տէմէք տիր քի՝ տիւնեատա տույ-
ղուլարըմըզըն հիւքմիւնէ կիրմէյէն վէ եալընըզ Թէյսիրի իլէ
տույուլան, պիր խայլը ճիսմէր տէ օլասիլիր։

Պու մագուլէ ճիսմէրտէ, տըգգաթա շայեան պաշգա պիր
գաչ հալ տահա վարտըր քի, պու մահալտէ Թաֆսիլէ միւհ-
Թաճ կէօրիւնմիւշ տիւր։

Հավա, վէ սու կիպի խաֆիֆ ճիսմէրին, պիպինիհի Թաշ
վէ տէմիր միսալի գաթը ճիսմէր օլտուղունու ինհԹիմալ տըր
բէնք չօգ քիմսէ ֆէհմ իԹմէմիշ տիր, լաքին իսպաթը գօլայ տըր.
պիր Թուլումա տէմիր Թօղու եա Թաշ եա պունլարա էմսալ
պիր գաթը ճիսմ տօլտուրուլտուղու հալտէ, իւզէրինէ պաս-
տըգտա նասըլ քի պօշ պիր Թուլում միսալի եասըլամազ իսէ,
պէօյլէտէ սու վէ հավա տօլտուրուլտուղու հալտէ, հիչ պիր
պասգը զօրու իլէ եասըլամազ, տէմէք քի սու վէ հավա տախի
տէմիր վէ Թաշ միսալի գաթը ճիսիմէր տիր։ Անճագ հավա-
տան օԹուզ գաթ խաֆիֆ ճիսիմէրտէ վար քի, քիմեաքեարլար
Կաղ Թէսմիյէ իԹմիշլէր տիր, լաքին պունլարըն չօղունու ան-
ճագ պիզ Թէսիրլէրի իլէ հիսս իտէպիլիրիզ, ֆագաթ պունլար
տա Թուլումա տօլտուրուլա, հէր նէ գատար կէօզէ կէօրիւն-
մէզ վէ էլ իլէ ԹուԹուլմազ խաֆիֆ ճիսմէրտէն իսէլերտէ

գաթը վիւճուտլէրին հէր սլամէթի, թըպգը պունլարտատա միշահէտե օլունուր։ Սուտան խաֆիֆ պիր ճիսմի, զոր իլէ սույուն ալթընտա թուրթսագ զօրտան գուրթուլտուղու կիպի, տէրագասպ սույուն եիւզիւնէ ջըգտրղը ճիւմլէնին մէշհուտի օ-լան հալաթտան սրը, պէցյլէտե կազ նէվինտէն օլան ճիսմլէր քէնտիլէրինի հըֆզ իտէն էնկէլլէրտէն գուրթուլտուգլարը կի-պի, տէրագասպ ուչուպ վէ հավանըն իւսթիւնէ ջըգըպ տաղըլ-տրգլարըտա թէյսիրլէրինտէն մալիւմ օլմուշ տուր։

Գաթը ճիսմլէր պիր պիրինէ կէչէմէզլէր իսկ տէ, խաֆիֆ վէ կազ նէվինտէն օլան ճիսմլէրին պիրի պիրինտէն կէչտիյիտե նամալիւմ պիր շէյ տէյիլ տիր։ Անէսէլա պիր օգգա տէմիրե, ճիս-մինի պէցյիւթմէյերէք պիր օգգա տահա եախօտ պիր տիրհէմ տէմիր տահա սըղտրըմագ մուհալ գասիլինտէն տիր, լաքին կիւնէշին շավգը պիլօր կիպի պիր գաթը ճիսմին իչինտէն կէ-չիպ էօթէ թէրաֆա ջըգասիլիր, վէ սրճաղլըգ, աղ չօգ, էն գաթը վիւճուտլէրի տախի տօլտուրուպ իչլէրինտէնտե կէչիպ-լիր, վէ հավա վէ կազլար բէք չօգ վիւճուտլարրն տէրուննինտե հըֆզ օլուրլար, վէ մըգնատրս պիր տէմիրի քէնտինե չէքտիք-տէն սօղրա, գուվվէթինի օ տէմիրե տախի կէչիրէրէք օ տէմիր տախի թըպգը մըգնատրս միսալի ախէր պիր տէմիրիտե չէքէր օլուր, տէմէք քի պու նէվի ինճէ ճիսմլէր գաթը ճիսմլէրին ի-չինտէնտե կէչիպ, պու ճիսմլէրի տօլտուրտուգտան սօղրա էօ-թէյէտե կէչէպիլիրլէր, վէ ճիսմլէրին գրթասընը պէցյիւթմէզ-լէր։ Նիհայէթ ճիսմլէրին էքսէրիսի գարըշըգ, եանի ախէր ճինս ճիսմլէրտէն միւրէքքէպ օլուպ, բէք աղը սաֆի[1], եանի ղէրրե գատար պիր ախէր ճինս ճիսմ իլէ գարըշըգ տէյիլ տիր։ Լակին ալիմլէր եալընրդ տէօրթ ատէտ սաֆի ճիսմ թանրմրշ օ-լուպ, պունլարատա էօնպէ-ր իսմինի վէրմիշլէր իտի, եանի.

ՀԱՎԱՍ ՍՈՒ ԱԹԷՐ ԹՕՓՐԱՔ

Լէնի քիմեաքեարլար, պունլարտան պաղըսընրն, մէսէլա սույուն վէ հավանըն սաֆի պիր ճիսմ օլմատըղընը իսպաթ ի-տիւպ[2], պաշգա եէթմիշ գատար սաֆի ճիսմլէր պուլմուշլար

[1] Սաֆի ճիսմլէր, ախէր ճիսմլէր իլէ գարըշըգ տա օլապիլիրլէր, լաքին հէր նէ պիչիմ կիրսէլէր, հիչթը ասլնէլէրինի, վէ սաֆիլիքլէրինի ղայպ իթմէյիպ, նէ վագթ օլա եինէ օ սաֆիլիք հալինտե ղուհուր խաբրլէր։

[2] Հավանըն եիւզտե եիրմի պիրի օգոիդէն տէնիլէն կազ, վէ եիւզտե եէթմիշ տօ-գուզու տախի ոչդ տէնիլէն կազ օլտուղունու, վէ պիր աղ տա ոչդ գարոդօնիգ պու-

տը քի, պու մահալտե զիքրի հաձէթ տէյիլ տիր։

Լչ հասը տիւնեատա վար օլան ձիամլէրին ձիւմլէսի, տույ-ղուլարըմըզըն ալթընա տիւշմէտիյի, վէ եալընըզ թէյսիրի իլէ հիսս իթախիմիզ պիր թագըմ ձիամլէր տախի պուլունտուղու վէ պուլունաձաղը, վէ ձիամլէրտէն պազըլարը պիրի պիրինտէն կէչիպ եիւրիւտիւյիւ, վէ եախոտ տէրուենինտէ հըթզ օլտուղու, վէ պազըլարը սաֆի, վէ պազըլարը գարըշըգ օլտուղու. վէ սաֆի օլան ձիամլէր հէր նէ պիչիմէ կիրսէլէր հէյէթը ասլի-յէլէրինի զայպ իթմէյէձէքլէրի, պալատէ մէզքիւր թաֆսիլաթլէ, քիֆայէթ իսէձէք մերթէպէտե աղնաշըլըը զանն իտէ-ռիզ։

Լչէգթրիգ տէնիլէն գուվվէթ՝ տախի, սաֆի, խաֆիֆ, ինձէ, կէօզէ կէօրիւնմէզ, վէ էլ իլէ թուլթուլմազ, վէ եալընըզ թէյ-սիրի իլէ հիսս օլունան ձիամլէրին սըրասընտա օլտուղունան պունուն ահվալ վէ թաֆսիլաթը տախի, մատտէյի ալթիյէտե զիքր իւ պէյան գելընաձակ ուպը։

ԻՔԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Լչէգիրիգ է-ղերինէ։

Բշըգ, սըճաղլըգ, սէս, գօգու, մըգնատըս գուվվէթի, եախոտ ինձէ կազլար միսալի, վիւճուտսուզ ձիամլէրին պիրիսի տախի էլէգթրիգ գուվվէթի տիր, վէ նասըլ քի պունլարտան չօղունուն նէ օլտուղունու պիլէմէյիպ, թէյսիրլէրինտէն տույսրըզ, պէօյլէտե էլէգթրիգին նէ օլտուղունա հալա ալիմլէր պիր մանա վէրէմէյիպ, ֆագատ թէյսիր իւ հարէքէթինի զապթ վէ թաֆսիլ իսէպիլմիշլէր տիր։

Ցիզիգա ֆէնենի իլէ մէշղուլ օլան իլմտարլարըն զիւմիւնձէ պու էլէգթրիգ գուվվէթի, տիւնեանըն ալթընտա, իւսթիւն-տէ, հալատա, վէ հէր եէրտե մէվճուտ օլտուղունտան, պիւ-

յունտուղունու եէնի քիմիաքէարլար միւթէատոտա թէձրիւպէլէր իլէ խապաթ իթմիշլէր տիր։ Խալիս սույսն տախի եիւզտե սէքսէն տօգուզու օգոնիթէն տէնիլէն կազ, վէ եիւզտե օն պիրի իորօթէն տէնիլէն կազ օլտուղու քեզալէք իսպաթը տրը։

[1] Պալատէ մէզքիւր թաֆսիլաթէ նազարէն, էլէգթրիգ գուվվէթինի տախի, թաշ թօփրագ վէ տէմիր միսալի գաթը պիր ձիամ աղնամամալը տրը։

թիւն քիւրրէի ղէմին պու գուվվէթին իչինէ պաթմըշ եախօտ իչինտէ եիւղէյօր կիպի տիր։ Վէ ըշըղըն գալըն պիլլօրտան կէջ տիպի, վէ մըգնատըս գուվվէթինին գաթը տէմիրլէրտէն եիւ-րիւտիւյիւ միսալի, պու էլէգթրիգ գուվվէթի տախի հավա-նըն վէ եէրին վէ սայրը ճիսմէրին սատէճէ եիւղիւնտէ օլմա-յըպ, իչէրինէ տախի կէջմիշ վէ ճիւմլէսինի աղ չօգ պու գուվ-վէթէ տօլտուրմուշ տուր։ Պու ճիւմլէ իլէ հավատա վէ եէր-տէ օլան պիւթիւն ճիսմէր պու գուվվէթէ տօլու օլտուգլարը հալտէ տախի, մուվաղէնէլէրի պօղուլմատըգճա քէնտիլէրինտէ պէօյլէ պիր գուվվէթ օլտուղունու տախի պէյան իտէմէզլէր։

Անսէլա չագմագ թաշընտա աթէշ վար իսէ տէ չէլնյէ չարբըլմատըգճա, էօյլէ սօուգ պիր ճիսմտէ կիղլիտէն աթէշ օլա-ճաղընը քիմսէ ֆէհմ իտէմէզ։ Ամըգնատըստա չէբիճիլիք գուվ-վէթի վար իսէ տէ, տէմիրին եանընա կէլմէտիքճէ պէօյլէ պիր գուվվէթի օլտուղունու քիմսէ աղնայամազ. վէ պինաէն ալէյհ հէր ճիսմտէ տօլու օլան էլէգթրիգ գուվվէթի, պիր վէսիլէ իլէ, եա էքսիլիպ եա տա թաշմատըգճա տույղուլարըմըզընն ալ-թընա տիւշէճէք տէրէճէտէ քէնտինի պէյան իտէմէզ։ Իմտի, պուննու պիր էօրնէկլէ տախի թաֆսիլ իտէլիմ։

Լամբալարա կէչերտիմիզ պիլլօր պօրուլարտա, չուպուգ թագըմլարընա գուլլանըլըմըզ քէհրիպարլարտա, վէ մէք-թիւպլէրէ իսթիմալ իթտիսիմիզ գըրմըզը մէօհիւր մամլարընտա տախի, հէր ճիսմէրտէ մէվճուտ օլան էլէգթրիգ գուվվէթի տօլու իսէ տէ, պուննարընն պիրինի, մէսէլա պիլլօր պօրույու էլլիմիզէ ալըպ, պիր չուհա եախօտ իբէք գումաշ իւզէրինէ պէշ օն տէֆա սըգը սըգըպա աշաղը եօգարը սիւրթիւյիւմիւզ հալտէ, տէրուենինտէ տօլու օլան էլէգթրիգ գուվվէթինէ տա-հա զիատէ պիր գուվվէթ իլավէ օլսունուպ, մուվաղէնէսի պօ-ղուլուր. իմտի սաչ, սաման. թօղ վէ սիկարա քեահատը միսիլու-ֆագ վէ խաֆիֆ ճիսմէրէ եագլաշըրըլտըղը կիպի պու ճիսմ-լէր հէնիւզ քէնտի հալէրինտէ օլուպ, չուհայա սիւրթիւլէն պիլլօր գաատար էլէգթրիգ գուվվէթի իլէ տօլու օլմատըղընտան, պիլլօրտա ֆաղլա օլան էլէգթրիգ գուվվէթինի քէնտիլէրինէ չէքմէք իչիւն պիլլօրա եագլաշըրլար վէ պիթիչիրլէր, վէ օլ-վէճհ իլէ պիլլօր տախի մըգնատըս միսալի սաչ, սաման, թօղ վէ քեահատը քէնտինէ չէքէյօր կիպի կէօրիւնիւր։ Ինճագ պու ուֆագ ճիսմէր տախի պիլլօրտան ալտըգլարը ֆաղլա էլէգթրիգ

գուվվեթի իլե տօլտուգլարը կիպի, պիլլօրտան այրըլըպ եէրէ տիւշէրլէր [1]։

Պու հալտէ պաշլըճա իւքի տըգգաթ իտէճէք շէյ վար. պիրիսի հեր ճիսմտէ էլեգթրիգ գուվվեթի վար իսէ տէ. ճիւմլէսի տէ պիր բատէտէ տօլմուճուտուր. պունա ֆիզիկա իլմի ճէվապ վերիպ, հեր ճիսմին պիր բատէտէ էլեգթրիգ գուվվեթի իլե տօլու օլամայաճաղընը թէճրիւպէ իլե տախի իսպաթ իտէր. պիր ճիսմ վէ պիր լարթըտա օլան իւչ բարչա շէյ, մեսէլա տէմիր, թահթա վէ չուհա, պունլարըն իւչիւնիւ տէ պիր ուզագլըգտա ամէնշէ թուլթան, իւչիւ տէ ամէնշին սըճագլըգլընը պիրեր տիւրլիւ ճէզպ իտեր. վէ տէմիր, թահթատան վէ թահթա, չուհատան զիատէ ըսընմըշ օլուր. քէզալիք սօուտմատա տախի պու ալամէթ միւշահէտէ օլունուր. վէ պիր տերէճէտէ ըսընմըշ օլան մէգբիւր իւչ ճիսմ, պիր վագթտա վէ պիր բատէտէ սօույամազլար։ Տէմէքտիր քի պազը ճիսմին սըճաղա, վէ պազը ճիսմին սօուզա իսթիտատը զիյատէ տիր։ Ռէզալիք կիւնէշին շավգը տախի ճիսմլէրին իսթիւնէ տիւշտիւքտէ, ճիւմլէսինէ պիր տերէճէտէ սըճագլըգ, վէ բարլըգլըգ վերէմէզ, վէ պիր պէյազ քեահատ. կիւնէշին շավգընտան պիր սիահ չուհա բարչասը գատտար ըսընամազ վէ պիր սիահ չուհա բարչասը տախի ճիլալը պիր մատէն միսալի շէօ'լէ սաչամազ, տէմէք տիր քի հեր ճիսմտէ տախի կիւնէշին սըճագլըգընը վէ շավգընը ճէզպ իթմէյէ պիր տերէճէտէ իսթիտատ օլամազ [2]։ Պէյլէ տէ հեր ճիսմ էլեգթրիգ գուվվեթինի պիր տերէճէտէ ճէզպ իտէմէյիպ, քիմինտէ ազ վէ քիմինտէ չօգ պուլունաճագ տըր։ Լքինճի տըգգաթ իտէճէք շէյ, հեր ճիսմ, տերուենինտէ օլան էլեգթրիգ գուվվեթինի, պիր պիլլօր պարտաղընը, սույու հրֆզ իթտիսի միսալի թէքմիլէն հրֆզ իտէպիլիրմի սիվալի տիր։ Պունու տա էօրնէքլէ թաֆսիլ իտէլիմ։ Պիրի պիրինէ պէնզեր պիր բարչա ուզուն տէմիր վէ պիր բարչա քէօմիւրիւ ամէնշէ սօ-

[1] Էսկի Եունան ալիմլէրի էլեգթրիգ գուվվեթինէ վագֆ օլամամըշլար իսէ տէ. քէհրիպարին սիւրթիւլէրէք պէօյէ ուֆագ ճիսմլէրի շէքքեր օլտուղունու պիլիրլեր իսէ. վէ էլէնիգա բումանա քեհրիպարա Իլէ+Ելրօն տենիլսիսինանէ, Էլէգթրէգ թասիրիտէ պունտան ալինմըշ տըր։

[2] Հեր նէ վագթի իսթէսէք, օտամըզտա օլան ճիսմլէրին հեր պիրինէ, մէսէլա. սոնտալէա, եասթըգ, տիվար, գատէհ, այնա, խալը, վէ էմնալի օլան շէյլէրէ էլիմիզլի տօգունտուրտագ, պունլարըն հիչ պիր վագթի պիր սըճագլըգտա, եա պիր սօուգլուգտա օլմատըգլարընը չապուգ տույարըգ։

գուպ վէ ուՃլարը գըղարընՃայատաք ամէշտէ պըրագսաք, եան-
մըշ քէօմիւրիւ թա եանը պաշընտան թուԹապիլիրիվ լաքին է-
լիմիզ եանմազ. պունուն մուղայիրի, ուՃու գըզարմըշ օլան
տէմիրի խայլըՃա ուղագտան տա ԹուԹսագ եինէ էլիմիզ
եանար. տէմէքտիր քի, քէօմիւր սըՃագլըղը հըվզ խոիւպ իւ-
զերինտէն եիւրիւԹմէյօր, վէ պունուն մուղայիրի, տէմիր, սը-
Ճագլըղը իւզերինտէն եիւրիւԹիւպ, տէրուընինտէ հըվզ խոէ-
մէյօր։ ԼէգԹրիդ գուվվէԹինի գապուլ խոէն Ճիսմէր տախի
պունա մանէնա օլարագ, քիմի պիլլօր պարտագ միսալի, գու-
վէԹի տէրուընինտէ հըվզ խոիւպ, քիմի տախի սույու հըվզ
խոէմէյէն պիր էլէք միսալի գուվվէԹի իւզերինտէն ագըԹըր վէ
կէչիրիր։ Պինանէն ալէյհ, պիլլօր, քէհրիպար, վէ մէօհիւր մը-
մու, էլէգԹրիդայը հըվզ խոէր Ճինանէն օլսուգլարընտան,
քէնտիլերինտէ էլէգԹրիդ գուվվէԹի օլսուղունու մէղքիւր
ուՃագ Ճիսմէրի չէքերէք խսպաԹ խոէրլէր, պունուն մուղայի-
րի, տէմիր, պագըր վէ ԹահԹա, էլէգԹրիդ գուվվէԹինի հըվզ
խոէմէյէն Թագլմանա օլսուգլարընտան, չուհայա նէ գատար
սիւրԹիւլէրլէր, պիր ԹէրաՃտան գուվվէԹ տօլուպ, վէ պիր
ԹէրաՃտան տախի իւզերլերինտէն կէչիպ պօշանտըղընտան,
քէնտիլերինտէ օլան էլէգԹրիդ գուվվէԹինի խսպաԹ խոէմէզ-
լէր։ Պու սէպէպտէն նաշի Ճիսմէրին պաղըսընա հըվզ խոէՃի վէ
պաղըսընա տախի պաղընՃը խոմի վէրիլմիշ տիր, լաքին պունլարը
քէք տէ միւսԹագիլ վէ գաԹի սիւրէԹտէ աղնամամալը տըր,
եանիյա էլէգԹրիդ գուվվէԹինի հըվզ խոէն պիր Ճիսմ, գուվ-
վէԹի հիչ տըշարըյա վէրմէզ, վէ հըվզ խոէմէյէն պիր Ճիսմ տախի
պիւԹիւն պիւԹիւնէ տըշարըյա վէրիր տէմէք տէյիլ տիր, լաքին
պիրի պիրինէ նիսպէԹլէ, պիրի միւմքին մէրԹէպէ էլէգԹրիդ
գուվվէԹինի ԹուԹար, վէ տիկէրի տախի միւմքին մէրԹէպէ
պու գուվվէԹի տաղըԹըր աղնաշըլմալը տըր [1]։

[1] Ճիսմէրին իշինտէն վէ իւսԹիւնտէն եիւրիւյէն պաշգա շեյլերտէ վար վէ պաղըր
աղըր վէ պաղըրտա չատուգ եիւրիւր։ Էգ Ճիսմէ սըՃագլըգ, սէս, վէ ըշըգ տախի պու-
գապլընտէն տիր, սըՃագլըգ սէսէ նազարէն աղըր եիւրիւր, վէ սէս ըշըղա նազարէն աղըր
եիւրիւր։ Թէքրար, պաղը վիւՃուտտան չատուգ, վէ պաղը վիւՃուտտան աղըր եիւրիւր,
վէ էգ Ճիսմէ սէս, հավատան պիր սանխէտտէ տէօրԹ պէշ եիւզ արշըն էէր կիտէր,
լաքին տէմիրտէն պիր սանխէտտէ օն պին արշըն, վէ տուտա պիր սանխէտտէ էքի պին ար-
շըն իլէրի կիտէր։ Ըշըգ պիր սանխէտտէ գըրգ պին մի եօլ կիտէր, քի Թօփ կիւլլէ պինին
եախօտ Թիւֆէնք գուրշունունտան կիտիշինտէն էքի եիւզ պին դաԹ զնատտէ պիր չա-
պուգիւգ տուր։ Պու սէպէպտէն նաշը պիր Թօփ ամԹըրգտա, ուղագտա օլսուղումուզ

Շիմոի կէլելիմ պաշգա պիր թէճրիւպէյէ տահա, պիր պիլլօր պօրու ալ վէ չուհայա սիւրթէրէք էլէգթրիդ գուվվէթի տօլտուր, պատէհու պիրի պիրինէ ինճէ վէ գուրու իբէքլէ պաղլը իքի թիւյ, եախօտ քեահատ բարչասընը իբէյին օրթասընտան թու թուպ պօրույա եանաշթը, իքիսինի տախի պօրու քէնտինէ չէքէր, անճագ պիրազ սօղրա թիւյ եա քեահատ տախի էլէգթրիդ իլէ տօլտուգլարը հալտէ պիլլօրտան այրըլըպ պիրի պիրինի տախի գօվալար, եախօտ պիրի պիրինտէն տախի գաչար օլուրլար։

Թէքրար, ալ պիր քէհրիպար, եախօտ մէօհիւր մօմու վէ պուննու տախի չուհայա սիւրթէրէք էլէգթրիդ գուվվէթի տօլտուր, պատէհու իբէքլէ պաղլը իքի պաշգա թիւյ վէ եախօտ քեահատը տախի քէհրիպարա եանաշթը, իքիսինի տախի քէհրիպար չէքէր, վէ պիրազ սօղրա պուննար տախի թըպգը օ պիրլերի միսիլլիւ պիրի պիրինի գօվալար օլուրլար։ Լաքին պիլլօրա եաբըշան թիւյլերի, քէհրիպարա եաբըշան թիւյլերէ եագլաշարտըղն կիպի, թիւյլեր թէքրար պիրի պիրինի չէքէր օլուրլար։

Պու հալէ ալիմլէր շու վէճհիլէ մանա վէրմիշլէր տիր։ Էլէգթրիդ գուվվէթի իքի սիւրլիւ օլուպ, պիլլօրտան չըգան գուվվէթ պաշգա վէ քէհրիպարտան չըգան գուվվէթ պաշգա տըր։ Իմոի իքի ճիսմ, մէսէլա իքի թիւյ, պիլլօրտան չըգան էլէգթրիդ գուվվէթի իլէ տօլտուգլայրն, պիրի պիրինէ կէչէճէք պիր շէյլերի գալմասըղընտան պիրի պիրինի գօվալարլար, վէ տիկեր իքի թիւյ, քէհրիպարտան չըգան էլէգթրիդ գուվվէթի իլէ տօլտուգլայրն, քէզալքը օլ սէպէպտէն նաշի պիրի պիրինի գօվալարլար. անճագ, պիլլօրտան տօլան թիւյլերի, քէհրիպարտան տօլան թիւյլերէ եագրն կէթիրտիքլէրին, իքիսինինտէ գուվվէթի պաշգա պաշգա ճինս օլտուղունտան, պիրինին գուվվէթի օ պիրինէ, վէ օ պիրինին գուվվէթի պէրիքինէ կէչէր օլմասընտան պիրի պիրինիտէ օլ վէճհ իլէ չէքէր օլուրլար։ Իմոի պու հալի միւքէրրէրէն թէճրիւպէ իտէն ալիմլէր կէօրէրէք, իքի ճինս էլէգթրիդ գուվվէթի օլտուղունա շահատէթ իտիւպ

հալտէ, իլք էվվէլ սդէվինի կէօրիւպ, սօղրա սէսինի իշլէթիրիզ. ուզաղտա օլան պիր տիւրկէր, քէսերինի էքսէրէ վուրտուգտա, իպթիտա հարէքէթինի կէօրիւր սօղրա քէսերին սէսինի իշլէթիրիզ. վէ շէնշէք չագտրգտա, իպթիտա ըշըլընը կէօրիւր, սօղրա սէսինի իշլէթիրիզ օ իսէ հավատա իքիսի պիր վագթտա ղուհուրա կէլիր։

պիրինէ ճամ էլէգթրիգի, վէ տիկէրինէ քէհրիպար եախօտ զամա էլէգթրիգի թապիր իթիշէր տիր։ Պու հալին թրպգը-սը մրգնատրստա տախի կէօրիւնիւր քի, իլէրիւտէ մահալինտէ թարիֆ օլունաճագ տրը։

Շու գատար քի ճամ վէ քէհրիպար բարչալարընտան պու-վէճհ իլէ էլէգթրիգ գուվվէթի հասրլ իթմէք, զոր վէ զահ-մէթլի պիր հարէքէթ օլուպ, ինան գօլու չապուգ եօրուլուր օլտուղունտան, պէօյիւք վէ եուվարլագ պիլօրլարտան մախ-սուսճա էլէգթրիգ մաքինալարը եաբրմրշ տրը քի [1], հէմ չարխ իլէ գօլայ չէվիրիր, վէ հէմ իբէյէ եախօտ չուհայա սիւրիւլ-ըէք զնյատէ գուվվէթ հասրլ իտէրլէր. վէ էքսէրի թէճրիւպէլէր պու մաքինալար վասէթասը իլէ իճրա օլունուպ, թաճիւպէ շայեան պինլէրճէ սէյրլէր զուհուր իտէր քի, ֆիզիգա մէկթէպ-լէրինտէ թամաշա իտէնլէրին մալիւմի տիր։

Պու ճամ, քէհրիպար, վէ մէօհիւր մմմունտան հասրլ օլան էլէգթրիգ գուվվէթինտէն մաասա, ճիսմլէրին պիր պիրլէրինէ օլան քիմէվի թէյսիրինտէն տախի պիր նէվի էլէգթրիգ գուվ-վէթի հասրլ օլուր քի, պալատէ մէղքիւր իբի էլէգթրիգ գուվ-վէթինտէն տախի իւսթիւն վէ զնյատէ տիր։ Ռիսմլէրին պիրի պիրինէ օլան պու քիմէվի թէյսիրինին թարիֆի մագսէտիմիզ-տէն խարրճտա օլտուղունտան, մուխթասարէն վէ պիր գաչ էօրնէքլէ թարիֆ իտէլիմ։ Մէսէլա քէզապ, կիւմիւշէ վէ սա-յրը մասէնլէրէ թէյսիր իտէրէք, պունլարը սու հէյէթինէ կէ-թիրիր, սօուգ զաճ եաղը սօուգ սու իլէ գարըշտըրըլըրը հալ-տէ գայնար սու հասրլ իտէր։ Ինկիլիզ թուզու, թուզ բուհու իլէ գարըշտըրըլըրը հալտէ, սույու տօնտուրուր վէ պուզ տէ-րէճէսինէ կէթիրիր, վէ գուսուր պունա էմնալ եիւզ պին տիւրլիւ հէյէթ վար տրը քի, ճիսմլէրին պիրի պիրինէ օլան քիմէվի թէյսիրինի իսպաթ իտէրլէր։

Ռիսմլէրին պիրի պիրինէ օլան պու թէյսիրինտէն հասրլ օ-լան գուվվէթլիւ էլէգթրիգէ, Կալվանիգ թապիր օլունտուղուն-տան, պունուն տախի սէպէպ վէ ահվալի պէնտը ատիտէ թա-րիֆ օլունաճագ տրը։

[1] Պու մաքինալար քէհրիպարտան, վէ մէօհիւր մմմունտանտա ֆաբրիսպիլիր, լաքին պիլօր ճիսմէսինտէն ուճուղ վէ տայանրգը օլտուղունտան ալէսսէվկէ պիլօրտան եաբրլր։

ԻԻՉԻՈՆՃԻՈ ՄԱՏՏԷ

Կալվանիզ ի-ղերինէ։

Կալվանի նամ Ֆօմալը թապիպ, պուՆտան եէթմիշ սէնէ դառաբ ապտէմ, Ֆօլօնեա չէհրինտէ, գուրպաղանըն պաճագ-լարընտա օլան սինիրլէրին գուվվէթինի իսպաթ իթմէք իւզրէ, պու հայվանատան պիրինին, եարը պէլինտէն աշաղըսընը, եանի իքի պաճաղընը քէսիպ ալըպ, վէ տէրիսինի սօյուպ, տէրս վագ-թընտա հաղըր պուլունմապ իչիւն, պիր բիրինճ թէլ չէնկէլէ կէչիրէրէք, պիր տէմիր թէլ գաֆէս իչինէ աստրղը էանատէ, պագտը քի, գուրպաղանըն պաճագլարը քէնտիլինատէն, վէ ոաղ կիպի աշաղը եօգարը օյնամայա պաշլատը. վէ զէյատէ տըդ-գաթ իտէրէք, կէօրտիւ քի, բիրինճ չէնկէլտէն ասըլան գուր-պաղա; բիւզկեարտան սալանըպ տէմիր գաֆէսէ տօգունտուգ-տա, պու սինիրլէրին օյնամասը զէյատէսի իլէ զուհուրա կէ-լիր իտի. Կալվանի պու թէճրիւպէյի պէշ օն տէֆա թէքրար-լայըպ, հէր տէֆասընտա պու հարէքէթի կէօրտիւյիւնտէ, պունու պիր սինիր այամէթի զանն իտէր իտի։

Կալվանինին պու պուլուշու, հէր եէրէ չավ օլուպ, Իա-վիատա Ֆիզիգա հօճասը օլան Վ օլթա նամ ուսթա տախի պու-նու իշլէթտիքտէ, քէնտիսի տախի էէնիտէն թէճրիւպէլէր ի-տէրէք պագտը քի, գուրպաղանըն սինիրլէրինին պու հարէքէ-թի մութլագա պիրի պիրինտէն պաշգա ճինս իքի մատէն թէյ-սիրինէ միւհթաճ ըտը, վէ պու իքի ճինս մատէն հէմ գուր-պաղանըն սինիրլէրինէ վէ հէմտէ պիրի պիրլէրինէ տօգունմա-ղա միւհթաճ իտիլէր քի, Կալվանի պունուն ֆէրգինէ վարա-մամըշ ըտը։

Իմտի, Վ օլթա պիր պագը թէլ ալըպ գուրպաղանըն պաճագ-լարընը իւսթ թէրաֆընա, վէ պիր զինկ (թիւթեա մատէնի) թէլ ալըպ, ալթ թէրաֆընա սաբլատը վէ գուրպաղա գըմբը-տամատը, անճագ իքի թէլինտէ պաշլարընը, պիրի պիրինէ տօ-գունտուրատուղու կիպի, գուրպաղա գըմբըտամայա պաշլատը։

Ռատէնլէրտէ պու էլէգթրիգ գուվվէթի վէ թէյսիրի օլտու-ղու պիրաղ էվվէլտէնտէ քէշֆ օլմուշ չէյ օլտուղունտան, գուր-պաղանընն սինիրլէրինին գըմբըտանմասը տախի, պու էլէգթրիգ թէյսիրինտէն իլէրի կէլմէ պիր քէյֆիյէթ օլտուղունա Վ օլթա-

նրն պիր շէքք վէ շիւպհէսի գալմատը։

Իմոի, պիրի պիրինէ պէնզէմէզ իքի ճինս մատէնին, պիրի պիրինէ օլան պու քիմեէվի թէսիրինտէն, ատէթա պիլլոր էլէգթրիգ մաքինասընտան զիատէ էլէգթրիգ գուվվէթի հասըլ օլաճաղը պուվէճհ իլէ քէշֆ օլունտուգտա, սոզրատան կէլէն Ֆիզիգա ուսթալարը, պունա տահա զնյատէ տրգգաթլար իտէրէք, շիմոիքի պուլունտուղու տէրէճէյէ կէթիրտիլէր քի, զնյրտէ թարիֆ օլունաճագ տրը։ Վէ թապիպ Կալվանինին վէ բրոֆէսսոր Վոլթանրն իլմէ օլան պու հիւսնիւ իրզմէթլէրինէ պիր միւքեաֆաթ իչիւն, պու թարզ էլէգթրիգէ, Կալվանիզ իսմի վէրիլէր, վէ պունու հասըլ իտէն ալէթէ տախի Վոլթա իսմինի վէրտիլէր քի, նէ օլտուղունու զնյրտէ կէօրէճէյիզ։ Վէ օլ վէճհ իլէ, պու իքի մէշհուր ուսթալարըն իսմիլերի տախի, էլէգթրիզ էսերի իլէ պէրապէր, ճիհանատէ էպէտի գալաճագ տրը[1]։

Պիլլոր, վէ պունա էմնալ չինի վէ ֆաղֆուրինին, էլէգթրիգ գուվվէթինի հրֆզ իտիւպ տաղրթմատրգլարը, եօգարտա զիքր օլունան մուպահասաթ իլէ մալիւմ օլմուշ տուր։

Իմոի տիւղ շարապ գատէհլերի շէքլինտէ պիր իրիճէ պիլլոր եախօտ պէյազ սրրը պիր չինի քեասէ ալ[2], վէ տերունինէ իւշ պէշ բարմագ սու, վէ իւշ պէշ բարմագ պիր քէղապ տօլտուր քի, քիւքիւրտ քէղապը[3] ճիւմլէսինտէն ուճուղ օլտուղունան էքսէրիա պու գուլլանրլր։ Յախօտ պիրազ ըլլճագ սու իչինտէ, կէօզ թաշը տէնիլէն մավի թուզու էրիթ (քի պուտա ելինէ քիւքիւրտ քէղապը տէմէք տիր), վէ պէշ օն բարմագ եիւքսէքլիյէ գատար մէգքիւր քեասէյէ տօլտուր, վէ եախօտ տահա իտարէլի օլմասընը իսթէր իսէն, գավանօսուն եարրսընա գատար թէմիզճէ գում տօլտուրուպ, գումուն իւղէրինէ պու իքի սույուն պիրինտէն պիր մրգտար չէյ տէօքիւ վէր, պաակհու

[1] Պու Կալվանիզ էլէգթրիգ գուվվէթինի. Ալտինն, վէ Եիւբ նման ուսթալար, էօլմիւշ ինան սինիրլէրինէ տախի թէսիր իթտիրիպ. էօլիւէրին էլէրինի վէ այագլարընը օյնատմըշլար, կէօզլերինի աչըպ գաբատմըշլար, հրրս, կիւլմէ, վէ նէֆէս ալվերմէ կիպի հէսէթլէր վէ էօրֆիւլիւ հալլեր տախի կէսթէրմիշլեր տիր քի, հալա հէր ֆիզիգա մէկթէպլէրինտէ ինան վէ հայվանաթ իւզէրինէ պու թարզ թէճրիպէլէր իճրա օլունուր։ Թէքրար պու Կալվանիզ գուվվէթինի. ինանրն սինիրլէրինէ թէսիր իթտիրէրէք, միւշքիւ վէ սենէլէրլէ շէքիլմէքտէ օլան սինիր վէ դարա իլէթլէրինի, միճիրլէթ նէվինտէն օլան պիր հիքմէթլէ էյի իտէն ուսթալարը տախի օլմուշ վէ վար տրը։

[2] Պու պէյազ սրը տախի ճամ թօպու օլտուղունան, սրրը չինի վէ պիլլոր պու իսուսուտա իքիսի պիր շէյտէմէք տիր։

[3] Պու քիւքիւրտ քէղապընա Ջաճ եաղը, եախօտ ասիպ ոիոլֆիորիգ տէ տէնիր։

պիր գալընճա պագրը թէնէքէ բարչասը ալըպ, նըսֆընտան ղի-
յատէսինի պու սույա տիքինէ օլարագ պաթըը, քէզալիք տահա
գալըն պիր ղինկ թէնէքէսի տախի ալըպ, եինէ տիքինէ օլարագ
վէ պագրրա տօգունտուրմայարագ օ սույա պաթըը վէր։

Պագրը վէ ղինկ թէնէքէլերի, պիրի պիրինէ տօգունմատըգ-
լարը հալտէ, հիչ պիր թէյսիր հասըլ օլամազ, վէ հէր պիր շէյ
քէնտի հալինտէ տուրուր։ 1 նո-մէրօ ըէսմէ, նալար պո-յրո-լա։

Լաքին պու ղինկ վէ պագրը թէնէքէլերինին, սուտան վէ
քեասէտէն տըշարը գալան թէփէլերի, եինէ պիր մատէն բար-
չասը, եախօտ պիր մատէն թէլի իլէ պիրի պիրինէ պիթիշտի-
րիլմէսի կիպի, եախօտ պունատա հաճէթ գալմայարագ իքի
թէնէքէյի տախի պիրագ էյիպ, պիրի պիրինէ տօգունտուգլարը
կիպի, տէրագաղ պիր էլէգթրիդ թէյսիրի վէ ագընտրը զու-
հուր իթմէյէ պաշլար։ 2 նո-մէրօ ըէսմէ նալար պո-յրո-լա։

Պու էլէգթրիդ ագընտրը իպթիտա ղինկտէն զուհուր ի-
տիւպ; քէզապը սույա էնէր, վէ օ սուտանտա կէչիպ պագրը
պուլուր, վէ պագրրտանտա թէլի կէչիպ, թէքրար ղինկէ վասլ
օլուր, վէ ղինկտէն թէքրար սույա, վէ սուտան պագրրա պիր
տէվրը տայիմ հասըլ օլուր քի, իքի թէնէքէյի պիրի պիրինէ
պաղլայան թէլ, քէսիլիպ այրըմատըգճա տուրմագ պիլմէզ, վէ
տայիմա տէվրը իտէր, լաքին թէլ քէսիլտիի կիպի, օ անտէ տէվրը
տուրուր վէ էլէգթրիդ թէյսիրի տախի տույուլմազ օլուր։

Պէր վէճհը պալա քէզապը սույա պաթըրըլմըշ օլան իքի մա-
տէնին եախօտ թէնէքէնին սուտան վէ քեասէտէն տըշարրտա
գալան թէփէլերինէ, իլմ լիսանը իլէ Ֆրանսըզճա բօլ, տէնիպ
արէպճէտէ գո-ռիպ տէնէպիլիր իսէ տէ, պիզէր իլմ լիսանընտան
սարֆը նազար իտէրէք, հէր քէսին գօլայճա աղնամասը իչիւն,
պու բիսալէտէ, բօլ եէրինէ թիւրքճէ ռէֆէ լուղէթինի գուլ-
լանաճաղըզ։ Լաքին պագրը թէնէքէյի ղինկ թէնէքէտէն այրըա
իթմէք իչիւն, պագրը թէնէքէնին թէփէսինէ վէ պունատան ջը-
գան թէլէ, հէր նէ պօյատա օլուր իսէ տէ օլսուն, ֆրանսըզճա
բօլ բօլնիֆ տէնմիշ օլուպ, մատամ քի իլմ լուղէթի գուլլանմա-
յաճաղըզ, պիզէր պունա տախի, սաղ ռէֆէ, վէ ղինկ թէնէքէ-
նին թէփէսինէ վէ պունատան ջըգան թէլէ տախի (բօլ նէկոռիֆ)
«օլ ռէֆէ իսմի վէրէճէյիզ»։ Պու թէփէլեր վէ եախօտ պունլար-

[1] Ֆիզիգա մուէլլիֆլերի, էլէգթրիդ գուվվէթինի իքի ճինս ֆարզ իտիպ, պիրի-

տան ջրգան թէլլէր, պիրի պիրինէ տօգունմասլը կիպի, էլէգ-թրիդ տէվլը տայիմի հասլը օլամայաճաղը եօգարտա տախի ղլբը օլանմուշ տուր։

Վէեասէ իշինտէ օլան մատէնլէրտէ էղէգթրիդ տէվլը տայիմի պաշլամըշ օլտուղու քեասէնին իշինտէ օլան սույուն հիյէթինտէն տախի աղնաշլըր. ջիւնբի, էլէգթրիդ թէյսիրի սույուն թէրքիպինտէ մէվճուտ օլան, վէ Իրօթէն վէ Օգիթէն թէսմիյէ օլանան ֆբի խաֆիֆ կաղը պիրի պիրինտէն այրըրպ, պիրինի պագլըրն վէ տիկէրինի զինկին իւզէրինէ թէրաքիմ իթմիրիր, վէ պու կաղլար սուտան խաֆիֆ օլտուգլարընտան, քէօբիւք շէքլինտէ սույուն եիւզինէ ջըգրպ, պատէհու հավայա ատաղլըրլար, վէ սու տախի գայնար կիպի կէօրիւնիւր։ Արճաղ հավալարտա պիլլօր պարատագլարըն քէնարընա թէրաքիմ իտէն ուֆագ ուֆագ քէօբիւքլէր, պիրազ պու հալի անտրրը պիր հիյէթ տիր։

Պու քեասէ վէ տէրուենինտէ օլան մատէնլէրէ վէ քէղապլը սույա ճիւմլէսինէ պիրտէն ֆրանսըզճա Բիլ եախօտ Բիլ կալվանիգ թատիր օլունուր. պիզլէր թիւրքճէտէ, իմիֆ եախօտ կալվանիգ իմիֆի տէյէճէյիզ։

Վէեասէնին իշինտէ օլան ատէթա սույա, պիրտէն պիրէ քէղապ սույու գարըշտրըրըլտըղը կիպի, մատէնլէրէ չապուդ թէյսիր իտիւպ, հիւքմին տախի չապուդ կէչէր օլտուղունտան, կէրէք պէյհուտտէ քէղապ զայ իթմէմէք վէ կէրէք էլէգթրիդ գուվվէթինի, աղըր աղըր, ջօգ վագրթ, վէ պիր տիւզիյէ հասլըիթմէք իշլիւն, էքսէրիա քէղապլը սույու պաշգա սրընսրզ վէ ուֆագ պիր չինի գապ իշինէ գօյարագ պիլլօր քեասէտէ օլան ատէթա սույուն օրթատընա վագ իտէրլէր, պէյլէ օլտուղու հալտէ քէղապլը սու պիրտէն պիրէ թաթը սույա գարըշմայրպ, սրընսրզ չինինին տէլիքլէրինտէն եավաշ եավաշ կէչիպ գարըշըր վէ թէյսիրի տախի աղըր վէ ջօգ վագրթ սիւրէր։ Ղիհայէթ իսթիֆին ճէսամէթինէ կէօրէ մէսելա հէր օն պէշ կիւնտէ, եա սույուն գուվվէթի քէսիլիր, եատա մատէնլէր աչընը իսկ, էքսիլէնին եէրինէ եէնիսինի գօյմագ ֆարզ օլաճաղը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

նէ բօզիրիֆ եանի ատաքի իտի. վէ տիկերինէ նէֆնէֆ եանի նէֆի իտի վերմիշլէր տիր։ Լաքին հատտը զաթընտա պու իքի գուվվէթ տէ պիր շէյ օլուպ, պու իտիրը իլմէ վէ ինճէ ֆէրգլէր օլտուղունտան, պիզլէր պունու սատէճէ զիքր իտիւպ, թաֆսիլաթընտան սարֆը նազար իտէրիզ։

Լ՝էգԹրիդ Թէլէղրաֆլարընտա գուլանրլան իսԹիֆլէր, Թլպգը պուՆա պէՆզէմէզլէր իսէ տէ, ՃիւմլէսինԷն էասը պու օլտուղուՆտան, իպԹիտատէ պուՆու զիբը իԹմէք ֆարզ օլմուշ տուր։ Լ՝ՆՃագ ՆԷ՝ ԹէպէտտիւլանԹլէ պու իսԹիֆլէր, եօլարտա կէօրտիւյիւմիւզ Թէլէղրաֆ Թէլլէրինէ բասԹ օլուՆուր, վէ էլէգԹրիդ Թէյսիրինի իւզէրլէրինտէն եիւրիւԹիւր իսէ, պուՆուտա մատտէյի աԹիյէտէ կէօրէՃէյիզ։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԱՏՏԷ

Կ՝ալվանիգ իսԹիֆլէրինէ, Ռէլէղրաֆ իշարէԹլէրինէ ՆԷ Ռարզ գուլանրլարը։

Պիր Կ՝ալվանիգ իսԹիֆինտէ, եանի քեասէտէ քէզապը սուիչինաէ օլան պագրը վէ զինկ Թէնէքէլէրի, Թէփէլէրինտէն պիր մատէն բարչասը իլէ եախօտ պիր մատէն Թէլ իլէ պիր պիրի կէ պիրլէշտիքլէրի հալտէ, տէվրը տայիմ սիւրէԹինտէ պիր էլէգԹրիդ գուվվէԹի հասրլ օլաՃաղը, պալատէ պասԹ իւ պէյան գրըլնմըշ տրը։

Շ՝իմտի, պագրրն Թէքէսինտէն չըգան Թէլի, զինկէ պիԹիշտիրէՃէք եէրսէ, պու Թէլի ուզաԹալըմ, վէ պագրրն էօն Թէրաֆինտան եէրէ էնտիրիպ, պիր գաչ արշն տէրինլիքտէ Թօփրաղա կէօմէլիմ, եախօտ տահա գօլայը, պիր գույույա սարգըտալըմ։ Թէզալիք զինկտէն չըգան Թէքի պագրրա պիԹիշտիրէՃէք եէրսէ, պուՆու տա զինկին արդա Թէրաֆինտան եէրէ էնտիրիպ, Թօփրաղա եախօտ գույույա սարգըԹալըմ, պուիքի Թէլլէն ուՃլարը, եէրին ալՆընդա հէր ՆԷ ուզագըգտա տա օլսալար, (մէսէլա պիր միլ, պէշ միլ, օն միլ, պին միլ, եիւզ պին միլ) պիրի պիրինէ պիԹիշմիշ կիպի տէրագապ էլէգԹրիդ տէվրը տայիմի Թէմամի իլէ զուհուր իտէր։ Յ՝ Նո-Մէրօրէսմէ Նաղար պո-յրո-լ։

Վ՝է Թըպգը ատէԹա պիր իսԹիֆ միսալի, էլէգԹրիդ գուվվէԹի իպԹիտա զինկտէն պաշլայըպ, քէզապը սույուն իչինտէն պագրրա կէչէր, վէ պագրրտան տախի Թէլէ, վէ Թէլտէն Թօփրաղա էՆեր, վէ Թօփրագ, էլէգԹրիդ տէվրը տայիմինէ մանի օլամայարագ, Թօփրաղա կէօմիւլէն պագրը Թէլտէ օլան էլէգԹրիդ գուվվէԹի տախի էրէրն ալՆընդան կէչիպ կիտէր, վէ օ պիր

թէլլ (եանի զինկ թէբէսինտէն չըգրպ եէրէ կէօմիւլմիւշ օլան թէլլ) պուլուր, վէ օնտան եօգարը չըգրպ, վէ իսթիֆտէ օլան զինկէ կէչիպ, վէ զինկտէն տախի թէքրար քէզապը սուչա, վէ սուտան պագրրա, վէ պագրրտան եէրէ, վէ եէրտէն թէքրար զինկէ կէչէր տուրուր, վէ թէլլերին պիրի գօրմաՀրգճա, վէ եախօտ թէլտէն թէլլ պիր արալըգ վէրիլմէսիքճէ, պու տէվրը տայիմ տախի քէսիլմէզ։ Ղուչուչա սարդրթրմը, եախօտ եէրէ կէօմիւլմիւշ օլան պու իքի թէլլին, թօփրաղըն ալթընտան պիրի պիրինէ էլէգթրիգ գուվվէթի կէչիրմէլերի զաթէն հիքմէթլի պիր շէյ իսէ տէ, պու վէճհիլէ եէրէ կէօմիւլէն թէլլերին եէրտէ օլան ուճարընա, տէօրտեր քէօշէ պիրեր պէցիուճէք մատէն թահթա, եանի պագրրտան չըգան թէլլ պիր պագրը թահթա, վէ զինկտէն չըգան թէլլ պիր զինկ թահթա իլավէ օլունտուղու հալտէ, էլէգթրիգ տէվրը տայիմինին տահա զիտտէ գուվվէթ վէ շիտտէթլի հասրլ օլտուղու, հէր կիւնքի թէճրիւպէլեր իլէ միւշահէտէ օլունմուշ պիր քէյֆիյէթ տիր. իմտի տայիմա եէրին ալթընա էնէն իքի թէլլին ուճունա տա, էցլէ տէօրտեր քէօշէ պիրեր մատէն թահթա իլավէ օլունուր։ 3 նո-մերօ ըէոմ ինէրրար նաղար պո-յրո-լա։

Իշթէ պու վէճհ իլէ թէրթիպ օլունան իսթիֆլէրտէն վէ եէրին ալթընտան հասրլ օլան էլէգթրիգ տէվրը տայիմի, թէլէղրաֆ իշարէթլէրինի իշէթմէյէ գուլլանըլան գուվվէթ տիր։ Ինճագ պու գուվվէթ, թէլէղրաֆ իշարէթլէրինէ մախսուս օլան պաշգա ալէթլէրինտէ իշինտէն կէչմէսէ, վէ պունլարը գըմրըտաթմասա, եալընըզ պէցլէ տուչուլմաղ վէ կէօրիւլմէզ պիր տէվրը տայիմտէն հիչ պիր իշարէթ հասրլ օլամայաճաղը տախի թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։ Իմտի իսթիֆ թէփէլէրինտէն չըգան թէլլերին պիրիսի, մէսէլա պագրը թէփէսինտէն չըգան թէլլին պիր ուճու, զինկտէն չըգան թէլ միսալի մութալաա եէրէ կէօմիւլէճէքսէտէ, հէմէն օրատա կէօմիւլմէսի լազըմ կէլմէյիպ, իլլա իպթիտա իշարէթ ալէթինին իշինտէնտէ կէչմէլի տիր. վէ պու ալէթին իշինտէն կէչուքքտէն սօղրա թէքրար ուզանըպ, վէ թէլէղրաֆլըն օ պիր ուճու նէրէյէտէք կիտէճէքսէ օրայատագ վասրլ օլուպ, թէքրար օրատա օլան իշարէթ ալէթլէրինին իշինտէնտէ կէչիպ վէ թէքրար եէրէ էնիպ վէ օրատա կէօմիւլուպ տէվրը տայիմի թէքմիլ իթմէլի տիր. վէ իշթէ պու իշարէթ ալէթլէրինին իշինտէն կէչիպ ուզանան թէլ տիր, տաղ-

լարտա վէ եօլլարտա թէփէլէրիմիզին իւսթիւնտէ՝ կէօրտիւյիւ-
միւզ թէլէղրաֆ թէլլերի։

Պալատէ տախի իֆատէ օլունտուղու վէճհ իլէ, իսթիֆտէ
օլան պագքը թէնէքէյէ[1] վէ պունտան չըգան թէլլ, բօլ բօղէ-
ռիֆ, եանի սաղ ռէֆէ, վէ ղինկ թէնէքէյէ վէ պունտան չըգան
թէլլ, բօլ նէկառիֆ եանի սօլ ռէֆէ տէնմիշ տիր. վէ էլէգթրիգ
գուվվէթի տէվրը տայիմէ պաշլատըղը կիպի, տայիմա իսթիֆին
սաղ թէփէսինտէն եանի պագքրտան տրշարը չըգըպ, սօլ թէփէ-
տէն եանի զինկիտէն իշէրի կիրէր։ 2 վէ 3 նո-մէրօ բէօմլէրէ ռէֆրար
նաղար պո-յրո-լ։

Իմանի, պու ուսուլտան թաստիաթը իլէ նէշաթ իտէճէյի
վէճհ իլէ էլէգթրիգ գուվվէթի, պու թէլլերաֆ թէլլերի իւ-
զերինտէն հէմ աօլտան սաղա, վէ հէմ սաղտան սօլա իշլէյէճէք
տիր. եանի պու գուվվէթ օ մագուլէ թէլլերին իւզերինտէն
հէմ կիտէճէք վէ հէմ կէլէճէք տիր, վէ պու սաղա վէ սօլա
կիտիշ տախի, թէլլերաֆ թէլլերինին, պագքը եախօտ զինկ
թէփէսինէ պիթիշտիրիլմէսինտէն նէշաթ իտէր օլուպ, շէօյլէ

[1] Էլէգթրիգ գուվվէթինի հէր մատէն, եանի ալթուն, կիւմիւշ, պագքը, տէմիր. զինկ վէ սայրըլարը տախի իւզերերինտէն կէչիրիր վէ էիւրիւթիւր իսկ տէ ուճուզ օվմագ իշին, էքսէրիա տէմիր վէ պագքը գուլանրըլը։ Վէ տէմիր, էէրլի թէլլերէ, վէ պագքը, եուշնաք օլուզու էճիլտէն, տայիմա սէօքիւլիպ թաստրաճագ թէլլերէ գուլ-լանրըլը։ Պու սէպէպտէն նաշի, իսթիֆտէն եանի պագքը վէ զինկ թէլլերինտէն չը-գըպ, թէլլերաֆ իշարէթի ալէթլերինին իշլինտէն կէչէն թէլլեր պագքը օլուր, ֆագաթ իշարէթ ալէթլերինտէն կէչիքտէն սօղրա, պու պագքը թէլլեր տէմիրէ բասթ օլու-նուր. վէ պունուն տա պաշլըճա սէպէպի, տէմիրին հէմ էհվէն վէ հէմ գավի օլմասը տըր։ Իմանի թէլլերաֆ իսանէլերինին իշէրիլերինտէ գուլանրան թէլլեր պագքը օլուպ, տրշարրդա վէ հավայա չըգարրան թէլլեր տէմիր օլուր։ Անճագ պու տէմիր թէլլերին տախի, հավատա բասանմամասը իշին իւզերերինէ ինճէրէք զինկ չէքիլիպ, օլ վէճհիլէ պու թէլլեր տախի գարայը կիպի կէօրինիր. վէ շիւնքի գուրու հավա, էլէգթրիգ գուվվէթինի տաղրթմայան ճիսմէրտէն տիր։ Օլ վէճհիլէ պու գուվվէթ տէ տէմիր թէ-լին իշլինտէ գալըպ հավայա եայրըմաղ։ Պունուն մուղայիրի նէմ հավա վէ սու, էլէգթ-րիգ գուվվէթինի տաղրթը ճիսմէրտէն օլսու գլարընտան, էքսէրիա նէճինաք վէ եաղ-մուր հավալարտա, էլէգթրիգ գուվվէթինին պիրաղը, թէլտէն սույա կէչիպ, թէլլեղ-րաֆ տախի աղը իշլեր օլուր։ Եվ հասը պու մագուլէ թէլլեղրաֆ թէլլերինտէն կէչէն էլէգթրիգ գուվվէթինին չարպա գլուղու, ագրը երմէզ պիր քէյֆիյէթ օլուպ, պիր սա-նիյտէ եանի պիր կէօզ պաշպ գոբամատա, օն օն պէշ տէֆա տիւնեանդն էթրաֆընը տօլաշտիրիր։

Պալատէ իֆատէ օլունտուղու վէճհիլէ, թէլլեղրաֆխանէլերին իշլինտէ գուլանրան պագքը թէլլերէ էոՐԻՖ ՐԷԼ, վէ տրշարրտա, եանի եօլլարտա վէ տաղլարտա օլան. վէ էքի մէմլէքէթի պիրի պիրինէ պաղլայան թէլլ տախի ՐԷԼԷՂՐԱՖ ՐԷԼ տէմիր օլուս-ղումուզտան, պունլարը պիրի պիրինէ գարշըրմամագ իշին, շիմոիտէն էյի տրգգաթ էթմէք լազըմ կէլիր։

քի թէլէղրաֆ թէլի պագրը թէփէյէ պիթիշլիք իսկ գուվվէթ սօլտան սաղա կիտէյօր, վէ զինկ թէփէսի իլէ պիթիշիգ իսկ, սաղտան սօլա կիտէյօր տէմէք տիր։

Պունու պիր էօրնէքլէ տախի թաֆսիլ իտէլիմ։

Աէսէլա Յտիրնէտէն Աթանպօլա կէլէն թէլէղրաֆ թէլինին պիր ուճու Յտիրնէտէ օլան իսթիֆին սաղ թէփէսինէ եանի պագրը պիթիշտիրիլմիշ իսկ էլէգթրիգ ագընտրը,

4 նոմէրօ ղէսմէ նալար պոյրուլ։

փայիմա սաղ թէփէտէն տրշարը ջրգաճաղընտան, տօղրու թէլէղրաֆ թէլինէ կէջիպ, Աթանպօլա վասլ օլուր, վէ Աթանպօլա վասլ օլտուգտա, եէրէ կէօմիւլիւպ, եէրին ալընպան թէքրար Յտիրնէյէ կէրի տէօնէր, վէ Յտիրնէտէ, սօլ թէփէտէն եանի զինկտէն թէքրար իսթիֆէ կիրէր, վէ պու վէճհ իլէ տէվրը տայիմ վագի օլուր։ Պունուն մուղայիրի, թէլէղրաֆ թէլի Յտիրնէտէքի իսթիֆին սօլ թէփէսինէ պիթիշմիշ իսկ։

5 նոմէրօ ղէսմէ նալար պոյրուլ։

էլէգթրիգ ագընտրսը քէղալիք վէ փայիմա սաղ թէփէտէն ղուհուր իտէճէյինտէն, վագտա սաղտան ղուհուր իտէր, ֆագաթ եէրէ կէօմիւլիւպ, եէրին ալընպան Աթանպօլա վասլ օլուր, վէ Աթանպօլա կէլտիքտէ եէրին ալթընտան թէլին իւսթիւնէ ջրգըպ, թէլին իւսթիւնտէն տախի Յտիրնէյէ կէրի տէօնէր, վէ սօլ թէփէտէն իսթիֆին իչինէ տուխուլ իտէր։ Պու տուր սաղտան սօլա, եախօտ սօլտան սաղա տէտիյիմիզ էլէգթրիգ հարէքէթի։

Իմտի, էլէգթրիգ ագընտրսը, հէմ Յտիրնէտէն Աթանպօլա կէլտիքտէ, ռէլին ի-մի-նդէն կէջէր, վէ հէմ Աթանպօլտան Յտիրնէյէ կէրի տէօնտիւքտէ, էինէ թէլին իւսթիւնտէն կէջէր օլտուղունտան, իրքի սաղ վէ իքինճիսի սօլ իթիպար օլունուպ, իքի հալտէ տախի տէվրը տայիմի եէրին ալընպան կէջէրէք թէքմիլ իտէր։

Պունտան աշքեար օլաճաղը վէճհ իլէ, պիր իսթիֆտէ, թէլէղրաֆ թէլի իքի թէփէնին հէր հանկըսընա պիթիշտէ, օ պիրի մութլաղա օրատա պիր թէլ իլէ եէրէ կէօմիւլէճէք տիր։

4 նոմէրօ ղէսմէ ռիեէրար նալար պոյրուլ։

Նիչին քի, պիր էլէգթրիգ ագընտրսը վէ տէվրը տայիմի, տայիմա պու ագընտրնին, ղուհուր իթտիյի եէրէ եինէ կէրի տէօնմէսի իլէ հասլը օլուր օլտուղունտան, ագընտրնին ղու-

հուր իթամխի եէրատէ թէլլին պիրի եէրէ կէօմիւլմէսէ էօթէտէ-
տէ կէօմիւլէճէք օլան թէլլին գուվվէթինի պէրիքի թէլ չէքէ-
մէյիպ, տէվրը տայիմ տախի հասրլ օլամազ։

Լէգթրիգ գուվվէթինին նասրլ զուհուր իտիւպ, նասրլ
տէվրը տայիմ իթամխի. վէ ասլտան սաղա վէ եախսա սաղտան
ոսլա թէլլին իւսթիւնտէն, եախսա եէրին ալթընտան նասրլ
կիտիպ կէլտիի, պու անէտէք պէյան իթամխիմիզ թարիֆլէր-
տէն, քիֆայէթ իտէճէք մէրթեպէտէ աղնաշրլրը զանն իտէ-
րիզ։ Պու գուվվէթ պալատէ՝զնքը իթամխիմիզ վէ զնրտէ պէյան
իտէճէյիմիզ թէլէղրաֆ իշարէթլէրինէ մախսուս օլան ալէթ-
լէրին իշինտէն կէչտիի հալտէ, պունլարատա թէյսիր իտիւպ.
պիր հարէքէթ վերէճէքսէտէ, պիր տիւզլիք թէյսիր իթամխի
հալտէ մանթլուպ օլունան իշարէթլէր հասրլ օլամայաճաղընտան
պու թէյսիրի իսթէնտիի հալտէ մէն էթմէք վէ իսթէնտիի
հալտէ հասրլ իթմէք լաղրմ կէլիր օլտուղունտան, պունու տա
պիր էօրնէքլէ թաֆսիլ իտէլիմ[1]։ Իշի սու իլէ տօլու պիր հա-
վուզ օլսա, վէ պու հավուզտան պիր պօրու ուզաթրլրպ, պօ-
րունուն աղզը աչրդ օլտա, հիչ պիր վագթ պու պօրուտա սու
տուրմայրպ, հավուզ պօշանրնճայատագ ագար կիտէր, պու-
նուն մուղայիրի, պօրունուն աղզը գաբաղը օլսա. հիչ պիր վա-
գթ հավուզուն սույու տրշարրլրա ագամազ։ Լոքին պու պօ-
րունուն ուճունա, օրթասընա, եախսա ներէսինէ իսթէնիր
իսէ, պիր մուսլուգ վաղ օլունտուղու հալտէ, մուսլուղու գա-
բատրղրն կիպի սու տուրուր, աչտրղրն կիպի ագար, չաբուգ
աչար գաբարսան սու տախի չապուգ ագար, տուրուր, գու-
սուրուտա հա քէղա։ Լէգթրիգ ագընտրը տախի այնը պու-
նա պէնղէր տիր։ Կալանիգ իսթիֆի, պու գուվվէթին հավուզ-
զու տուր, վէ թէլլէր տախի պօրունլարը տրը։

Շիմտի մուսլուզունու տա թարիֆ իտէլիմ։ Լէգթրիգ ա-
գընտրը թէլլին իւզերինտէն տէվրը տայիմ իթամխի հալտէ.

[1] Էլէգթրիգ ագընտրը վէ տէվրը տայիմի. թէլէղրաֆ իշարէթլէրինէ մախսուս
զան ալէթլէրէ հարէքէթ վերէն գուվվէթ տիր։ Դասրլ քի պիր զէնպերէք. տասմը
իշէթէն եախսա տասթա հարէքէթ վերէն գուվվէթ վէ եախսա սու պուզուսու վա-
բօրլրը իշէթէն գուվվէթ իսէ։ Վէ չիճնքի զէնպերէք գուվվէթի էլտէ օլտուղու հալ-
տէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ սասթալար, վէ պուզու գուվվէթի էլտէ օլտուղու հալտէ
տիւրլիւ պէ տիւրլիւ վաբօրլար եաբրլապիլիր. պէյլէ տէ էլէգթրիգ գուվվէթի էլտէ
օլտուղու հալտէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ իշարէթ ալէթլէրի եապրլապիլիր քի։ զնրտէ թա-
րիֆ օլունաճագ տրը։

թէլի գօբարտրղըն կիպի ագընտը տուրուր, վէ մուսլուգ գա-
բանմրշ օլուր. թէլի թէքբար պիրի պիրինէ տօգունտուրտու-
ղուն կիպի ագընտը ագար, վէ մուսլուգ աչըլմրշ օլուր։ Պիր
թէլի պիր թէլի իսթէտիին վագրթ տօգունտուրմագ վէ իս-
թէտիին վագրթ այրըմագ զոր պիր շէյ օլմայրպ, հէր քէս պու-
նա պին տիւրլիւ ալէթ տիւշիւնէպիլիր վէ պուլապիլիր իսկ տէ
էն զիատէ գուլլանրլանը պու մահալտէ թարիֆ իտէլիմ։

Թէլի հէր ներէսինտէն այրըմագ վէ եախօտ տօգունտուր-
մագ մաթլուպ օլունուր իսկ, իքի ուճունու տա պիր ուֆագ
վէ եուվարլագ թահթա իւզէրինէ պիրի պիրինէ գարշը կէթի-
բիրլէր, վէ պիրի պիրինի պիրաղ կէչիրէրէք օ թահթայա բապթ
իտէրլէր, վէ թէլին պիր ուճունու եասրլաթրպ, պիր աղաճրգ
եօգարրյա տօղրու էյէրլէր, վէ պու վէճհ իլէ իքի թէլ պիրի
պիրինէ տօգունմագ օլտուղունտան, էլէգթրիգ ագընտրը տա-
խի իշլէմէզ եանի գաբալը օլուր. անճագ բարմաղրլա էրի թէ-
լէ պասարղըն կիպի, էօնիւնտէքի օլան օ պիր թէլին ուճունա
տօգունուպ պիթիշիր, վէ տէվրը տայիմ պաշլայրպ, ագընտը
աչըլմրշ օլուր։ Իմտի պիր բարմագ պասրշը իլէ թէլ թէլէ պի-
թիշիպ, բարմաղը գալարրտրղըն կիպի թէլ թէլտէն այրըլըր,
վէ պու տա բէք ազ վագրթտա իճրա օլունուր պիր հարէքէթ
օլտուղունտան, պիր տագիգէտէ եիւզ վէ իքի եիւզ տէֆա իճ-
բա օլունապիլիր. վէ օլ վէճհիլէ միւբատ զունտուղու հալտէ
էլէգթրիգ ագընտրը տախի պիր իշարէթ ալէթի իւզէրինէ
տագիգէտէ եիւզ տէֆա պրրաղրլրը վէ եիւզ տէֆա քէսիլէպի-
լիր։ Իսթիֆ եախօտ թէլէզրաֆ թէլինին ներէսինէ իսթէնիլիր
իսկ պէցյէ պիր մուսլուգ վաղ օլունապիլիր [1]։

Գալատէ տախի իֆատէ օլունտուղու վէճհիլէ, էլէգթրիգ
տէվրը տայիմինտէ, թէլին ուզունլուղունտա վէ գրոսսալրընտա,
եանի կէրէք պիր գարրշ վէ կէրէք եիւզ պին միլ օլմասրն-
տա պիր պէիս օլմայրպ, ճիւմլէսի պիր վագրթտա վէ մէսէլա

[1] Սաաթ վէ մահֆաղա գաբագլարրնտա օլան պասգրը եայարրն թրպգրը տախի
պու խուսուստա իսթիմալ օլունապիլիր։ Պասգրը պաստրղըն կիպի եայ էլէրի կիտիպ
էօնիւնտէ օլան թէլէ տօգունապիլիր, վէ պրրաղտրղըն կիպի եայ եէրինէ կէլիպ թէլ-
տէն այրրրը։ Գունա էմմաղ տահա բէք չօգ շէյ տէ տիւշիւնիւլէպիլիր։ Շու գատար քի
թէլ թէլէ տօգունտուղու հալտէ արա եէրինտէ իրի եա ուֆագ, պաշգա հիշ պիր
ճիամ օլմամալը տրը. եօղսա պիր պիրինէ պիթիշմիշ սայրմագ, պիր սաչ բարչասը, պիր
չէօպ, պիր սիկարա քեահատը, թէլտէն թէլէ էլէգթրիգ գուվվէթինին կէշմէսինէ
մանի օլուր։

օտանըն իչինտէ օլան պիր իսթիֆին տէվրը տայիմի իլէ Աթանպօլտան Ամերիգայա վէ տահա ուզաղա օլան տէվրը տայիմ տախի պիր վագըթտա իճրա օլուր օլտուղունտան, պու հալտէ տէյելիմ քի Աթանպօլտան Յոտիրնէյէ պիր թէլեղրաֆ վար. իմտի Աթանպօլտա օլան պիր մէմուր մուսլուղու աչըպ գաբատըղը կիպի, իճրաատը օ ունտէ Յոտիրնէտէ տէ տույուլուր. վէ Յոտիրնէտէ օլան պիր մէմուր տախի մուսլուղու աչըպ գաբատըղը կիպի իճրաատը քէղալիք Աթանպօլտա տա տույուլուր։

Պութիւն էլէգթրիգ թէլեղրաֆընըն էսասը պու մատտէ օլուպ, էլէգթրիգ ագընտըսընըն եախօտ տէվրը տայիմինին իսթէնտիսի կիպի աչըլըպ գաբանմասը իլէ, եանի ալը գօնուպ սալը վէրիլմէսի իլէ, կէօնակէօն թէլեղրաֆ իշարէթլերի հասըլ օլաճաղընտան, պունուտա մատտէյի աթիյէտէ թարփֆ իտէճէյիղ։

ՊԷՀԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

թէլեղրաֆիանէլերդէ, վէ ռէլեղրաֆ մէնզիլէրինդէ գոռլանըլան իշարէի ալէնլերինին պէյանի։

Տիւնեանըն, եսխօտ պիրիպիրինէ պիթիշիք պէշ օն տիւնեանըն պիր ուճուտան պիր ուճունա պիր թէլեղրաֆ թէլի ուզանտըղը հալտէ, էլէգթրիգ գուվվէթինին պիր սանկիտ պիր ուճտան պիր ուճա թէյսիր իտէճէյի իլմէ տէրքեար իսէ տէ, իճրատա հէր նէ գատար օլսա պէօյլէ պիր թէլին իւզէրինտէն կիտէն էլէգթրիգ ագընտըսը, եա հավատա եա եէր ալթընտա օլան մատէն զէրրեէլերինէ վէ սույա վէ սայրըկ տոգաունարագ, պիր մրգտարը զայ օլապիլէճէյինտէն, բէք գուվվէթլի իսթիֆլերէ միւհթաճ օլմամագ իչիւն, բէք ուզագ եէրէ, մէսէլա Աթանպօլտան Վ իէննայա կիտէճէք թէլ պիր բարչատան օլմայարագ, իճապընա կէօրէ պիր գաչ բարչայա թագսիմ օլունուր։ Պունա պաշգա սէպէպլերտէ վար։ Յվվէլա Աթանպօլտան Վ իէննայա լաէնգաթի պիր բարչա թէլ ուզաթըլսա, խապէրլէր տօղրու Վ իէննայա կիտիպ, արա եէրտէ օլան մէմլէքէթլէր պիր խապէր ալամաղ օլտուղունտան, պու հալտէ Աթանպօլտան Վ իէննայա գատար ուզանան եօլուն ա-

բասընտա , հեր գաչ մեմլեքեթ վար իսէ , հեր պիրինէտե պաշդա պաշդա թէլ ուզաթմայա միւհթաճ օլունուր : Անիրէն թէ-լեղրաֆ թէլի , էնայը բահտե պիր գաչ չաթալ օլմասը տախի լազըմ կելիր , վէ մէսէլա , Աթանպօլան Լիէննայա ուզաթըլան թէլ , Իտիրնէյե վասլ օլտուգտա իհթիմալ տրը օրատա իքի չա-թալ օլմասը լազըմ կելիպ , պիր թէլինի Լիէննայա վէ պիր թէլինի Սէլանիկ ուզաթմագ իճապ իտէպիլիր : Պու հալտէ , Աթանպօլտա հասըլ օլան էլէգթրիգ գուվվէթի պաշդա պաշ-դա իքի թէլ իլէ տէվրը տայիմ հասըլ իտէմէյէճէյինտէն , հալի իլէ Իտիրնէտե պու թէլի քէսմէք , վէ կէթիրտիի խապերի աղնայըպ , պաշդա պաշդա իսթիֆլէր վէ թէլլէր իլէ Լիէննա-յա կիտէճէք խապերի Լիէննա թէլի իլէ , վէ Սէլանիկ կիտէ-ճէք խապերի Սէլանիկ թէլի իլէ կէօնտէրմէք լազըմ կելիր :

Պազը եէրտե տե , եալընըզ եօլուն ուզագլըղընտան տօլայը թէլի քէսիպ , մեմլեքեթ օլսուն , տաղ օլսուն , պիր թէլտէն օ պիր թէլէ պաշդա պիր իսթիֆլէ իշարէթլեր կէչիրիլիր :

Իմտի հանկը մահալտե քի թէլեղրաֆ թէլի քէսիլիպ , եէնի պիր իսթիֆլէ ախէր թէլէ սատէճէ իլհագ օլունուր իսէ օ մա-հալէ պիղլէր , Ռէլեղրաֆ Մինիստիրլիգ , վէ հանկը մահալ-տե քի , թէլեղրաֆ թէլի պիր գաչ չաթալ օլուր , եախօտ օրա-յատա պիր խապէր վէրիր ալըր իսէ , օ մագուլէ եէրլէրե տա-խի Ռէլեղրաֆխանէ թէսմիյե խլէտիք : Անմէլա Աթանպօլտան Իտիրնէյե ուզանան թէլին , կէրէք Աթանպօլտան չըգտըղը , վէ կէրէք Իտիրնէտե վասլ օլտուղու մահալլէրե թէլեղրաֆխանէ տէմիշիզ : Լաքին պու թէլ Աթանպօլտան Իտիրնէյե պիր բարչա օլմայարագ , եօլտա քէսիլիպ թէլի թէլէ սատէճէ պիր իսթիֆլէ իլհագ իտէն մէվգիլերե տախի մէնզիլ թէսմիյե իթմիշիզ :

Հեր թէլեղրաֆխանէ վէ մէնզիլլէրտե , զկրտե զկբը օլու-նաճագ շու իւչ բարչա ալէթին պաշդա պաշդա մէվճուտ օլ-մասը էլզեմ տիր :

Իվվելա , էլէգթրիգ գուվվէթի , վէ ապընտըսը հասըլ իթ-մէք իչուն պիր կալվանիգ իսթիֆի : Լաքին պիր իսթիֆտե , հիչ պիր վագըթ մանթըուպ օլունան գուվվէթ հասըլ օլամասը-ղընտան , պիր դաչ իսթիֆ , մէսէլա պէշ , օն , եիրմի , օթուզ , գըրգ , էլլի իսթիֆ եան եանա կէթիրիլիր[1] : Լ է պու վէճհիլէ

[1] Թէճրիպտե իլէ պան օլմուշտուր քի , հեր նէ գատար կալվանիգ իսթիֆլէրի չ-

պէշ օն իսթիֆին պիր եէրէ պիրլէշմէնինէ , ֆրանսըզճա պոմէրի ժըլլայիգ թէսմիսկ գըլընմըշ օլուպ , պիզլէր պուն սրբա իսթիֆի տէմիշիզ ։ 6 նոյեմբր բէմէ նաղար պուրդրա ։

Պու իսթիֆտէն մաատա , հէր թէլէղրաֆխանէ վէ մէնզիլ-լէրտէ էքի պաշդա ալէթ տահա էլդէմ օլուպ , պունլարըն պիրիսի խապերի կէօնտերէն ալէթ օլտուղունտան պունա խոպէր-պոր իսմի , վէ տիկերի տախի խապերի ալան եախօտ կէթիրէն ալէթ օլտուղունտան պունա տախի , խոպէրբէս իսմի վերիլմիշ սիր ։ Խապերբէս թապիր օլունան իշարէթ ալէթլէրինին եան-լարընտա մութլաքա պիրէրտէ չան եախօտ չընղըրադ օլուպ , մէնզիլտէն մէնզիլէ իպթիտա , էլէգթրիգ գուվվէթի իլէ պու չանլար չալընարադ , նէօպէթճի մէմուր ալէթին պաշընա տա-վէթ օլունուպ , իշարէթլէրէ տըգդաթ իթմէյէ պաշլար ։ Պուն-լարտան սօղրա լաղըմ կէլէն շէյ , մէնզիլտէն մէնզիլէ ուզանան թէլէղրաֆ թէլլերի օլուպ , պունլարտա էքի նէվի տիր ։

Ա՛յ պիրինճիսի , թէլէղրաֆխանէտէն թէլէղրաֆխանէյէ , եախօտ մէնզիլտէն մէնզիլէ հավատան ուզանան թէլլեր տիր ։ Պալատէ տախի իֆատէ օլունտուղու վէճհիլէ , պու թէլլեր տէմիրտէն օլուպ իւզերի բաստան մուհաֆազա օլմագ իւզրէ զինկ մատէնի իլէ գալայը տրը ։ Աքին մէնզիլտէն մէնզիլէ պու թէլի կէրմէք միւմքին օլմատըղընտան , էլլի մէթրօտան էլլի մէթրօյա (65 արշին) մէշէ տիրէկլէր տիքիլիպ , թէլլեր պու տիրէկլէրին թէբէսինտէն ասըլըր վէ կէրիլիր ։ Ա՛յ վագաա գուրու աղաճ հէր նէ գատար էլէգթրիգ գուվվէթինի մուհաֆազա իտեր վէ տաղըթմաղ իսէտէ եաղմուրտան ըսլանապիլիր , վէ սու տախի էլէգթրիգ գուվվէթինի տաղըթապիլիր օլտուղունտան , պու մէշէ տիրէկլէրին թէբէլէրինէ պիրեր ֆաղֆուրի քիւլահ կէչիրիլիպ , թէլէղրաֆ թէլլերի պու ֆաղֆուրինին օր-թասընտա օլան վէ աղաճա տօգունմայան իւսթիւ չինի սրբլը տէմիր չէնկէլլերէն ասըլըր ։ Ա՛յ պու տուր հավատան կէչէն թէլէղրաֆ թէլլերի ։[1]

ղալարգատա էլէգթրիգ գուվվէթի արթար իսէ տէ , բէք տէ ղնատէոնին , գուվվէթ արթմասընա պէօյուք պիր ֆայտասը օլմայըղ , մէսէլա էլլի իսթիֆլէ հասըլ օլան գուվվէթէ պիր էլլի իսթիֆ տահա իլավէ օլունա , գուվվէթ էքի գաթ ալմայըղ ֆա-գաթ ազ պիր շէյ գիատէ պուլուր , պու սէպէպտէն նաշը ըղըմինէն գիատէ իսթիֆ արթըրմագ տախի թէլէֆէ մուգճիպ պիր քէֆիլէթ վէ պիր իսրաֆ տրը ։

[1] Հավատա կէրիլէն թէլլերն պիր տատամ պիր մատէն իլէ տօգունտա , էլէգթրիգ ա-

Լքինճիսի, եէրին եախօտ տէնիզին ալթընտան կէչէն թէլ-ներ տիր։ Պու թէլլէր, ջօրապ շիշի գալընալընտա եախօտ տա-հա գալընճա պագբը թէլլէր օլուպ, ֆագաթ սուտան վէ թօփ-բագտան կէչէրէք, սույա վէ մատէնլէրէ տօգունարագ էլէգ-թրիգ գուվվէթլէրինի զայ իթմէմէք իւզրէ, Կոլոնիա քէրգա թա-պիր օլունան, վէ Կոֆլոմբիգ ճինսինտէն օլան պիր սէրտ զամ-իչինէ ալընըպ, ատէթա էլ շէմլէրինին ֆիթիլի պալ մօմունուն իչինտէ հրֆզ օլունտուղու միսիլլիւ պու պագբը թէլ տախի կութթա բէրգա զամիրընն իչինտէ հրֆզ օլուր։ Տէնիզտէն կէչէն թէլլէրին տահա զիատէ մահֆազալը օլմասը իչին, թէք-բար պէշ օն գաթ տէմիր թէլ իչինէ ալընըպ, ատէթա հալաթ կիպի պիւքիւլիւ իսէտ, կութթա բէրգանընն խարբճընտա օ-լան պու տէմիր թէլլէրին էլէգթրիգ ագբնտրսընա պիր ֆայիտէ-սի օլմայըպ, ֆագաթ թէլին գրբրմամասը վէ զօրա տայանմա-սը իչիւն տիր։ Իշթէ պու վէճհիլէ թէլլէր կէրիլսպ, ալէթլէր գուրուլուպ, վէ իսթիֆլէր իշլէյիպ, էլէգթրիգ ագբնտրսը հա-սըլ իթտիքլէրի հալտէ, պագալըմ թէլէղրաֆ խապէրլէրի նասլ կիտիպ կէլէճէք տիր։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԱՏՏԷ

Մըգնաթըսլը իճրա օլունան ԼԷԼԷՂՐԱՖ մոխապէրէսի։

Թէլէղրաֆ խապէրլէրինին ալընըպ վէրիլմէսի, պաշլըճա լիւչ ուսուլ իւզրէ օլուպ, իւչիւ տախի էլէգթրիգ գուվվէթի-նին, մըգնատրս գուվվէթի իլէ պիրլէշմէսի եախօտ պիրլէշմէ-մէսի իլէ հասըլ օլուր օլսուղունտան, էվվէլճէ մըգնատրս գուվվէթինին նէ օլտուղունու մուխթասարէն թարիֆ իթմէք

գընտրը պու մատէնէ տէ կէչէր իսէ տէ պու մատէնտէնտէ ատամա կէչիպ, ֆագաթ ատամանան թէքմիլէն էերէ կէչէմէղ օլսուղունտան, տէվրը տայիմէ պէօյիւք պիր սէքթէ վերմէղ, լաքին հավատան կէչէն թէլէ պաշգա պիր թէլ տահա պաղլանըպ պու թէլ էերէ էնարիլտիկ կիպի, ագբնտը օ էերէ էնէն թէլէ գատար կէլիպ օնտան իլէրի կի-տէմէղ, շու գատար քի գալըն թէլ հանկըրը իսէ, էլէգթրիգ ագբնտրսընըն չորու օնտան կէչէր օլտուղունտան, թէլէղրաֆ թէլլինէ պաղլանան թէլ բէք ինճէ իսէ պէօյիւք պիր գուվվէթ զայ օլմայըպ, տէվրը տայիմ տախի թէքմիլ պօղուլմամաղ։

ֆարզ օլմուշտուր [1]։ Մրգնատրսրն տէմիրի չէքտիկի, հէր քէսին մալիւմի օլան պիր քէյֆիէթ իսէտէ, մրգնատրստա պուՆտան պաշգա պիր գուվվէթ տահա վարտրը քի պէր վէՀՀը աթի թաբիֆ օլունուր։ Սաքին օլտուղումուզ տիւնեանրն տէօրթ թէրաֆը օլուպ, պունլարա արապՀա, ղարգ, ղարպ, ղըմալ, ՀէնՈՈպ, վէ թիւրքՀէտէ կիւն փողՈՈսՈՈ, պարը, երլարը, վէ գրպլէ թէսմիկէ օլունուր։ Պիր ատամ, սաղ գօլունու կիւն տօղուսունա չէվիրիրսէ, անրը երլտրզ թէրաֆրնա, սօլ գօլու պաթը թէրաֆրնա, վէ էնքսէսի գրպլէ թէրաֆրնա կէլիր, եանի,

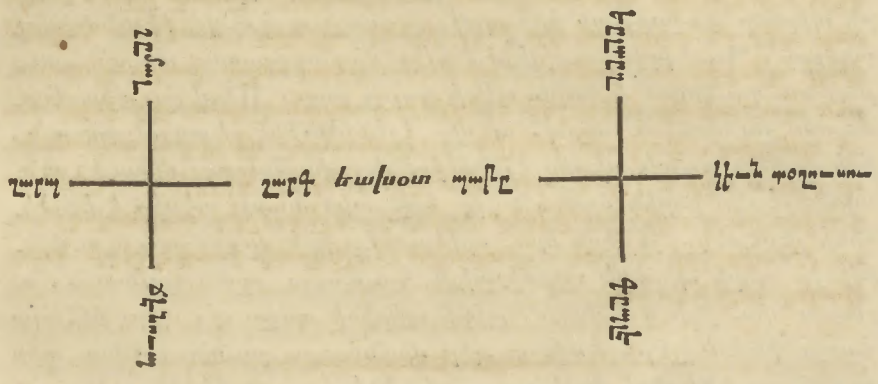

Իմամի շու շէքիլտէ պիր մրգնատրս, քի մրգնատրս իյնէսի տէ տէնիր, եա պիր սիվրի միլ իւզէրինտէ տուրտուղու, վէ եա տախի պիր ինՀէ իբլիքլէ իբի թէրաֆը տէնկ օլարագ ասրլտրը հալտէ, պու մրգնատրս իյնէսինի հէր հանկը թէրաֆա չէվիրսէն, տուրտուղու կիպի երլտրզ թէրաֆրնը կէօսթէրիր, եանի պիր ուՀՀու երլտրզա պագար, վէ օ պիր ուՀՀու գրպլէյէ։ Պունտան մաատա պէօյլէ միլ իւսթիւնտէ, եախօտ իբլիքտէն ասրլը իբի մրգնատրս, եան եանա կէթիրիլտիկի հալտէ, պու

[1] Աբրլ մրգնատրս, տէմիր մատէնէրինտէ պուլունուր պիր նէվի տէմիրլի թաշ օլուպ, պու թաշ հէր պիչիմի կէլէմէսիյինտէն, զէնաաթլարտա, հլտէ վէ բուսուլատա գուլլանրլան մրգնատրսլար, իՀտապրնա կէօրէ տիւրլու տիւրլու շէքիլտէ օլարագ, պու թաշա մախսուսՀա պիր թարզ իլէ սիւրթիլմիշ, վէ մրգնատրս գուվվէթինի ՀէլալԹիմիշ չէլիքէր տիր։ Պունարա եաբմա մրգնատրս տէնիլիր իսէ տէ, ասրլ մրգնատրս իլէ հիւքմիւ պիր տիր։ Եումուշաք տէմիր, չէլիքտէն չապուգ մրգնատրս գուվվէթի ալրը, լաքին չապուգատա գայպ իտէր օլտուղունտան, իթիպարը եօգտուր։ Զօգ վագրթ գրմրլատանմայարագ պիր եէրտէ տուրան տէմիրլէր (մեսէլա տէմիր բէնչիրէ բարմագլարը) չօգ վագթ էօրսէ վուրուլան չէքիՀլէր, սրգ սրգ սու վէրիլէն չէլիկ, վէ չօգ վագթ կիւնէշին շավգընը կէօրէն տէմիրլէր տախի մրգնատրս օլուրլար։

ի՛բի մըգնատըսըն տախի երլտրզա պագան թէրաֆը պիրիպիրինէ եագլաշըրգտա պիրի պիրինի կէրի գօվալարլար. քէզալիք գըպլէ թէրաֆընա պագան ուՃլար տախի, պիրի պիրինի կէրի գօվալարլար։ Լաքին պիրինին երլտրզա պագան ուՃու, օ պիրինին գըպլէյէ պագան ուՃունա, եախօտ պիրինին գըպլէյէ պագան ուՃու, օ պիրինին երլարզա պագան ուՃունա եագլաշարրլա, ի՛բիսի տախի տէր ագասլ պիրիպիրինի գուվվէթլէ չէքէր օլուրլար։

Պու սէպէպտէն նաշի, իլմտարլար էլէգթրիգ գուվվէթի միսիլլի՝ մըգնատըստա տախի պիրի պիրինի չէքէն եախօտ պիրի պիրինի գօվալայան ի՛բի պաշգա պաշգա գուվվէթ թանրմըշ տըրլար։ Պու ի՛բի գուվվէթ, հէր մըգնատըստա տախի պուլունտուղունտան թէՃրիպէսի գօլայ տըր։ Մէսէլա պիր մըգնատըս չուպուղու ալըպ, տէմիր էյէնթիսինէ եագլաշըրսան, ի՛բի ուՃու տախի տէմիր էյէնթիսինի պիր ասաղ միսալի քէնտինէ չէքէր լաքին օրթա եէրի հիչ պիր տանէ տէմիր էյէնթիսինի չէքէմէզ, չիւնքի պու օրթա եէր ի՛բի մըգնատըս գուվվէթինին պիրի պիրինէ պիթիշտիի հուտուտ օլտուղունտան, օրատա պու ի՛բի գուվվէթ պիրի պիրինի պօզուպ, պիր թէյսիր հասըլ իտէմէզլէր. եախօտ պիր մըգնատըս չուպուղունու պիր բուսուլա իյնէսինէ եախօտ տգրէպինէ եագրն կէթիրսէն, չուպուղուն պիր թէրաֆընտան իյնէ գաչար, վէ օ պիր թէրաֆընա կէլիր պիթիշիր, վէ չուպուղու թէրս չէվիրտիսին կիպի, գաչան թէրաֆը իյնէյէ պիթիշիր, վէ պիթիշէն թէրաֆը գաչար օլուր։ Տէմէք տիր քի, հէր մըգնատըստա պու ի՛բի գուվվէթ տախի մէվՃուտ տուր։

Մըգնատըստա տըգգաթա չայեան պաշգա պիր հալ տահա վար։ Ի՛ուսուլալարտա օլան իյնէլէր հէր նէ գատար տայիմա երլտրզ թէրաֆընը կէօսթէրիրլէր իսէ տէ, կէօք եիւզիւնտէ օլան գո՞ռպ[1] երլարզընա եագրն կէլտիքՃէ, երլարզա պագան

[1] Կէօք եիւզիւնտէ օլան երլարզլար ի՛բի նէվի օլուպ, պիրինտէ սէյարէ, վէ պիրինտէ սապիր տէնիր։ Սէյարէլէրտէն եալընըզ ալԹը եէսախի կէօզ իլէ կէօրիւնիւպ, պունդար տիւնեայա վէ պիրիպիրինտէ նիսպէթլէ կէօյտէ հէր կիւն նէրլէրինի տէյիշտիրիրլէր։ Գապիթլէր իսէ կիւնէշ կիպի հէր կիւն, եանի 24 սաաթտա պիր տէֆա տիւնէպնընն էթրաֆընը տօղաշըպ, պիրիպիրլէրինտէ օլան ուզուգլարը վէ եագրնըգլարը տայիմա պիր գալը, եանի պիրիպիրլէրինտէ նիսպէթլէ եէր տէյիշմէզլէր։ Պու սապիթ երլարզլարըն պիրիսի, հիչ պիր վագթ, նէ կէՃէ նէ կիւնտիւզ, նէ եազ վէ նէ գըշ տալա եէրինի տէյիշտիրմէյտէն, պիր քիւրքինին օրթասընտան կէչէն միլին ուՃու կիպի տիր, քի

թէրաֆը եիւքսէլիր, վէ գըպլէյէ պագան թէրաֆը ալչալըր, վէ եալընըզ տիւնեանընն օրթասը օլան խորիր ի-սիի-վարէ խնէ-լէր մուվազէնէսինտէ պուլունուրլար։

Շիմտի կէլէլիմ թէլէղրաֆա գուլլանըլան մըգնատըսլարա։

ՊԻՐԻՆՃԻ։ Ա՛ԼԼԻ-սիի-նէրէ օլան պիր մըգնատըս էյնէի եարօր ագրէպի, բէվըզ պայիրէ օլան պիր իսրիֆ ռէնկ իլինէ ալընարըզ կիպի, եանի պէօյլէ պիր մըգնատըս էյնէ-սինին էրրաֆընա ո-ղագրան, եանի էյնէյէ գօգո-նմայա-ռագ պիր իսրիֆ ռէնկ սարըլարըզ կիպի, էյնէ գէրագապ եըլարըզ ռէրաֆընը պըրագըպ, սաղ մէյլ իսէր, վէ կի-ն գօղ-սոս ռէրաֆընը կէօսթէրէր օր-ր, վէ էլէգրիրէգ գո-վէրիի ֆէսիլէյի կիպի, ռէ՛ռար եէրինէ կէլէպ եըլարըզ գէօնէր։ Կէրէ՛ էլէգրիրէգ գո-վէրիի, վէ կէրէ՛ մըգնատըս գո-վէրիի իֆ-լէր գի-րալ- օղո-ղո-նգան, պէօյլէ պիր իսրիֆ ռէնկ իլէ, մըգնատըս էյնէ-սինէ պիրի պիրինգէն պաշգա ռամ գէօրի ռի-ռալ- հարէ՛էի վէրիլէպիլէր ֆի վէյրգէ մահալլինգէ ռարիֆ օր-նաճագ գըր։

ԻԳԻՆՃԻ։ Ա՛գէրի պիր եո-մո-շագ գէմիր բարլասը, (ֆագամ սէրի գէմիր չէլէ՛ բարլասը օվմաշ) գէվըզ գայիրէ օլան պիր իսրիֆ ռէնկ իլինէ ալընարըզ հալգէ, եանի պէօյլէ պիր գէմիրին էրրաֆընա ո-ղագրան պիր իսրիֆ ռէնկ սարըլարըզ հալգէ, գէմիր գէրագապ մըգնատըս օր-ր, վէ էլէգրիրէգ գո-վէ վէրիի ֆէսիլէյի կիպի, էյնէ սգէրա գէմիր օր-ր։

ԻՌՁԻՆՃԻՒ։ Ա՛ի-ռէրա պէյազ կէօրի-նէն պիր նէվի ֆէահագա (ֆի վէյրգէ ռարիֆ օր-նաճագ գըր), էլէգրիրէգ ագընարըզ գօգո-նգո-ղը- կիպի, օ գօգո-նան եէրլէր գէրագապ մավի ըէնկ օր-ր։ (Պո՛նա ֆիմէէվի ռի՛գեր ռա-պիր օր-նո-ր)։

Խապէր ալան վէ վէրէն քեաֆֆէյի էլէգրիրիգ թէլէղրաֆ-լարընն իշարէթ ալէթլէրի, մութլագա պու իւչ ուսուլյան պիրինին հիւքմիւնէ մութապրգ օլարագ եաբըլմըշ օլտուղուն-տան իւչիւնիւ տէ այրը այրը թարիֆ իթմէք ֆարզ օվմուշ տուր։

Պէրինճի ո-սո-լ։ Ա՛ըգնատըս էյնէի, եանի բո-սո-ղ ագրէպի էլէ հասրլ օլան ռէնէղրաֆ էղրէրէլէրի։

Ամ իւսթիւնտէ տուրան, եախօտ պիր ինճէ իբէք իբլիքլէ օրթասընտան ասրլան, վէ թապիաթը իլէ տայիմա եըլտրզ թէ-

քիւրրէյի նէ գատար աէօնտիւրսէն միլն ուճու եինէ եէրինտէ տուրուր, պու եըլտրզ-ղա արէպճէ գոսնի եէլարդը թապիր օլունուր, քի կէօյիւն շըմալ թէրաֆինտա, օրթա պիր եէրտէ տիր։ Կէմիճիլէր, վէ ճաղրաֆիայա աշնա օլանլար պու եըլտրզը, բէք էյի թանըրլար, վէ կէմի բուսուլլարընն խնէսի, եանի մուալլագտա օլան քեաֆֆէյի մըգ-նատըլար, տայիմա պու եըլտրզա տօղրու պագարլար։

բաֆընա պագան պիր մըգնատրս խնէսի , եախօտ բուսուլա ագրէպինին էթրաֆընա , ֆագաթ ագրէպէ տօղունմայարագ , ուզունլուզունա եանի երլտրզտան գրպլէյէ պիր վէ եախօտ պիր գաչ գաթ ատէթա պագրր թէլ սարրլտրզը հալտէ , հիչ պիր ալամէթ կէօրիւնմէյիպ , հէր պիր շէյ եէրլի եէրինտէ տուրուր ։ 7 նոմէրօ ըէոմէ նալար պոյրոլ ։

Լաքին մէգքիւր պագրը թէլլէրին ուճլարը , պիր խաթիֆ թէբէլէրինէ իլհագ օլունտուզու կիպի , էլէգթրիգ ագընտրը պագրը թէլտէն կէչէր , վէ մըգնատրս խնէսի տախի տէրագապ երլտրզը թէրբ իտիպ , կիւն տօղուսունա մէյլ իտէր ։ Վէ ֆագաթ էլէգթրիգ գուվվէթի քէսիլտիի կիպի ագրէպ տախի էվվէլքի եէրինէ կէլիպ , երլտրզա պագար ծլուր ։ 8 նոմէրօ ըէոմէ նալար պոյրոլ ։

Պու հարէքէթ գաչ տէֆա թէքրարլանսա օ գատար տէֆա պու հիյեէթ հասըլ օլուր ։

Իմտի պունտան աշիքեար օլուր քի , Լտիրնէտէն Աթանպոլա պիր թէլէզրաֆ թէլի ուզանսա , վէ պու թէլին պիր ուճու Աթանպօլտա , պէր վէճհը պալա պիր մըգնատրս խնէսինին պիրազ ուզագտան վէ երլտրզտան գրպլէյէ օլան հիզասընին էթրաֆընա սարրլսա , Լտիրնէտէ օլան պիր թէլէզրաֆ մէմուրու , խաթիֆտէն չըգան էլէգթրիգ ագընտրսընը Աթանպօլա կէօնտէրտիի կիպի[1] , Աթանպօլտա օլան մըգնատրս խնէսի , տէրագապ երլտրզտան կիւն տօղուսունա տէօնէճէք տիր , վէ ագընտրը քէստիքլէյին խնէ երինէ քէնտի եէրինէ եանի երլտրզ հիզասընա կէլէճէք տիր ։ Պու հարէքէթ գաչ տէֆա խաթէնիր խէ թէքրարլանը , վէ աղրը վէ չապուգ իճրա օլունապիլիր օլտուզունտան , պու իշարէթլէր պիլ մուգավէլէ , Ա · Բ · Գ · եաղըլարընա տախի թահվիլ օլունապիլիր ։

Աէսէլա , խնէնին պիր քէրէ կիւն տօղույա կէլմէսի , Ա · վէ պիր քէրէ կիւն տօղույա վէ պիր քէրէ պաթրյա տէօնմէսի , Բ · իքի քէրէ կիւն տօղույա կէլմէսի , Գ · խթիպար օլունապիլիր վէ գուստուրուտա հա քէղա ։

Պու թարզ թէլէզրաֆ էքսէրիա Ինկիլթէրրատա գուլլանը-

[1] Թէլէզրաֆխանէտէն թէլէզրաֆխանէյէ եախօտ մէնզիլտէն մէնզիլէ էլէգթրիգ ա. գընտրընը նասըլ սալը վէրիլիպ , նասըլ քէսիլէճէյի ; տէօրտիւնճիւ մատտէնին ասնլարընտա մուֆասսալէն գէյան օլունմուշ օլտուզունտան , պու մահալտէ թէքրարընտան սարֆը նալաթ օլունուր ։

լըպ, մրգենաբոս իյնելի թելեղրաքը թեսմիյե օլունուր[1], վե չօղաս, պիր իյնե եերինե, պիր ապ ուզադ վե պիր պիրի իլե իլեհագիյե-թի օլմայան իքի մրգնատրս իյնեսի իլե թանզիմ օլունմուշտուր. շեյլե քի պիր թահթա իւզերինտե իքի ատետ մրգնատրս իյ-նեսի օլուպ, վե պու իքի իյնենին պիրի պիրինե մինասիպեթի օլմայարագ իքիսինի տե գըմըլըատան էլեգթրիգ մագարալարը այրը այրը արը։ Պու իքի իյնենին պիրլեքտե եախօտ այրը այրը պեր վեճհը պալա պիր թեբրաքա եախօտ օ պիր թեբրաքա[2] մեյլ իթմելերի իլե, պիր իյնետեն զիստե կեօնակեօն պիչիմլեր չը-գըպ, հեր պիչիմե պիլ մուգավելե պիրեր եաղը թախսիս օլուա նարագ, պու պիչիմլեր թըպգը եաղը կիպի օգունուր։

Էլեգթրիգ գուվվեթի վե ագընտըսընեն պու իյնելեր իւզե-րինե սաղտան վե սոլտան, ալթտան վե իւսթտեն կեչիմեսի իլե տահա բեք չօգ պիչիմլեր հասրլ օլապիլիր իսե տե, պու թելեղ-բաքի իշարեթի, եալընըզ Ինկիլեթերրատա վե պիրազտա Էլե-մանեատան պաշգա եերլերտե կեօրիւնմեմիյինտեն, վե օրալարը-տա տախի եավաշ եավաշ պաթալա չեքտիյինտեն, պունուն տա-տեճե զիքրինե գանատթ օլունուպ, սայրը ահվալինտեն ուարքը նազար գելընմըշտրը[3]։

[1] Զիյրտե օնուն ճու մատատեյետե նազար պուրրուլա։

[2] Պու մագուլե միլ իւսթիւնտե տուրան, եախօտ իրլիքտեն աորլան մրգնատրս իյ-նեերինեն երլտրզ թեբրաքը գօլայճա աղնաշելպ, շաշերրմամագ իշուն իյնենին գրպեյե պագաճագ թեբրաքընը պիրազ աղբրճա եաբարլար, վե օլ վեճհիլե գրպլե աղբր պասրպ, ալգատա դալար, վե երլտրզ խաքիք կելիպ եիւքսեյե չըգար։

[3] Իշթե մեղքիւր Ինկիլիզ թելեղրաքընեն մուխթասար պիր թարիքիտե։

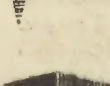

Պու հիսեթ կեօսթերիր քի, իշարեթ ալեթի եերլի եերինտե տուրսայար, վե էլեգթրիգ ագընտըսը եօգտուր։

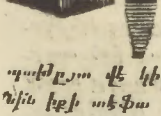

Պու հիսեթ կեօսթերիր քի, սաղտա օլան իյնեյե էլեգթրիգ ագընտըսը տօգունուպ, երլտրզտան կիւն տօղույա մեյլ իթմիշ տիր։ Պունա Ա հարքը իթիպար օլունապիլիր։

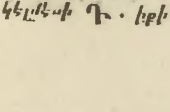

Պու հիսեթ կեօսթերիր քի, սոլտա օլան իյնեյե էլեգթրիգ ագընտըսը տօգունուպ, երլտրզտան պաթրյա մեյլ իթմիշ տիր։ վե պունա տա Բ հարքը իթիպար օլունապիլիր։ Էլեգթրիգ գուվվեթինի մրգնատրզն ալթընտան եա իւսթիւնտեն վերերեք, իյնելերի սաղա եա սոլա եանի պոթրյա վե կիւն տօղուսունա չեվիրմեք իսթիքի գուլլանմանըն էլինտե տիր։ Իսկի իյնե-նին իքի տեքա արտ արտա սաղա կելմեսի Գ. պիր տեքա սաղտ վե պիր տեքա սոլա կելմեսի Դ. իքի իյնենին պիրտեն սաղտ կելմեսի Ե. իթիպար օլունապիլիր։ վե գու-

ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Լ։ԻՆՃԻ ՈՒՍՈՒ–Լ, ԵԱԽՕՊ ԷՈՒՄԼԱԳ ԳԷՄԷՐԷՆ, ԷԼԷԳԷՐԻԳ ԳՈՒՎԷՐԻ ԻԼԷ ՄԸԳՆԱՊԸՍ ՕԼՄԱՍԸՆԳԱՆ ՀԱՍԸԼ ՕԼԱՆ ՐԻԷԼԷՐՍՓ ԻԼԱՐԷՐԻԷՐԻ։

ՄԸԳՆԱՊԸՍ ԻՆԷԼԷԲԻ ԵԷԲԻՆԷ, ԱԱԷԹԱ ԳՈՒԲՇՈՒՆ ԳԱԼԷՄ ԳԱԼԸՆԼԸՂԸՆԱՍ, ՊԻԲ ԽԱՍ ՎԷ ԵՈՒՎԱԲԼԱԳ ՏԷՄԻԲ ԲԱՐՉԱՍԸՆԸՆ ԷԹԲԱՓԸՆԱ, ՊՈՒ ՏԷՄԻԲԷ ՏՕԳՈՒՆՄԱՅԱՐԱԳ ՊԻԲ ՊԱԳԸԲ ԻՍԹԻՓ ԹԷԼԻ ՍԱԲԸԼԸԳ, ԷԼԷԳԹԲԻԳ ԱԳԸՆԱԲՍԸ ՍԱԼԸ ՎԷՐԻԼԱԽԻ ԿԻՊԻ, ՊՈՒ ԽԱՍ ՎԷ ԵՈՒՄՈՒՇԱԳ ՏԷՄԻԲ, ՏԷԲ ՍԱԳԱՊ ՄԸԳՆԱՊԸՍ ՕԼՈՒՊ, ԵԱԳԸՆԸՆՏԱ ՕԼԱՆ ՏԷՄԻԲ ԲԱՐՉԱԼԱԲԸՆԸ ՔԷՆԱԻԻՆԷ ՀԷՔՄԷԽԷ ՊԱՇԸԼԱԲ, ՎԷ ԱԳԸՆԱԲ ՔԷՍԻԼՈԽԻ ԿԻՊԻ, ՄԸԳՆԱՊԸՍԸԼԸՂԸ ԳԱՅՊ ՕԼՈՒՊ, ԱԱԷԹԱ ՏԷՄԻԲ ՕԼՈՒԲ, ՎԷ ՄԸԳՆԱՊԸՍ ՀԱԼԻՆԱԷ ՀԷՔՈԽԻ ՏԷՄԻԲ ԲԱՐՉԱԼԱԲԸՆԸ ՏԱԽԻ ՏԷԲԱԳԱՊ ԳՕՅ ՎԷՐԻԲ։

ՊՈՒՆՈՒ ԷՕՐՆԷԿԼԷ ՏԱԽԻ ԹԱՐԻՓ ԻՍԷԼԻՄ։

ՆԸԼԱՆ ԳԱՎԼԻ ՊԻԲ ԻՆՃԷ ԹԷԼ ԵԱՅ ԻԼԷ, ՊԻԲ ՈՒՓԱԳ ՎԷ ՈՒԶՈՒՆՃԱ ՏԷՄԻԲ ՀՈՒԱՊՈՒՂՈՒ ԱՍ, ՊԱԱԷԿՈՒ ՊԱԳԸԲ ԹԷԼՍԱԲԸԼԱԲԱԳ ՄԸԳՆԱՊԸՍ ՕԼԱՃԱԳ ԽԱՍ ՎԷ ԵՈՒՎԱԲԼԱԳ ՏԷՄԻԲԻ ՊՈՒ ՀՈՒԱՊՈՒՂԱ ԵԱՆԱՀԷԲԸ։ ՊՈՒ ԵՈՒՎԱԲԼԱԳ ՏԷՄԻԲԻՆ ԷԹԲԱՓԸՆԱ ԱՀԸԳՍԱՆ ՍԱԲԸԼՄԸՀ ՕԼԱՆ ՊԱԳԸԲ ԹԷԼԷԲԻՆ ՈՒՃԼԱԲԸ ՊԻԹԻՀԷԲ ՕԼՄԱՍԸԼԸՂԸ ԽԱԼԱՏԷ, ԻՍԹԻՓ ԹԷԼԷՆՏԷՆ ԷԼԷԳԹԲԻԳ ԱԳԸՆՏԸՍԸ ՎԷՐԻԼԷՄԷՀՃԷՀԻՆՏԷՆ Օ ԽԱԼԱՏԷ, ՏԱԽԻ ՏԷՄԻԲ ՄԸԳՆԱՊԸՍ ՕԼԱՄԱՍԸԼԸՂԸՆՏԱՆ, ԽԷԲ ՊԻԲ ՀԷՅ ԵԷԲԼԻ ԵԷԲԻՆԱԷ ՏՈՒԲՈՒԲ ՎԷ ԽԻՀԷ ՊԻԲ ԱԼԱՄԷԹ ԿԷՕԲԻՆԷՄԷԶ։ 9 ՆՈՒՄԷՐՕ ԲԷՄԷ ՆԱՂԱԲ ՊՐՈՅՐՈԼ։

ՏՈՒԲՈՒՏԱ ԽԱՔԷՂԱ։ ՊՈՒ ԱՂԷԹԻ ԳՈՒԼԱՆՏԱԼԱԲ ԷՔԱԷԲԻԱ ՔԻՈՒՀԻՈՒՔ ՀՕՃՈՒԳԼԱԲ ՕԼՈՒՊ, ԻՀԱՐԷԹԼԷԲԻ ԷՕՅԷ ԹԷՂ ԱԼԷԲԼԱԲ ՎԷԲԻԲԼԷՐ ՔԻ, ՈՒԷՐ ԻՍԷՆ ՔԻՄԱԷԼԷՐ, ԻՆԷԼԷԲԻՆ ՍՕՂՍԱՆ ՈԱՂԱ ԵԱԽՕՏ ՍԱՂՍԱՆ ՍՕՂԱ ՕՅՆԱՄԱԱԲԸՆ ԱՈՃԱԳ ԿԷՕԲԷ ՊԻԼԲԲԷՐ։ ՊՈՒ ԻՔԻ ԻՆՆԷ ԻԼԷ ՊԻԲ ՊԱՀՉԱ ԹԱԲՂ ԹԷԼԷՂԱՓ ԱՂԷԹԻ ՏՈՒՀԱ ՕԼԱ ՊԻԼԲԲ ՔԻ ՀՈՒ ՎԷՃԻԼԷ ՏԻԲ։

ԻՔԻ ԻՆՆԷՆԻՆ ԷԹԲԱՓԸՆՏԱ ՏԱԽԻ, ՈԱՄԹ ԹԱՀԹԱՍԸ ԿԻՊԻ ՊԻԲԷԲ ԵԱԲՄ ԵՈՒՎԱԲԼԸԳ ԹԱՀԹԱ ՕԼՈՒՊ, ԷԹԲԱՓԸՆՏԱ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, ԲԱԳԱՄԸԼԸ ԵԱՂԸԼԸ ՏԸԲ ՎԷ ԻՆԿԷԲ ՍԱԱԹ ԱԳԲԷԳԻ ՄԻԿԼԷԼԻ ԹԱՀԹԱՆԸՆ ՕԲԹԱ ԵԷԲԻՆՏԷ ՏԻԲԼԷԲ։ ԻՄՈՒԹ ԻՆՆԷԼԷԲ ՏԸԼ ՀՕԳ ՍԱՂԱ ՍՕՂԱ ՄԷՂ ԻԹԱՓԻԲՏԷ ՄՈՒԹԲԱԳԱ ՊՈՒ ԲԱԳԱՄԸԲԸՆ ՊԻԲԻՆԻ ԿԷՕՍԹԷԲԼԱՃԷՔ ՕԼՈՒՊ, ՄԷՍԷԼԱ ԻՆՆԷՆԻՆ ՊԻԲԻ 5 ԲԱԳԱՄԸ ՄԻԿԷԲԻ 3 ԲԱԳԱՄԸ ԿԷՕՍԹԷԲԻԲ ԻՍԷ 53 ԲԱԳԱՄԸ ՀԱՍԸԼ ՕԼՈՒՊ, ՊՈՒՆՏԱՏԱ ՊԻԲ ԵԱՂԸ ԻԹԻՓԱԲ ՕԼՈՒՆԱՊԻԼԲ ԳՈՒՍՈՒԲՈՒ ՏՈՒ ՀԱՔԷՂԱ։ ՊՈՒ ԹԷԼԷՂԱՓ ԻՍԹԷԲ ՊԻԲ ԻՆՆԷ ՎԷ ԻՍԹԷԲ ԻՔԻ ԻՆՆԷ ԻԼԷ ԳՈՒԼԱՆԸԼԸԲ, ՎԷ ԱԳԲՆԱԲՅԱՂ ԵԱ ՀՕԳ ՍԱՂԸ ՎԷԲՄԷՔԼԷ ԻՆՆԷԼԷԲ ԵԲԸԲՂ ԲԸՍ ԿԻՆԱՕՁՈՒՍՈՒ, ԵԱԽՕՏ ԵԲԸԲՂ ԻԼԷ ՊԱԹԸ ԱԲԱՈԸՆՏԱ ՕԼԱՆ ԲՈՒՄԻ ՏԱՅՐԷԼԷԲԻՆ ՀԷԲ ՆԷԲԷՕՆՏԷ ՄԻԼԲՏԱ ՕԼՈՒՆՈՒԲ ԻՍԷ ՏՈՒԲՏՈՒԲԱՊԻԼԲ։ ՊՈՒՆՈՒ ԲԷՄԷԼ ԿԷՕՍԹԷԲՄԷՅ ՀԱՃԷԹ ԿԷՕԲՄԷՄԻՀԼԷԶ, ՀԻՆՔԻ ԹԲԱԳԸ ՍԱԱԹ ԱԳԲԷՍԻՆԻ ՍԱՀԱԹ ԹԱՀԹԱՍԸՆԸ ԻՍԹԻՆՏԷՆ ԷՕԹԷՅԷ ՊԷՐԻՍԷ ՀԷՎԻԲՄԷՅԷ ՊԻՆՁԷԲ։

Պուն̇նուն մուղայիրի, մէղքիւր պագը թէլէ, էլէգթրիգ ագընտրսը վէրիլտխի կիպի, իչինտէ օլան եուվարլագ տէմիր, տէրագապ մըգնատրս օլուպ, վէ եագընընտա ինճէ եայտան ասըլան տէմիր չուպուգ տախի մուալագտա կիպի օլտուղուն-տան, մըգնատրս օլան տէմիր, պուն̇նու տէրագապ քէնտինէ չէքէր վէ պիթիշիրիր։ 10 նո-մէրօ ըէսմէ նաղար պո-յրո-լ։

Իմոի պու ուսուլտէ Իտիրնէտէ օլան պիր թէլէղրաֆ մէ-մուրու, Աթանպօլտա օլան թէլէղրաֆ մէմուրունա պիր խա-պէր կէօնտէրմէք միւրատ իթտխի կիպի, իսթիֆինտէն ջըգըպ Աթանպօլա վասլ օլմուշ օլան պագը թէլէ պիր ագընտը սալը վէրմէսի քեաֆիսիր։ Ճիւնքի Աթանպօլտա պագը թէլէն իչի-տէ օլան մէղքիւր եուվարլագ տէմիր, օ անտէ մըգնատրս օ-լուպ, եագընընտա օլան չուպուգ տէմիրի քէնտինէ չէքէր, վէ ագընտը քէսիլտխի կիպի չուպուգ տէմիր եուվարլագ տէմիրի պըրագըպ եէրինէ կիտէր, իմոի պու չուպուղուն արգասընա պիր չալար սաաթ թասը գօնուլտուղու կիպի, չուպուգ մըգ-նատրտան գուրթուլտուգտա մէղքիւր թասըն իւսթիւնէ տիւշիւպ, թասա տախի տօգունտուղու կիպի տէրագապ չա-լար սաաթ, եախօտ պիր ջընղրրագ սէսի հասըլ օլուր։ Իտիր-նէտէ օլան մէմուր, գաչ տէֆա իսթէսէ պու հարէքէթի թէք-բարլայապիլիր օլտուղունտան, Աթանպօլտա օլան պիր ջընղրա-ղը, սըդ, սէյրէք, աղըր, խաֆիֆ, աղ վէ չօգ նէ գատար իսթէր-սէ վուրտուրապիլիր։ Իալընըզ պու ջընղրրագ զարպլարը իլէ, թէքմիլ պիր թէլէղրաֆ իշարէթլէրի հասըլ օլապիլիր իսկ տէ[1] չաշըրմասը գօլայ օլտուղունտան, գուլանըլմայըպ, չիմոիքի հալատէ պու ջընղրրագլար եալընըզ նէօպէթճի մէմուրու օյան-ատըմայա, վէ իշարէթ ալէթինին պաշընա կէթիրմէյէ գուլա-նըլըրլար։

Պու վէճհ իլէ էլէգթրիգ գուվվէթի իլէ մըգնատրս օլան եումուշագ տէմիրե, էլէգթրիգ մըգնատրը թէսմիյէ օլունուր, վէ բէք չօգ իշարէթ ալէթլէրինէ գուլանըլըր, վէ ճիւմլէսինին տէ էսասը կիպի օլտուղունտան, սայրը պաղը թաֆսիլաթը սա-խի պէր վէճհը աթի զիքր օլունուր։

Իսթիֆտէն ջըգան պագը թէլ, գուրշուն գալէմ շէքլինտէ

[1] Մէտէլա ջընղրաղն պիր վուրուշու, Ա. իքի վուրուշու, Բ. պիր աղըր իքի չա-պուգ վուրուշու, Գ. իթիպար օլունուպ, գուսուր եալընարտա պու ուսուլտէ թէրթիպ օլունապիլիր։

օլան խաս տէմիրէ (տօգունմայարագ) պիր տէֆա սարբլաճագ եէրտէ, պէշ, օն, եիրմի, եիւզ, պին, օն պին տէֆա սարբլար իսէ, հասբլ իթտիսի գուվվէթ տախի օ գատար տէֆա զիատէ օլաճաղընտան, մէգքիւր տէմիրէ, նէ գատար զիատէ մըգնաս գուվվէթի վէրիլմէք լազըմ կէլսէ, էթրաֆընա օ գատար զիատէ պագըր թէլի սարբլմագ լազըմ կէլէճէյի թարիֆէ հաճէթ աէյիլ տիր։ Լաքին պու պագըր թէլլէրի նէ տէմիրէ վէ նէ տէ պիրի պիրինէ տօգունաճագ օլտուզունտան, իւզէրլէրինէ թըրթըր կիպի իբէք սարբլար։ վէ պէօյլէ պիր տէմիր միլ իւզէրինէ, բէք չօգ իբէքլի պագըր թէլ սարբլտըղը հալտէ այնը պէօյիւք թիրէ մագարալարընա տէօնէր, եախօտ սըրմաքէշլէրին սըրմա, կըլապտան վէ պիւքմէ սարտըգլարը պէօյիւք մագարալարա պէնզէր օլուպ, էլէգթրիգ մագարասը թէսմիսի օլուր։ 11 նոյեմբրօ բէսմէ նաղար պոյրուլ։

Մագարայա սարբլան պու իբէքլի պագըր թէլլէրին, իբի ուճու տախի պօշտա օլտուզունտան. իսթէնիլտիսի հալտէ պիր իսթիֆ թէլինէ պաղլանապիլիր. վէ պաղլանըր պաղլանմագ, էլէգթրիգ ագընտըսը, մագարանին իւսթիւնէ սարբլան, վէ էքսէրիա պիր գաչ պին արշին ուզունլուզու օլան պու թէլի պիր անտէ աօլաշըպ։ օրթասընա օլան տէմիր միլի գուվվէթլի պիր մըգնատըս խտէր։ Իսթիֆին գուվվէթի նէ գատար զիատէ իսէ վէ տէմիրին էթրաֆընա սարբլան իբէքլի ինճէ պագըր թէլի նէ գատար ուզուն իսէ, մըգնատըսըն գուվվէթի տախի օ գատար զիատէ օլուր։ Ագընտը քէսիլտիսի կիպի, տէմիրին մըգնատըս գուվվէթի տախի օ անտէ մահվ օլուր։

Շիմտիէ տէք իթտիսիմիզ միւքէրրէր թարիֆտէն, պիր էլէգթրիգ ագընտըսը, ատէթա պիր տէմիրի մըգնատըս իթտիսի աղնաշըմըշ տըր. լաքին տահա աճայիպի, ատէթա պիր մըգնատըս տախի, պիր էլէգթրիգ ագընտըսը հասբլ իտէ պիլիր օլտուզունտան, պունու տա զնրտէ պէյան իտէլիմ։

Նուվարլաղ պիր տէմիր բարչասընա, պէր վէճհը պալա իբէքլի ինճէ պագըր թէլ սարբլըպ, պու թէլլէրին իբի ուճլարը պիրի պիրինէ պիթիշտիսի, եախօտ եէրէ կէօմիւլտիւյիւ եանի տէվրը տայիմ հիսէթինէ կէլտիսի հալտէ. պու տէմիրէ ատէթա պիր մըգնատըս եագըն կէթիրիլտիսի անտէ, տերագապ մէգքիւր պագըր թէլին իւզէրինտէ պիր էլէգթրիգ ագընտըսը զուհուր իտիւպ, տէվրը տայիմ հասբլ օլուր։ 12 նոյեմբրօ բէսմէ

նալար պոյրալ։

Պու հալտէ թաճիւպէ շայեան պիր ալամէթ միւշահէտէ օ-լունուր։ Մրգնատրս, մագարանին եախօտ թէլէրին իչինտէ օլան տէմիրէ եագլաշտրղը կիպի, էլէգթրիգ ագընտրսը սաղ-տան զուհուր իթմէյէ պաշլար, մրգնատրս տուրատուղու կիպի, ագընտը տախի օ անտէ տուրուր, վէ մրգնատրս կէրի չէքիլ-տիկի կիպի, ագընտը թէրսինէ տէօնէր, եանի սօլտան օլարագ թէքրար զուհուր իտէր։

Իմտի մրգնատրս չապուգ չապուգ տէմիրէ եագլաշտրբրլով, կէրիյէ ալընտրղը կիպի, սաղլը սօլու պիր ագընտը, վէ պուն-տանտա սաղլը սօլու պիր հարէքէթ զուհուր իտէճէի թարի-ֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։ Սաղլը սօլու պիր հարէքէթ աշաղը եօգարը պիր հարէքէթ տէմէք տիր, վէ աշաղը եօգարը պիր հարէքէթին եուվարլագ պիր հարէքէթէ թահվիլ օլմասը ղա-յէթ գօլայ վէ հէր կիւն կէօրտիւյիւմիւզ պիր հարէքէթ տիր։ Ինսէլա վաբօրլարտա, սիլինտրօ թաբասընին աշաղը եօգարը էնմէսի իլէ, եուվարլագ չարխլար տէօնէր։ Պիլէյիճիլէրին վէ թամ չարխճրլարընին չարխլարը տախի, այագլարը իլէ պաս-թրգլարը թահթանին աշաղը եօգարը էնմէսի իլէ եուվարլագ եախօտ տէվը հարէքէթինէ թահվիլ օլուր։ Իշ հասրլ մրգնա-տրս թէյսիրի իլէ հասրլ օլան էլէգթրիգ հարէքէթինի, եու-վարլագ հարէքէթէ թէպտիլ իթմէյէ, պաշգա բէք չօգ տիւր-լիւ եօլ տահա վար իսէ տէ, միւրատրմրզ թէլէղրաֆ մաքինասը եաբմագ օլմատրղընտան, թաֆսիլինտէն սարֆը նալար գր-ընմրշ տրը։

Պու մագուլէ մրգնատրս գուվվէթի իլէ հասրլ օլան էլէգ-թրիգ հարէքէթի ուստուլի իւզէրինէ եաբրլան ալէթլէրէ էլէգ-ռրիգ մրգնաթրսը մոթինասը թէսմիյէ օլուրնուր, վէ պու մաքինալարին հարէքէթի կալվանիգ իսթիֆինէ միւհթաճ օլմատրղընտան, պունլար տա պազէն թէլէղրաֆ իշարէթլէրինէ գուրլանրլր։

Պու տէմիր վէ մրգնատրսին նէ վէճհ իլէ թէլէղրաֆ իշա-րէթի ալէթլէրինէ գուրլանրլաճաղը սէբիզինճի վէ տահա իլէ-ռիտէքի մատոտէլէրտէ թարիֆ վէ պէյան գրրընաճագ տրը։

ՍԷՔԻՉԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Ի-ԼԷ-ՆՃԷ- ՈՒՍՈՒԼ։ ՊԷՅՍԼ ՀԷՍԱՀԱՊ Ի-ԼԷՐԻՆԷ, ԷԼԷԳԻՐԻԳ ԳՈՒՎԷԼԻԷ ԻԼԷ ՀԱՍՐԼ ՕԼԱՆ ՄԱՎԷ ՐԷՆԿԼԷ ԻԷՐԻԿՊ ՕԼՈՒԱՆ ԻԷԼԷՂԱՓ ԻՇԱՐԷԻԼԷՐԻ Ի-ԼԷՐԻՆԷ։

Ա՝ՎԷՐԻԳԱՏԱ, Ի՝ՇԻՐՈՔԱՏԱ, ՎԷ ՄԷՄԱԼՔԻ Շ՝ԱՀԱՆԷՏԷ, ԻԱ-ԹԻՄԱԼ ՕԼՈՒՆԱՆ ԹԷԼԷՂՐԱՓ ՆՐՇԱՆԷԼԷՐԻ, ՀԷՎԷՆ ՔԷԱՓՓԷԹԷՆ ՊՈՒ ԻՒՇԻՒՆՃԻՒ ՈՒՍՈՒԼ ԻՒՂԵ ԹԱՆՂԻՄ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՕԼՈՒՈՒՂՈՒՆ-ՏԱՆ, ՃԻՒՄԼԷՏԷՆ ԶԿՅԱՍԷ ՊՈՒՆԱ ՏՐԳԱՍԹ ԻԹՄԷՔ ԼԱՂԶՄ ԿԷ-ԼԷՃԷՅԻ, ԷՎՎԷԼՃԷ ՊԷՅԱՆ ՕԼՈՒՆՈՒՐ։

Ի՝ՇԷԳԹԻՐԻԳ, ԵԱԽՕԱ ՄԸԳՆԱԱՐԱ ԳՈՒՎԷԹԻ ԻԼԷ, ԳԱՇ ԱԻՐ-ՎԷԴ Ի՝ՇԱՐԷԹ ԱԼԷԹԻՆԷ ՀԱՐԷՔԷԹ ՎԷՐԻԼՈՒԽԻ, ՊԱԼԱՍԷ ՄԻՒՄՔԻՆ ՄԷՐԹԷՍՊԷ ՊԷՅԱՆ ՕԼՄՈՒՇ ՍՈՒՐ։ Շ՝ԻՄՈՒ ՕՆԼԱՐԱ ՊԷՆԶԷՐ ՕԼԱ-ԲԱԳ, ՊԻՐ ՊԱՇԳԱ ԱԼԷԹ ՍԱՀԱ ԹԱՐԻՓ ԻՍԷԼԻՄ։ ՊԻՐ ՈՒՓԱԳ ՎԷ ՈՒՃՈՒ ՍԻՎԼԻՃԷ ՀԷԼԷՔ ՀԷՔԻՃԻՆ, ՍԱԲԸՆԸՆ ՕՐԹԱ ԵԷՐԻՆԱԷՆ ՊԻՐ ՍԷԼԷՔ ԱՀԼԸԼԸՊ, ՎԷ ՊԻՐ ՄԻԼ ԻԼԷ ՊԻՐ ՀԱԹԱԼ ԱՂԱՃԸՆ ՕՐԹԱ ԵԷՐԻՆԷ ԿԷՀԷՐԻԼՍԷ, ՊՈՒ ՀԷՔԻՃԻՆ ԼՔԻ ԹԷՐԱՓԱ ՍԱԽԻ, ԵԱՆԻ ՍԱԲԸՆԱ ՎԷ ՊԱՇԸՆԱ ՍՈՂՐՈՒ ԱՇԱՂԸ ԵՕԳԱՐԸ ՕՅՆԱՅԱՃԱՂԸ ՄԱ-ԼԻՄ ԱԻՐ։ ՊՈՒ ՀԷՔԻՃԻՆ ՍԱԲ ԹԷՐԱՓԸ ԵԸԼԱՆԳԱՎԻ ՊԻՐ ԹԷԼ ԵԱՅ ԻԼԷ ԱՀԱՂԸՅԱ ՊԱՂԱՆՍԸՂԸ ԿԻՍՊԻ, ՊԱՇ ԹԷՐԱՓԸՆԸՆ ԵՕԳԱ-ՐԸ ԳԱԼԳԱՃԱՂԸ, ՔԷՂԱԼԻՔ ԳՕԼՅԱ ԱՂՆԱՀԸԼԸՐ ՊԻՐ ՔԷՅՓԻԼԷԹ ԱԻՐ։ 13 ՆՈ-ՄԷՐՕ ՐԷՍՄԷ ՆԱՂԱՐ ՊՈ-ՅՐՈ-ԼԸ։

ՊԷՅԼԷ ՊԻՐ ՀԷՔԻՃԻՆ ՍԱԲ ԹԷՐԱՓԸՆԱ, ՊԻՐ ԷԼԷԳԹԻՐԻԳ ՄԱ-ԳԱՐԱԱՍԸ ՎԱՂ ՕԼՈՒՆՏՈՒԳԱՍԱ, ՊՈՒ ՄԱԳԱՐԱ ԷԼԷԳԹԻՐԻԳ ԱԳԼՆ-ՍԸՍԸ ԻԼԷ ԱՕԼՍՈՒԲՈՒԼՍՈՒՂՈՒ ԿԻՍՊԻ, ՕՐԹԱՍԸՆՏԱ ՕԼԱՆ ԵՈՒՎԱԲ-ԼԱԳ ՏԷՄԻՐ ՄԸԳՆԱԱՐԱ ՕԼՈՒՊ ՍԱԲԸ ԵՕԳԱՐԸ ՀԷՔԷՃԷՅԻ, ՎԷ Օ ՎԱԳԸԹ ՀԷՔԻՃԻՆ ՊԱՇԸ ԱՇԱՂԸ ԷՆԷՃԷՅԻ ԳՕԼՅԱՃԱ ՔԷՀՔ ՕԼՈՒՆՈՒՐ ՊԻՐ ՔԷՅՓԻԼԷԹ ԱԻՐ։

ՊՈՒ ՀԷՔԻՃԻՆ ՊԱՇ ԵԱՆԻ ԱՂԸՂ ԹԷՐԱՓԸՆԸՆ ԱԼԹԸՆԱ ՊԻՐ ՊԷՅԻՒՃԷՔ ՎԷ ԱՅՏԷԹԱ ԱՂԱՃ ՄԱԳԱՐԱ ՏԱՀԱ ՎԱՂ ՕԼՈՒՆՈՒՊ, ՊՈՒ ՄԱԳԱՐԱ ՏԱԽԻ ՍԱԱԹ ՂԷՆՊԷՐԷՅԻ ԻԼԷ ԳՈՒՐՈՒԼԱՐԱԳ ՔԷՆ-ՏԻ ՔԷՆՏԻՆԷ ՏԷՕՆՄԷԼԻ ՍԻՐ, ՊՈՒ ՄԱԳԱՐԱՆԸՆ ԱՐԳԱՍԸՆՏԱ, ԻՆՃԷ ՀԷՐԻԱ ԷՆԻՆՏԷ, ՎԷ ԵՈՒՄԱԳ ՀԷԲԼԻՆԱԷ ՍԱԲԸԸԸ ՊԻՐ ՊԷՅԱԳ ՔԵԱՀԱՏ ԹԷՔԷՐԼԷՅԻ ՕԼՈՒՊ, ՊՈՒ ՔԵԱՀԱՏ ՄԱԳԱՐԱՆԸՆ ԻՒՂԷ-ՐԻՆԷ ՎԱՂ ՕԼՈՒՆՏՈՒՂՈՒ ԿԻՍՊԻ, ՄԱԳԱՐԱ ՏԷՕՆԱԻԼՔՃԷ ՔԵԱՀԱՏ ՏԱԽԻ ԻԼԷՐԻՍԷ ԱԳԼՍՊ ԿԻԹՄԷՔԱՏԷ ՕԼՈՒՐ։

13 իւնձիւ նուամերօ ըէամ, պու ալէթին լահաթ տուրտուղու եանի իշլէմէմէքտէ օլտուղու հիյէթի տիր, եախօտ էլէգթրիգ մագարասընտա էլէգթրիգ գուվվէթի օլմատըղընտան պու սէպէպտէն նաշի հէր պիր շէյ քէնտի հալինտէ տուրմագտա տըր։ 14 նո-մերօ ըէոմէ նաղար պո-յրո-լա։

Պու ըէամտէ, էլէգթրիգ մագարասընա, էլէգթրիգ ագընտրսը եիւրիւմիւշ օլտուղունտան, մագարանըն օրթասընտա օլան տէմիր տախի տերագաղ մըգնատրս օլուպ, չէքիճին սաբընը քէնտինէ չէքմիշ, վէ սաբ եիւքսէլտիի կիպի, թապիաթը իլէ չէքիճին պաշը աշաղը էնիպ, աղաճ մագարանըն իւսթիւնտէ օլան քեահատա տօգունմայա պաշլամըշ տըր։ Վէ էլէգթրիգ գուվվէթի չէքիճէտէ կէչմիշ օլտուղունտան, չէքիճ տախի քեահատա տօգունարագ, պու գուվվէթի քեահատըն իւզէրինէ տախի կէչիրիր։

Պու քեահատ Իրո-սպամ պը Բօղաս տէնիլէն թուղուն սույունա պաթըրըմըշ վէ գուրութուլմուշ տուր։ Տէմիր իլէ հայվանաթ պույնուղու եախօտ գանը վէ տերիսինի քիմեէվի պիր թէյսիր իլէ պիրի պիրինէ իւլֆէթ իթարէրէք չիվիատէն բարլագ, կիւզել պիր մավի թօղ ղուհուր իտէր քի, Իրո-սպա մաֆիի թէսմիյէ օլունուր, վէ Աթանպօլտա թօղ չիվիտ տէյի տէ սաթըլըր, վէ պիլմէյէնլէրին բէք չօղուտա պունու պիր նէվի չիվիտ ղանն իտէր։ Պու մավի թօղ, Բօղաս թապիր օլունան քիւլ թուղու իլէ պիրլէշիպ, ըէնկինի մուվագգաթէն գայպ իտէր, վէ պիր պէյաղ եախօտ իսֆիֆճէ տարը թուղա թահվիլ օլուր քի, բէք չօղ քիմեէվի էճզալար, վէ եալընըզ էլէգթրիգ թէյսիրի իլէ տախի թէքրար մավի ըէնկ քէսպ իտէր։ Իշթէ մէղքիւր շէրիտ շէքլինտէ օլան քեահատլար, պու թուղուն սույունա պաթըրըմըշ վէ գուրութուլմուշ տուր։

Պու ալէթլէ պիր մահալտէն պիր մահալէ թէլէղրաֆ խասպէրի կէօնտէրմէք լազըմ կէլտիի հալտէ, իսթիտա էլէգթրիգ գուվվէթի իլէ պիր ջընղըրագ չալընըր, վէ պու ջընղըրագ չալընտըղը կիպի, աղաճ մագարայա սարըլան քեահատ, եայ գուվվէթի իլէ, իլէրի եիւրիւմէյէ պաշլար։ Վէ խասպէրի կէօնտէրէճէք մահալտէն, էլէգթրիգ ագընտրսը սալը վէրիլիպ, էլէգթրիգ մագարասը պու ագընտրսը իլէ տօլտուղու կիպի, օրթասընտաքի տէմիր, մըգնատրս օլուպ, չէքիճին սաբընը եօգարը չէքէր, վէ չէքիճին սիվրի պուրնու քեահատըն իւսթիւնէ տիւ-

չիւպ, էլէգթրիդ ագընտրսընը քեահատըն իւսթիւնէ կէչիրիր, վէ էճղալը քեահատ պու ագընտրյա տօգունտուղու կիպի, տօ-գունան եէրի տէրագապ պիր մավի նօգթա օլուր։

Պալտը քի, էլէգթրիդ մագարասընա էլէգթրիդ ագընտրսը-նը սալը վէրմէք վէ քէսմէք, խապէրի կէօնտէրէն մէմուրուն էլինտէ օլտուղունտան, պու ագընտրը իսթէտիյի կիպի քէսէր վէ սալը վէրիր, վէ չէքիճ տախի պունտան միւթէսիր օլարագ ուճու եա եիւքսէքսէ, վէ եատա քեահատըն իւղերինտէ պու-լունուր։

Իմամի Լոտիրնէտէն Ալթանպօլա պիր խապէր կէօնտէրէճէք թէլէղրաֆ մէմուրու, էլէգթրիդ ագընտրսընը պու սիլլի չէ-քիճէ պիր սալը վէրիսպ պիրսե քէստիյի կիպի չէքիճ բէք ազ վագրթ քեահատըն իւսթիւնտէ գալտրըղընտան, վէ մուճիպին-ճէ բէք ազ էլէգթրիդ գուվվէթի քեահատա տէյտիյինտէն, եալընըզ պիր մավի նօգթա հասրլ օլուր։

Պունուն մուղայիրի, թէլէղրաֆ մէմուրու ագընտրը սալը վէրիսպ պիր ազ վագրթ քեամէտիյի կիպի, քեահատըն, ալթըն-տաքի մագարա ղէնտէրէկ գուվվէթի իլէ տէօնտիւքճէ իլէրի եիւ-րիւյիւպ քեահատտա չէքիճէ տօգունարագ ալթընտան գայտրղըն-տան, ագընտը քէսիլինճէյէտէք չէքիճ քեահատըն իւսթիւնտէն գալդմայրպ, օլ վէճհիլէ ազ չօգ ուզուն պիր չըզկը բէյտա օլուր[1], վէ պու ուսուլ իլէ, իսթէր նօգթա տէօքմէք, իսթէր չըզկը չըզմագ թէլէղրաֆ մէմուրունուն էլինտէ օլտուղունտան, պու նօգթա վէ չըզկըլար տախի եան եանա կէթիրիլէրէք, պիլ մու-գավէլէ Ա. Բ. Գ. Դ. եաղըլարընա թահվիլ օլունապիլիր օլ-տուղունտան, իսթէնիլէն չէյ պու թարղ իլէ մէնգիլտէն մէնգի-լէ բէք գօլայ սիւրէթլէ եաղըլապիլիր։

Մէսելա	Ր . . .
Ա . եէրինէ . պիր նօգթա	Յ . . —
Բ „ — պիր չըզկը	Ի — . .
Գ „ . . իքի նօգթա եա այլն	Լ — — .
Դ — —	Խ — . —
Ե . —	Կ — . . .
Զ — .	Հ . . . —

[1] Նշանալը քի պիր միւրէքքէպկի գալէմի պիր քեահատա տօգունտուրման վէ գալըրս-տան պիր նօգթա օլուր, լաքին գալէմի տօգունտուրտուղուն հալտէ քեահատա ալթընտան գայտա, պիր չըզկը օլուր։

Ն՛	— · · —	Շ	· · — ·
Մ	· · — —	Ս	— — — —
Ց	— — · ·	Վ	· — —
Ն	— · — ·	Տ	— — —
Շ	· — · —	Ր	· — — —
Ս	· — · ·	Ֆ	— — — ·

Իմաի տէյէլիմ՝քի Ս՝Թանպօլտան Լ՝տիրնէյէ, Հ՝ասան Բաղա Սաֆիոյ ԿԻՐՈՒԻՆ խապէրի կէօնտէրիլէճէք, պուՆու Թէլէղրաֆ մէմուրու տէրագատ էլինէ ալըպ, իշարէԹ եաղըսը իլէ շու վէճհ իլէ գալէմէ ալը՝ ։

Հ՝ Ա Ս Ա Ն Ի Ա Շ Ա

Ս Ա Ֆ Ի Ա Ց Ա

Կ Ի Դ Ս Ի Ն

Վ՝ պու եաղը՝ը էօնիւնէ ալըպ, էլէգԹրիգ ագրնտըսը իլէ Լ՝տիրնէտէքի իշարէԹ ալէԹինին իչինէ կեահ նօգԹա տէօքէրէք վէ կեահ ջըղկը չէքէրէք պէր վէճհը պալա խապէրի աղնաԹը, վէ խապէրի ալան տախի ատէԹա եաղը՝ա չէքիպ տէրագատ մահալինէ կէօնտէրիր [1] ։

Պու Ա Ի Դ պէր վէճհը պալա Թէքմիլ օլտուղու հալէտէ, մէնզիլտէն մէնզիլէ հէր նէ իսԹէրսէն եաղըլապիլիպ, ուսԹա վէ ալըշըգ մէմուրլար, ատէԹա եաղը՝ը աղըրճա եաղան պիր ատամա տախի էէԹիշէպիլիրլէր ։ Վ՝ պիր Թէլէղրաֆ սապահան ախշամա գատար պու ուսուլ իլէ իշլէսէ, պիր իքի պէօյիւք Թապագա քեահատ տօլտուրապիլիր ։

Պու տուր չիմտիքի հալտէ, հէր մահալտէ իշլէյէն Թէլէղրաֆ իշարէԹլէրի, վէ հէր տէվլէԹ պիր նէվի չըզկը վէ նօգԹայը ճանլարընըն իսԹէտիի եաղը՝ա մուգատիլ ԹուԹմուշ օլտուգլարընտան, իսԹէտիքլէրի հալտէ խապէրլէրի կիզլէտէ ալըպ վէրէպիլիրլէր, վէ չըզկըլարը կէԹիրէն վէ կէօԹիւրէն մէմուր տախի պիր շէյ աղնայամազ ։ Լ՝աքին կիզլի օլմայան խա-

[1] Էրմէնի հրուֆաԹը ճէման օԹուդ տօգուզ օլուպ, ուզուն օլմանագ իւզրէ պիպէր պուՆլարընը Թէքէրրիւր հիւքմիւնտէ օլան պաղլարընը չըգարրպ, եալընըզ եիրմի պէշնի եապմըջը, զէրտէ տօգուզունճու մատտէյէ տախի նաղար պուլրուլա ։

պէրլէր իչիւն, ալէլ ումում հէր եաղըյա պիր պիչիմ կէօսթէրիլ միշ տիր։ Պու թէլէղրաֆ ալէթինին պաշգա թարղլարը տա վար։ Պիրինճի թարղը, թուզա պաթմամըշ ատէթա պէյազ քեահատ իւզերինտէ իճրա օլունուպ, չէքիճին ուճուզ ղայէթ սիվրի օլ տուղունտան, նօգթալարը քեահատը տէլէրէք, վէ ջըգկըլարը քեահատը քէսէրէք կէօսթէրիր, վէ մավի բէնկէ հաճէթ գալ մազ։ Տիկէր թարղը, քեահատը թուզլու օլարագ օլուր իսկ տէ չէքիճ հիչ պիր վագըթ քեահատըն իւզերինտէն գալգմայըպ քեահատ չէքիճին ալթընտան գայար կիտէր, անճագ չէքիճէ էլէգթրիգ ագընտըսը վերիլտիի անտէ քեահատտա պիր մավի նօգթա հասըլ օլուպ, քէսիլտիի կիպի քեահատըն էօթէ թէրաֆը պէյազ գալըր, վէ ագընտը զիատէճէ սիւրտիւյիւ կիպի, քեահատ ալթտան գայմագտա օլտուղունտան աղ չօգ ուզուն պիր մավի ջըգկը հասըլ օլուր։ Լաքին պունլարըն ճիւմլէսի պիր գաբույա ջըգըպ, պունլարտան բէնկսիզ օլանա, Մօր թէլէկրաֆը, վէ բէնկլի օլանա Պէն թէլէկրաֆը թապիր օլունուր քի, իճատ իտէնլէրին իսմի տիր։ Պու անէտէք թարիֆ իթտիյիմիզ թէլէղրաֆ իշարէթլէրի, Խապէրրէ։ եանի խապէրի ալան ալէթլէրին թարիֆի տիր։ Խապէրի կէօնտէրմէք իչիւն տախի պունլարա էմնալ վէ պունլարըն գարշըլըղը օլարագ պիր թագըմ գօլայլըգը ալէթլէր իճատ օլունմուշ տուր քի, պու մահալտէ թարիֆի ուզուն վէ ֆայիտէսիզ օլաճաղընտան, պիղղարուր սարֆը նազար գըլընմըշ տըր։

Իշարէթ ալէթինէ կէօնակէօն չէքիճլէր ույտուրարագ, վէ պու չէքիճլէրին ուճլարընը պիրէր եաղը պիչիմինտէ եաբարագ Ա. Բ. Գ. Դ. եաղըլարընը եա մավի բէնկլի քեահատա պասըպ եա տա գօբեա մաքինալարընտա կէօրիւնէն եաղը վէ սիյահ իսլի քեահատ իւսթիւնտէն պասըպ սիյահը ալթտաքի քեահատա կէչիրէրէք ատէթա պասմա եաղը կիպի օգունուր սիւրէթտէ թանղիմ օլունմուշ թէլէղրաֆ ալէթլէրի տէ վար. լաքին պունլարտան բէք չօգ գարըշըգլըգ ղուհուր իթտիյինտէն, շիմտիլէրտէ թէրք օլունմուշ կիպի տիր։ Նիհայէթ պալատտէ մէղքիւր նօգթա վէ ջըգկըլարտան պիրիսի աղնաշըլմատըղը եախօտ գարըշըգ ջըգտըղը հալտէ, թէքրար եաղըլմասընը խապէրրէսին ջընղըրաղը, եախօտ պունա էմնալ պաշգա պիր նըշանէսի խապէրտարա խապէր վէրիր։

Պիր թէլին իւզերինտէն, պիր վագըթտա, իքի թէրաֆ տախի խապէր կէօնտէրմէյէ գալգըշանլար մաթլուպ օլունան իշարէթլէ-

ՐԻՆ ՀԻՉ պիրի հասել օմայլով, գարբշեգ շէյլէր զու հուրա կէլտիկինտէն, քէյֆիէթ աղնաշելով թէրաֆին պիրի պիր էամ թամամ իթմէյէ մէճպուր օլուր։

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏՏԷ

Տէմիր եօլարդա գո-լանելան, վէ Ա. Ի. Գ. Դ, եաղլարը իլէ իճրա օլունան ԻԷլէղաֆ Ներշանէլերի ի-ղերինէ։

Ֆրանսատա, վէ մահալը սայրբէտէ, էքսէրիա տէմիր եօլարտա Ա. Ի. Գ. հուրուֆաթը իլէ պիր նէվի թէլէղրաֆ ի-շարէթի տահա բէք զիատէ գուլանելուրզընտան, պունուն տախի թարիֆինէ պէրվէճհը ալթի մուպաշիրէթ օլունուր։

Պու նէվի իշարէթ ալէթի տախի, տիկերլերի միսիլիւ, գարշելգլը, եանիյա, խապէրտար, վէ խապէրբէս ալէթլէրինտէն միւրէթթէպ օլտուզունտան, իպթիտա խապէրտար ալէթինի թարիֆ իտէլիմ։

Պու խապէրտար ալէթի, այնը սաաթ թահթալարը կիսի պիր եէրլի միւտէվվէր թահթա օլուպ, էթրաֆընա սաաթ բաղամարը եաղլաճագ եէրտէ, 26 խանէյէ պէօլիւնիւպ, եիրմի պէշինէ սրրա իլէ Ա. Ի. Գ. եաղլարը եաղլմըշ տրը, վէ եիրմի ալթընճըսընա պիր երլուրզ նշանէսի եաղլը տրը քի ալէթին բահէթտէ օլտուզունու վէ իշլէմէտիյինի կէօսթէրիր[1]։

15 նո-մէրօ ըէսմէ նաղլը պո-յրո-լ։

Թահթանըն էթրաֆընտա հէր եաղընըն իւսթիւնտէ, պիր ուֆագ վէ եարըմ եուվարլագ, չարխ տիլի կիսի քէրթիք եախօտ չէնթիք վար տրը։

Թահթանըն թա օրթասընտա օլան միլին իւզերինէ սաաթ պագրէպի միսալի պիր տիլ կէչերիլմիշ տիր քի տայիմա սօլտան սաղա տէօնէրէք օ հիզատա գօլայճա վէ իսթէնիլտիկի գատար տէվը իտէ պիլիր։ Ֆագաթ կէրիսինէ տէօնէմէղ։ Պու տիլին

[1] Էրմէնի լիսանընըն եաղլարը օթուզ ասգուզ ատէտ իսէ տէ, պու թէլէղրաֆ մատէմինտէ, ֆրէնկ եաղլարընա ույտուրմագ իչուն զիատէ կէօրիւնէն եաղլար թէրք օլունուպ, եալնըզ եիրմի պէշ եաղլ գուլանելմըշ տրը, եանի, ա, բ, գ, դ, զ, է, ը, ժ, ի, լ, խ, կ, հ, ճ, մ, յ, ն, շ, ո, չ, ս, վ, տ, ր, ֆ։

տրշարրյա գալան ուՃուՆտա պիր ուֆագ տիշ տէ վար տրը քի, հանկը եաղլյը իշարէթ իթմէք իսթէնիլիր իսէ օ եաղլնին քէրթիյինէ կիրիպ, տիլի տուրտուրուր վէ վէ գըմըլտամազ իտէր։

Պու հալտէ, պու տիլին պիրի պիրինտէն այրը վէ ֆէրգլի եանի պաշգա պաշգա իքի հարէքէթի օլմալը տրը։ Պիրիսի սօլտան սաղա տէօնէրէք, իսթէտիյի եաղլյը կէօսթէրմէք, տիկէրի պու տիլի թահթանին իւսթիւնտէն պիր աղ եօգարը գայտրրրպ, վէ լուզումի օլմայան եաղլարին իւսթիւնտէն գալտրրրլրպ, վէ հանկը եաղը լաղըմ իսէ օ եաղլնին քէրթիյինէ տիշի կէչիրիպ, տիլի ալը գօմագ։ Իլք հարէքէթ, իսթիֆտէն ջրգան էլէգթրիդ գուվվէթինի, թէլէղրաֆ թէլինէ էէթիշ տիրմէք իչիւն տիր, իքինճի հարէքէթ, պու իճրայա տահա պիր գօլայլրգ վէ ջապուգլուգ վէրմէք իչիւն տիր, քի ղնյրտէ պէյան օլունաճագ տրը։ Պու տիլին, Ը. Ի. Գ. Դ. հարֆլարը եաղլան եուվարլագ վէ եէրլի թահթա իլէ պիր իլիշկի օլմայրպ, իւսթիւնտէն գօլայճա սօլտան սաղա տէօնէր իսէ տէ, եաղլրը թահթանին ալթընտա պիր տէ պիր եաղլսրզ թահթա օլուպ, տիլին միլի պու թահթայա սրգը սրգը մրկանմրշ օլտուղունտան, պիրինճի թահթանին իւսթիւնտէն սէրպէսթճէ տէօնտիւյիւ հալտէ, ալթտաքի թահթայը տախի պէրապէր տէօնտիւրիւր։ Պու ալթտաքի թահթա, պիր բօրթուգալը եարը պէլինտէն քէսէրսէն տիլիմլէրի նէ հիչէթտէ օլուր, եախօտ պիր արապա թէքէրլէյի եէրէ եաթրրրտրղը հալտէ նէ թարզ կէօրիւնիւր իսէ թամ օ հիչէթտէ տիր. եանի իւսթ պաշը էնլի վէ ալթ պաշը սիվրի խանէլէրին եան եանա կէլիշինտէն հասրլ օլմուշ պիր եուվարլագ թահթա տէմէք օլուր։ Պու խանէլէրին պիրիսի էլէգթրիդայը իւզէրինտէն եիւրիւթիւր ճիսմլէրտէն տիր, մէսէլա, պագրը, եախօտ բիրինճատէն, վէ տիկէրի, էլէգթրիդայը իւզէրինտէն եիւրիւթմէզ ճիսմլէրտէն տիր, մէսէլա, պիլլօր, եա գուրու թահթատան։ Պու վէճհ իլէ խանէլի օլան ալթ թահտա, իսթիֆ թէլի իլէ թէլէղրաֆ թէլինին թամ ա-բա եէրինտէ օլուպ, իքիսինէ տախի սիւրթիւլիւր վէ տօգունուր։ Իմտի հէր հանկը տէֆա քի, իւսթ թահթանին իւզէրինտէ օլան տիլ չէվրիլիպ, պիր եաղլնին իւսթիւնտէ տուրտուրուրուր իսէ, ալթ թահտանին էլէգթրիդ գուվվէթինի եիւրիւթէն պիր խանէսի իսթիֆ թէլինէ տօգունուպ, էլէգթրիդ ագընտրսրնը իսթիֆտէն թէլէղրաֆ թէլինէ եիւ-

ՐԻՒԹԻՒԸ ՎԷ ՏԷՎԸԸ տայիմի հասըլ իտէր, լաքին տիլ տուրուր տուրմաղ իսթիֆ թէլլինին էօնիւնէ, էլէգթրիգ գուվվէթինի եիւրիւթմէյէն պիր խանէ, եանի պիլլօր խանէսի տօգունուպ, ագընաղը վէ տէվրը տայիմի տէրագապ մէքս իտէր։ Լէսմոէ, էլէգթրիգ ագընտըսընը եիւրիւթէն խանէ սիյահ, վէ եիւրիւթմէյէն խանէ պէյազ իլէ կէօսթէրիլմիշ տիր։ 15 նո-մէրօ ըէ-մէ ՌԷՀրաՀ նաղար պո-յրո-լ։

Պէսէլա, թահթանըն իւսթիւնտէքի տիլ, բահաթ, եախօտ ելլաղլ խանէսինտէ տուրտուղու հալտէ, իսթիֆ թէլլինէ տօգունան խանէ, էլէգթրիգ գուվվէթինի եիւրիւթմէյէն մատէնտէն, եանի պիլլօրտան օլտուղունտան, իսթիֆին ագընտըսը, թէլէղրաֆ թէլլինէ վասլ օլամայըպ, վէ լազըմ կէլէն տէվրը տայիմ տախի հասըլ օլամայարագ, թէլէղրաֆ իշլէյէմէզ. լաքին տիլ, պու բահաթ խանէսինտէն օյնաթըլըպ, վէ եանընտա օլան իլք խանէյէ, եանի Ա. խանէսինէ կէլտիկ կիպի, 16 նո-մէրօ ըէ-մէ նաղար պո-յրո-լ։

պու հարէքէթլէ ալթ թահտա պիր խանէ իլէրիլէյիպ, վէ պու խանէ էլէգթրիգ գուվվէթինի եիւրիւթիւր մատէնտէն եանի բիրինճէն օլտուղունտան, պու մատէն իսթիֆ թէլլինէ տօգանըպ, վէ տէրագապ էլէգթրիգ գուվվէթի իսթիֆէն թէլէղրաֆ թէլլինէ վասլ օլարագ օ անտէ տէվրը տայիմ հասըլ օլուր։

Իւսթ թահտանըն տիլլի, Բ. հարֆը իւզէրինէ կէլտիկ կիպի ալթ թահտա եինէ պիր խանէ իլէրիլէյիպ, վէ բիրինճին եէրինէ պիլլօր, իսթիֆ թէլլինէ տօգունտուղունտան տէվրը տայիմ եինէ մէքս օլուր, պատէհու տիլ Գ է. կէչտիքտէ, եինէ պէր վէճհը պալա տէվրը տայիմ հասըլ օլուր, վէ Դ եա. կէչտիքտէ եինէ մէքս օլուր, վէ գուսուրու տա հա քէզա։ Լշ հասըլ իլք թահթանըն իւսթիւնտէ օլան տիլ, եաղըտան եաղըյա հէր նէ չապուգլուգտա կէչտէ, պէիս օլմայըպ, էլէգթրիգ ագընաբաը տախի օ չապուգլուգտա, գարշը մէնզիլտէ ղուհուր իտէր վէ մէքս օլուր։

Պու ալէթ խապէրտար ալէթի օլուպ, գարշըսընտա տախի պիր խապէրրէս ալէթի օլաճաղընտան, պալատէ թարիֆ օ լուսնան պու խապէրտար ալէթինին, զէքր օլունաճագ խապէրրէս ալէթինի նասըլ իշլէթէճէյինի պիլմէք իշլուն, պունուտա այրըճա թարիֆ ելթմէք լազըմ կէլիր։ 17 նո-մէրօ ըէ-մէ նաղար պո-յրո-լ։

Պու խապէրրէս ալէթի տախի, թըպգը խապէրտար միսիլ-լու էթրաֆընա, Ա. Բ. Գ. Դ. եաղըլը պիր եուվարլագ թահ-տա օլուպ, ֆագաթ խապէրտար թահտասը կիպի եէրլի օլմա-յարագ միհվերի իւղէրինէ գօլայճա տէօնէպիլիր, վէ իւղէ-րինտէ տիլի օլմայըպ, ֆագաթ թահթանըն տրշարբսընտա ու-ճու սիվրի պիր նըշանկեահը վար տը։ Շէյլէ քի խապէրտար-տա տիլ հանկը եաղընըն իւսթիւնէ կէլսէ, խապէրրէստէ օ եաղը նըշանկեահըն էօնիւնէ կէլիր։

Պու խապէրրէս ալէթինին հարէքէթինի աղնամագ տախի ղայէթ գօլայ տը։ Պու ալէթ, եանի իւղէրինէ Ա. Բ. Գ. Դ. եաղըլը օլան տէօնէր թահթա, այնի չալար սաաթլար միսալի պիր աղը թօփ մարիֆէթի իլէ տէօնէր իսէ տէ, տիշէրի իւս-թիւնտէ օլան պիր նէվի տէմիր սաաթ մաշասընըն պյագլարընա տան եանի մաշանըն ուճլարընտան գուրթուլտուղու վագրթ տէօ-նիւպ, գուրթուլամատըղը հալտէ բահաթ տուրուր եախօտ տէօնէմէղ։

Պու մաշայա էլէգթրիգ ագընտրսը վալ օլմատըղը հալտէ, պայաղընըն պիրի տայիմա թահթանըն տիշինին պիրինէ կէչմիշ օլտուղունտան, 17 նուամբրօ ըէսմտէ կէօսթէրիլտիի վէճհ իլէ թահթայը թուրթար վէ տէօնմէսինի մէքս իտէր. պունուն մու-ղայիրի, մաշայա էլէգթրիգ ագընտրսը վէրիլտիի կիպի, պու ագընտրը էվվէլա իսթիֆտէն, (մաշայա եագըն օլան) էլէգ-թրիգ մագարասը ալըպ, պու մագարանըն օրթասընտա օլան տէմիր չուպուգ, մըգնատրս քէսիլտիինտէն, տէմիր մաշանըն ուճունու եիւքսէլթիր վէ քէնտինէ չէքէր. վէ եաղը թահթա-սընըն տիշի տախի մաշատան գուրթուլուպ սաաթ թօփունուն աղբրլըղը իլէ պիլա էնկէլ տէօնմէյէ պաշլար։ 18 նուամբրօ ըէսմէ նալար պո-յրո-լը։

Լաքին պու թահթանըն ալթընտա օլան չարխլար տախի, սաաթճը զէնաաթը իւզրէ, էօյլէ ույտուրուլմուշ տուր քի, թահթա հէր նէ գատար մաշատան գուրթուլա, պիր տիշ, եախօտ պիր եաղը խանէսինտէն զիյատէ տէօնէմէղ։

Իմտի թուրթալըմ քի, (ըէսմ 15,) խապէրտար մէնզիլինտէ օ-լան ալէթին տիլի, վէ խապէրրէս թահթասընըն նըշանկեահը, (ըէսմ 17) իքիսի տախի մաքինանըն բահաթտա օլտուղու եըլ-տըղ խանէսի իւղէրինտէ տիրլէր, եանի պու իքի ալէթէտէ, էլէգթրիգ ագընտրսը թէյսիր իթմէմիշ տիր, վէ մէմուրլար

մէնղիլտէն մէնղիլ էյի լուղէթինի եազաճագլար տրը։ Իպթիտա իշարէթ ջընղբրաղը չալընըպ, մէմուրլար եէրլի եէրինէ կէլմէլի վէ ալէթլէրի հազբրլայըպ տրգգաթ իթմէլի տիրլէր։

Խապէրտար մէնղիլինտէ, (բէմ 15) իսթիֆին սոլ թէբէսինին թէլի եէրէ էնտիրիլիպ, սաղ թէբէսինին թէլի տախի պու իշարէթ ալէթինտէն կէջէրէք, թէլէղրաֆ թէլինէ բապթ օլունմալը տրը։ Խապէրբէս մէնղիլինտէ, (բէմ 17), կալմանիպ իսթիֆինէ հաճէթ օլմայըպ, ֆագաթ խապէրտար մէնղիլինտէն կէլէն թէլէղրաֆ թէլի խապէրբէս ալէթին իշինտէն կէջտիքտէն սօղրա եէրէ կէօմիւլմէլի տիր։

Պունտան, շու հասրլ օլուր քի, խապէրտար մէնղիլինտէն էլէգթրիպ ագընտրը իսթիֆին սաղ թէբէսինտէն զուհուր իտիպ իսթիֆ թէլէրի իլէ խապէրտար ալէթինին իշինտէն կէջէր, պատէհու թէլէղրաֆ թէլինէ բապթ օլունարագ, խապէրբէս մէնղիլինէ վասլ օլուր վէ օրատա տախի խապէրբէս ալէթինին իշինտէն կէջիպ, թէքրար եէրէ կէօմիւլիւր, վէ եէրին ալընպան կէրի տէօնիւպ, վէ իսթիֆին սոլ թէբէսինէ ջէգրպ օրատան իշէրի կիրէր, վէ տէվրը տայրմ հասրլ օլուր, վէ պու տէվրը տայրմ տախի, սապրգլարը վէճհիլէ իճապընա կէօրէ քէսիլիր վէ սալը վէրիրլէր։

Շիմտի, (բէմ. 15) խապէրտար մէնղիլինէ կիտիպ, պու ալէթին իշլէտիլինի սէյր իտէլիմ։ Վէ տէյէլիմ քի Ի՝ (3)Ի՝ լուղէթի մէնղիլտէն մէնղիլ եազրլաճագ տրը։ Ալէթիմիզ եախօտ մաքինամրզ իշլէմէյէ պաշլամազտան օն պէշինճի բէսմտէ կէօրիւնէն հիյէթտէ տիր, եանի թահթանըն իւղէրինտէ օլան տիլ բահաթ խանէսինտէ եախօտ եըլարզ խանէսինտէ տիր։ Շիմտի եազաճաղըմրզ լուղէթ էյի լաֆզը օլտուղունտան, պունուն իլք հարֆը Ի՝ օլուպ, տիլի թապիաթը իլէ պու Ի՝ հարֆընըն իւղէրինէ կէթիրմէք լազրմ կէլիր, լաքին օ պիր եազրլարտան կէջմէյէրէք պու տիլ պիրտէն պիրէ Ի՝ հարֆը իւղէրինէ կէլէմէտիկինտէն, տիլ բահաթ խանէսինտէն գալտրրրլարը կիպի, եանընտա օլան Ա՝ խանէսինէ կէթիրիլիր, (բէմ. 16,) վէ օնտան Ի՝ է, վէ օնտան Գ՝ է, նիհայէթ Ի՝ հարֆընտան էվվէլ հէր գաչ եազը վար իսկ ճիւմլէսինին իւսթիւնտէնտէ կէջիրիլիպ, Ի՝յէ կէթիրիլիր, վէ Ի՝յէ կէլտիկի կիպի պիր աղ տուրմագ լազրմ կէլիր։ Տիլին եազրտան եազրտա կէջմէսի պու տիլին ուճունտա օլան տիչի, եազրլարրն պաշընտա օլան հէր պիր խանէնին քէր-

թխինէ սօգուպ չրգարմագլա օլուր։ Վէ տիլի պու քէրթիքլէրէ սօգուպ չրգարմագլա, իսթիֆ թէլինէ կեահ պիլլօր վէ կեահ բիրինճ խանէ տօգունուր, վէ պունուն իլէ տախի էլէգթրիգ ա-գընտրսը կեահ սալը վէրիլիր վէ կեահ քէսիլիր օլմաղ իլէ, պունտան հասրլ օլան հարէքէթ տախի էօթէտէ, խապէրրէս ալէթինին իւզէրինտէ գօլայճա միւշահէտէ օլունուր։

Շէյլէ քի տիլ բահաթ խանէսինտէն գալգրպ, Ա. խանէ-սինէ կէլտիի կիպի (բէմ, 16) պու խանէնին բիրինճի իս-թիֆ թէլինէ տօգունուր օլտուղունտան, տէր ագտպ զուհուր իտիւպ, թէլէղրաֆ թէլի իւզէրինտէն. (բէմ 18) խապէրրէս ալէթինին էլէգթրիգ մագարասընա վասլ օլուր, վէ պու մագ-բանրն օրթասընտա օլան տէմիր, մրգնատրս օլուպ, վէ թահ-թանրն տիշլէրինի թուրթան մաշայը տիշտէն գուրթարրպ քէն-տինէ չէքտիրինտէն, թահթա տախի սահթ թօփու աղրրը-ղը իլէ պիր տիշ տէօնիւպ վէ իլէրիլէյիպ, Ա. հաբֆը նըշանկեա-հրն էօնիւնէ կէլիր, վէ պու վէճհիլէ խապէրտար թահթասը-նրն տիլի, Ա. իսթիւնէ կէլիր կէլմէզ, խապէրրէս թահթասը-նրն Ա. խանէսի տախի տէրագտպ նըշանկեահրն էօնիւնէ կէլիր Շու գատար քի, Ի. յի լուղէթինտէ, ա, բ, գ հարֆընա իս-թիաճ օլմատրղընտան պու հարֆլարրն իւզէրինտէն չապուգ չապուգ կէչիլիպ, Ի. յէ կէլինտիի կիպի պիր իքի սանիյէ տու-ռուլուր, վէ խապէրրէս մէմուրու պու տուրուշտան աղնայրպ Ի. յի գայտ իտէր։ Ի. տէն էվվէլ օլան Ա. Ի. Գ. եազրլարրն-տան պիրեր պիրեր օ գատար չապուգ կէչիլիր քի, կէրէք խա-պէրտար թահթասընտա պու եազրլար տիլն արալրղընա վէ կէրէք խապէրրէս թահթասընտա նըշանկեահրն էօնիւնէ կէլիր-լէրսէտէ, բէք ազ տուրտուգլարրընտան, կէօզ կէօրէմէզ օլուր իմտի հանկը եազրտա կէօզ կէօրէճէք գատար, եանի պիր իքի սանիյէ տուրուլուր իսէ, եալընրզ օ եազը գապուլ օլունուր։ Ի. տէն սօղրա կէլէճէք եազը Ց օլտուղունտան, խապէրտար թահթասընրն տիլի, Ի. Ա. Ի. Ի. Խ. վէ սայրը եազրլարտան պէր վէճհը պալա չապուգ չապուգ կէչիրիլիպ Ց է կէլտիքլէրին պիր իքի սանիյէ բահաթ տուրուլուր։ Ց տէն սօղրա կէլէն եազը Ի տիր, լաքին պու եազը սրբատա Ց տէն էվվէլ իսէ տէ թահթանրն տիլի կէրի տէօնէմէզ օլտուղունտան, Ց թէրա-ֆընտան իլէրի սիւրիւլիպ Ֆյէտէք կէթիրիլիպ օնտան բահաթ խանէսինէ կէչիրիլիր, վէ բահաթ խանէսինտէն Ա. ա, վէ պուն-

տան Ի է, վէ սայրը եաղըլարա աճէլէթէն կէչիրիլիպ, Ի է վասլ օլտուգտա թէքրար տուրուլուր։

Պու ուսուլ իլէ հէր հանկը եաղը իսթէնսէ մէնզիլտէն մէնզիլէ գօլայճա խապէր վէրիլէպիլիպ, էն զօրու շու տուր քի, իլէրիտէքի եաղլը եաղտրգտան սօղրա կէրիտէքի եաղլը տախի եաղմագ լազըմ կէլտիի հալտէ, տիլ կէրի տէօնէմէտիինտէն իլէրի սիւրիւլիւպ վէ տէվրի թէքմիլ իթտիրիլիպ, բահաթ խանէսինէ կէթիրիլմէլի տիր, վէ պունտան եէնիտէն պաշլայըպ մաթլուպ օլունան եաղընըն իւսթիւնէ կէլմէլի տիր։ Իշթէ պու տուր եաղը թահթալարը իլէ իճրա օլունան գարշըլըգը թէլէղրաֆ իշարէթլէրի քի, հէր նէ գատար պիւթիւն Իւրոբատտա տէվիր եօլ մուխապէրաթը վէ սայրըէտէ հալա գուլլանըլմագտա իսկ տէ, եավաշ եավաշ գալտրըրըպ, պունտանտա եէրինէ նօգթա վէ չըղկը թէլէղրաֆը գուլլանըլաճագ տըր։

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏՏԷ

Սայր պաղ էլէգրիգ ԻԷլէղրաֆը իշարէթլէրի Ի՞ղերինէ։

Ֆրանսատա տէվլէթ մասլահաթլարընա գուլլանըլան թէլէղրաֆ իշարէթի ալէթլէրի, թըպգը պալատէ մէզքիւր խապէրտար վէ խապէրրէս թահթալարընըն մաքինա վէ հարէքէթինէ պէնզէր իսկ տէ, իշարէթլէր եաղը իլէ օլմայըպ, հավա թէլէղրաֆընա մախսուս օլան իշարէթլէր իլէ հասըլ օլտուղունտան, պունուտա այրըճա թարիֆ իթմէք ֆարզ օլմուշ տուր Շու գատար քի, պու թարզ թէլէղրաֆ իշարէթլէրի Ֆրանսատատա եավաշ եավաշ գալգմագտա օլտուղունտան, վագըթ կէլէճէք քի պիւթիւն պիւթիւնէ գուլլանըլմայըպ պաթալ հիւքմիւնէ կիրէճէյի տախի շիմտիտէն պէյան օլունուր։

Հավա թէլէղրաֆը տէտիկիմիզ, էսկիտէն գուլլանըլան, վէ տաղտան տաղա չէքիլէն իշարէթլէր օլուպ, պունլարը էն սատէսի պիր տիրէկ իւզերինտէ օլան իւչ թահթա մարիֆէթի իլէ իճրա օլունուր քի, ըէսմ իլէ տախի կէօսթէրէլիմ։

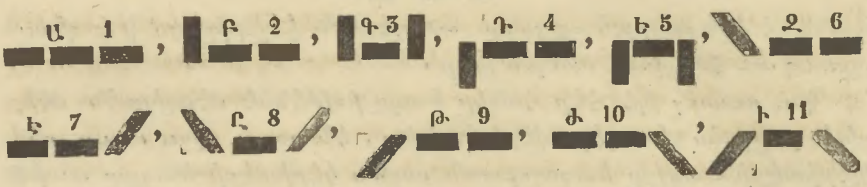

Վէ պուՆա էմնալ սայրը իշարէթլէր քի, հեր պիրի պիրէր եաղը, վէ պիրէր բաղամ կէօսթէրէպիլիր։

Լէգթրիդ թէլէղրաֆլարընտա պու իշարէթլէր, թըպգը Ինկիլիզ էլէգթրիդ թէլէղրաֆը իշարէթլէրի միսիլլու պիր թահթա իւսթիւնտէ պիրի պիրինտէն ուզաղտա օլան էքի մըգնատըս էյնէսի իլէ օլուպ, եօգարտաքի իշարէթլէրտէ կէօրիւնտիւյիւ վէճհիլէ, օրթա թահթա ասլա եէրինտէն գըմըլտանմատըղընտան։ Լէգթրիդ թէլէղրաֆընտա պու թահթայա հաճէթ գալմայըպ ֆէքը իլէ թուրթուլուր։

Պունու էօրնէկլէ տախի թարիֆ իտէլիմ։

Պիրինճի մըգնատըս էյնէսի — Իքինճի մըգնատըս էյնէսի

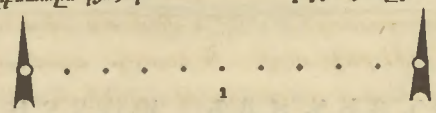

[1]

Իշթէ պու էյնէլէրին մարիֆէթի իլէ հասըլ օլան եօգարքի թէլէղրաֆ իշարէթլէրի։

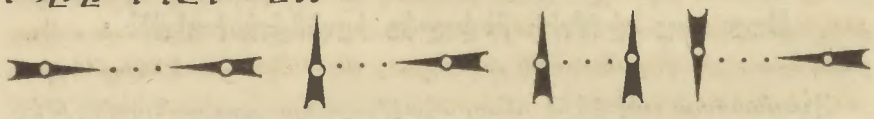

Վէ գուսուրու տա հաբէզա։

Պու էյնէլէրին հեր պիրինին սէքիզեր տիւրլիւ հարէքէթի օլապիլիր քի շու վէճհիլէ պէյան օլունմուշ տուր։

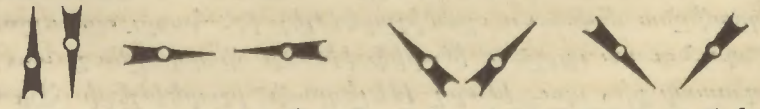

Իշթէ պունլար տըր Ֆրանսանըն տէվլէթ թէլէղրաֆլէրինին իշարէթլէրի, վէ մաքինալարը պալատէ տօգուզունճու մատտէ պէյան օլունան, Ա. Բ. Գ. եազըլարը իլէ խանէլէրէ պախշ օլունան թահթալարընն այնը օլուպ, ֆագաթ խանէլէրէ, Ա. Բ Գ, եէրինէ պու իշարէթլէր վաղ օլունմուշ տուր քի, հիւքմիւ

[1] Իքի մըգնատըսըն աքսաընտա օլան նօգթալար ֆէքը իլէ օրթա թահթաը էթէ ղալը օլունուր։

Ը. Բ. Գ. իւլէ պիր օլուպ, անճագ տէվլէթ հանկը իշարէթէ հանկը եազլը թախսիս ԼԹմիշ իսէ, եալընըզքէնտի պիլիր, վէ պազէն տախի տէյիշտիրիր օլտուղունտան, անահէթարընը պիւ մէյէն քիմսէ պու իշարէթլէրտէն պիր շէյ աղնայամազ, վէ տէվ լէթ տախի իմթէտիսի մուխապէրէյի էսրար իտէր։

Լշ հասրը պու խապէրտար վէ խապէրրէս իշարէթ ալէթլէրի պու ուսուլլէր իւղէրինէ պաշգա քէք չօգ տիւրլիւ տահա օ. լապիլիր օլտուղունտան, վէ Ֆրանսատա, Պէլճիգատա, Բրուսիատա, Սագսոնիատա, Ֆիլէմէնկտէ, Ամսթրիատա, Պավիէ. րատա, Ինկիլթէրրատա, Ամէրիգատա, վէ մահալը սայրրէտէ պիրէր կէօնէ օլտուղունտան, խապէրլէրին կէճիքմէյէրէք պիր անտէ կիտիպ կէլմէսինէ պաշլըճա պու խուսուս մանի օլմագ. տա տրը։ Խապէրտար ալէթի հէր նէ բէսմէ, վէ իշարէթլէրի հէր նէ ուսուլտէ օլուր իսէ օլուն, պիր մէմուր, կէօնտէրէ. ճէյի խապէրի իլք էվվէլ քէնտի պիլսին իշարէթլէ պիր քեա. հատա եազմաղա մէճպուր օլտուղունտան, մէնզիլտէն մէնզիլ իշարէթ թէպտիլ օլտուգճա, հէր մէմուր կէլէն իշարէթի քէն. տի իշարէթինէ թէրճիւմէյէ մէճպուր օլաճաղընտան, պուն. տան խայլը վագրթ զայ օլաճաղը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Մէսէլա, Ասիթանէտէն Լ օնտրայա պիր խապէր կէօնտէրի. լէճէք օլսա Օսմանլը թէլէղրաֆը պու իշարէթի Ամսթրիա թէլէղրաֆընա, վէ Ամսթրիա Բրուսիայա, վէ Բրուսիա Ֆը. ռանսայա, վէ Ֆրանսա Պէլճիգայա, վէ Պէլճիգա Ինկիլթէրրա. յա կէչիրէճէք տիր։

Իմի, Օսմանլը, Ամսթրիա, Բրուսիա, Ֆրանսա, Պէլճի. գա, վէ Ինկիլթէրրա թէլէղրաֆլարընդն իշարէթլէրի պիրի պիրի. նէ ույմատըգլարը հայլոտէ, պիր խապէրին ալթը եէրտէ թէր. ճիւմէ օլմասը լազըմ կէլէճէյինտէն, պունա նէ գատար վագրթ զայ օլաճաղը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։ Պու մագուլէ թէ. լէղրաֆլարտա պաշգա պիր ույղունսուզլուգ տահա վար, շէջ. լէ քի իշարէթլէրտէ պիր եաղնրշ օլա, եաղնրշ ասընկտա մը տրը, թէրճիւմէտէ մի տիր պիլինմէք միւշքիլ օլտուղունտան, եաղնրշ իշարէթի, կէօնտէրիլէն իլք մահալէ գատար կէջի չէ. վիրմէլի տիր, պունուն մուղայիրի, նօգթա վէ չըղկը իլէ օլան իշարէթլէրի, կէօնտէրէն քէնտի էլի իլէ եազար կիպի օլուպ, եազարը իշարէթ հէր մէնզիլտէ գալը օլտուղունտան եաղ. նրշը տօղրուլթմագ տախի զայէթ գօլայ տրը։

Իմոի մէսմուաթէ նազարէն, տէվլէթլէր պու նօգթա վէ ջզկը թէլէղրաֆընա ալէլ ումում գարար վերմէք նէյէթ վէ միւլահազաբընտա օլուպ, Ամէմանեա տէվլէթլերի շիմոիտէն վէ ալէլ ումում պու ուսուլու իթիխազ իտերէք, պէյնլերինտէ գուլանմագտա օլտուգլարը տախի իշիթիլմիշ տիր։

Պու նօգթա վէ ջզկը իլէ օլան թէլէղրաֆ իշարէթլերինի Ամերիգալը Մօրս նամ քիմէսնէ իճատ իթմիշ օլտուղունտան քէնտի իսմի իլէ Մօրս թէլէղրաֆը թապիր օլունուր. վէ պու իշարէթլէր, սէքիզինճի մատտէսէ մուֆասսալէն թարիֆ օլունմուշ իսէ տէ, խիւլասասը պու մահալտէ տախի զիքր օլունուր։

Խապերրէս մէնզիլինտէ, պիր էլէգթրիգ մրգնատրս տէմիրի օլուպ, էլէգթրիգ գուվվէթի եախօտ ագընտրսը, պու տէ իրէ վասլ օլտուգճա, տէմիր, մրգնատրս օլուր, վէ քէսիլտիքճէ մրգնատրս, տէմիր օլուր։

Պու մրգնատրս, եագընտա օլան, վէ ուճու սիվրի պիր չէքիճին սաբրը քէնտինէ չէքէրէք, չէքիճին ուճունու կեահ գալտրրը վէ կեահ էնտիրիր։ Պու չէքիճին ալթընտա զէնպէրէքլէ քէնտիլէյինտէն տէօնէր պիր աղաճ մաքինա իւզէրինտէ շէրիտ էնինտէ ուզուն պիր քեահատ օլուպ, պու քեահատ չէքիճին ալթընտան տայիմա իլէրի սիւրիւլիւր. վէ չէքիճ տախի պու քեահատա կեահ տօգունուր վէ կեահ տօգունմազ, վէ կեահ աղ տօգունուր, կեահ չօգ տօգունուր։ (րէսմ 13) Խապերտար մէնզիլինտէ օլան կալվանիգ իսթիֆինի գուլանան քիմսէ, խապերրէս մէնզիլինտէ օլան մրգնատրս տէմիրի իւզէրինէ էլէգթրիգ ագընտրսընը, իսթէխի կիպի սալը վերիպ, քէսէպիլիր, վէ չէքիճի քեահատըն իւսթիւնէ տիւշիւրիւպ գալտրրապիլիր։ Չէքիճ քեահատըն իւզէրինտէ աղ վագրթ տուրտուղունտա պիր նօգթա վէ չօգ վագրթ տուրտուղունտա պիր ջզկը հասրլ օլտուղունտան, պու նօգթա վէ ջզկրլարրն պիր մուգավէլէ եան եանա կէլմէսի Ա. Բ. Գ. եազրլարրնա պիրէր իշարէթ օլապիլիր։

Պու ուսուլ իլէ պիր խապէր պիր մէնզիլէ վասլ օլտուղու կիպի, մէմուրու ջզկը վէ նօգթալարը ատէթա եազրլարա թէրճիւմէ իտիւպ սահիպինէ կէօնտէրիր, վէ խապէրի կէօնտէրէն զաթըն ֆէնթ էլէ էլէ եաղրը կիպի օլտուղու, նօգթալը վէ ջզկրը քեահատ շէրիտինի թէլէղրաֆ տէֆթէրխանէսինտէ հրֆզ իտէր։ Իշթէ պու տուր Մօրս թէլէղրաֆընըն մուխթասար թարիֆի։

ԽԻՒԼԱՍ

Իշխէ շիմոի, եօգարտան աշաղը եաղտրղըմբզը, պիր խիւ-լատայա տախի թօփլայըպ, մուխթասարճա թարիֆ իտէլիմ։

Տիւնեանըն պիր ուճունտան պիր ուճունա, պիր մատէն թէլ չէքիլտիյի հալտէ, եախօտ տահա էյի աղնաշըլմագ իշիւն, մէսէլա Ալթանպօլտան Բարիսէ պիր մատէն թէլի կէրիլտիյի հալտէ, թէլէղրաֆ մէմուրու եօգարըտա զէքը օլուանան պիր գուվվէթլիւ կարվանիգ խթիֆի վասէթասը իլէ պու թէլին իւսթիւնտէն պիր ուճտան պիր ուճա խթէտիյի կիպի պիր էլէգթրիգ ագընտըսը եիւրիւթիւպ, խթէտիյի կիպի պու ագընտըսը մէքս իտէպիլիր։

Ալթանպօլտա էլէգթրիգ ագընտըսընըն սալը վէրիլմէսի իլէ, պու ագընտընընն Բարիսէ վիւսուլի, հիչ պիր վագրթա միւհթաճ տէյիլ տիր, եախօտ օ գատար աղ վագրթա միւհթաճ ալը.քի, ինսան պու վագթը էօլչէմէղ, տէմէք.քի պիր կէօզ աչըպ գաբամագտան տախի էքսիք վագրթտա տըր։

Ալթանպօլտան Բարիսէ կէրիլէն թէլին հէր հանկը մահալինտէ օլուր իսէ, կէրէք իսթէյէրէք վէ պիլէրէք, վէ կէրէք պիր գաղա իլէ, պիր արալըգ վէ պիր պօշլուգ հասրլ օլտուղուանտէ, պիւթիւն թէլին պօյունտա, օ անտէ էլէգթրիգ գուվվէթի մահվ օլուր։

Իշէգթրիգ ագընտըսը, Ալթանպօլտան Բարիսէ տէվրը տաչիմ իթմէք եանի կիտիպ կէլմէք իշիւն, Ալթանպօլտա օլան կալվանիգ խթիֆինին սօլ թէբէսինտէն, եանի զինկտէն չըգան թէլ, եէրէ կէօմիւլմէլի, վէ սաղ թէբէտէն, եանի պագըրտան չըգան թէլ, Բարիսէ գատար ուղաթըլըպ, պու թէլ տախի օրատա եէրէ կէօմիւլմէլի տիր։ Պու հալտէ էլէգթրիգ ագընտըսը, Ալթանպօլտան զուհուր իտիւպ վէ թէլէղրաֆ թէլինին իւզէրինտէն եիւրիւյիւպ, Բարիսէ վասլ օլուր, վէ Բարիստէ եէրէ էնիպ, եէրին ալընպան թէքրար Ալթանպօլա վիւսուլ պուլուր։

Խասէր կէօնտէրմէյէ մախսուս օլան պիր իշարէթ ալէթի Ալթանպօլտա, վէ խասէր ալմայա մախսուս օլան պիր իշարէթ ալէթի տախի Բարիստէ մէվճուտ օլմալը տըր։

Պու.քի ալէթտէն տախի, պուլուանտուգլարը մէնզիլէրտէ էլէգթրիգ թէլի, եանի էլէգթրիգ ագընտըսը կէչտիյի հալտէ,

Աթանպօլտա խապէրտար ալէթինտէ զուհուրա կէլէն իշարէթ-
լէր, Բարիստէ խապէրրէս ալէթի իւզէրինտէ, տէրագապ, վէ
այնը իլէ զուհուրա կէլիր։

Իմտի, Աթանպօլտա օլան պիր թէլէղրաֆ մէմուրու, խսթէ-
տիսի անտէ Բարիստէ պիր չան չալըսը, օրատա օլան թէլէղրաֆ
մէմուրունու, իշարէթ ալէթինին պաշընա տավէթ իտէպիլիր,
վէ պէշ տիւրլու թէլէղրաֆ իշարէթինի Աթանպօլտան Բարիսէ
պիր անտէ աղնաթապիլիր։

Պիրինճի։ Պիր գաչ մըգնաթիս էյնէլէրինէ սաղ օլ, վէ էօնէ ար-
գայա չէվիրմէ։

Իքինճի։ Խաս պէմիրի մըգնաթիս իթէրէ, պո՝ էաբմա մըգնաթիս իլէ
պիր պէմիր վէ ե՝ չէքիճի, չէքիլ պըրաղրագ, էախօր պի՝-չի՝-ի՝-ղ գաչըբ-
ըրագ։

Ի՝-չի՝-նճի՝-սի՝։ Աթանպօլտան Բարիսէ, չէրիս չէքիլնէ էճըլը պիր
ֆեահապ ի՝-չէրինէ, իսթէթիյէ կիրի նօգթաբար վէ ուզնըբար պէօրէրէ, վէ
պո՝-նըրը Ա. Բ. Գ, հո՝-րո՝-ֆարէնա ռէպրիչէրէ։

Տէօրթ-նճի՝-սի՝։ Իրրաֆէնա Ա. Բ, Գ. էաղրը պիր սահմ ռահրա-
սընը Աթանպօլտա հանը էաղրսընը մի՝-րսի՝ իթէր իսէ, ռահրայը չէվիրէրէ
Բարիսէ պախի օնո՝-ան այնը օլան պիր ռահրանը օ էաղրսընը պիր նըշանէսահ
ալընա կէրիրմէ։

Պէշինճի։ Հավա ռէլէսրաֆընը իշարէթլէրինի, իսի մըգնաթիս էյնէսի
իլէ, պիր ռահրա ի՝-չէրինէ ը՝-հո՝-ր կէրիրմէ։

Պու պէշ տիւրլու իշարէթլէրին հանկըսը մաթլուպ օլու-
նուր իսէ շիմտիքի հալտէ, պիր անտէ Աթանպօլտան Բարիսէ
կէչէրիլէպիլիր օլտուղունտան, մէսէլա պիր մէշհուր բիանո ուս-
թասը պու էօլ իլէ, Բարիստէ օթուրուպ, իչինտէն էլէգթրիգ ա-
գընտրսը կէչէն պիր բիանոյու չալտրըղը հալտէ, Աթանպօլտա տախի
օ անտէ օ բիանօնուն պիր այնը չալընապիլէճէք, եախօտ Բարիս-
տէ օտասընտա օթուրան պիր մէշհուր ըէսսամ ուսթասը,
գուրշուն գալէմինի օյնաթտրղը հալտէ, Աթանպօլտա օլան էճ-
զալը քեահատ իւզէրինտէ, Բարիստէ եազտրղը ըէսամ այնի
իլէ զուհուր իտէճէք կիպի վագըթլարտա բէք ուզագտա օլմա-
մալը տրը։

Իչէգթրիգ վէ կալվանիգ թէյսիրի իլէ, Աթանպօլտան Բա-
րիսէ պիր թօփ աթէշլէմէք, եախօտ տէնիզլին ալթընտա պա-
ռութ թուռթուշտուրմագ, չալար սաաթլարըն ճիւմլէսինի պիր
անտէ այար իթմէք, սաաթ իշլէթմէք, կիւնէշ կիպի բարլագ

ըշդ չըգարմադ , չիչէքլի գումաշ տօգումադ , մատէնլէրի պիր պիրի իլէ եալարզամադ , պիր մէտայլըն այնընը գալըպսըզ օլարադ տէօքմէք , վէ պուՆա էմնալ պիրի պիրինտէն թաՀիւսլիւ պին սիւրլիւ շէյլէր իՀրա օլունակէլմէքտէ իսէ տէ , պահսըմըզտան խարըՀտա օլտուղունտան , սարֆը նազար գըլընմըշ տըր ։

Իշթէ պու վէՀՀ իլէ եալընըզ թէլէղրաֆ հարէքէթինի , իլմ լիսանը տայրէսինտէն խարըՀտա օլարադ , կեահ թէմսիլ , կեահ ըէսմ , վէ կեահ թէքէրրիւր իլէ միւմքին մէրթէպէ թարիֆէ միւգթէտիր օլտուղ զանն իտէրիզ ։ Օգույան տօսթ , պիր էքի քէրէ պու բիսալէյի տըգգաթլա օգուտուգտա աղնատընմը ,

“ պիր տէմիլ թէլ իլէ , մէմլէքէթտէն մէմլէքէթէ
„ նասըլ լսագըրտը օլույօր , եախօտ թէլ իւզէրինը
„ տէն խապէրլէր նասըլ կիտիպ կէլիյօր „ ։

Պու սէմէրէյէ մուվաֆֆագ օլունտուղու հալտէ , չէքիլէն զահմէթի ֆիրամուշ իտէրէք , քէնտիմի ֆէվգէլատէ մէսուտ վէ պահթիեար ատտ իտէրիմ ։

ՑԻՒՐԻԱԹ

ՄՈՒԳԱՏԵՄԷ 3

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏԵԷ։ Ինչպէս իւր , որ-նիւթոյ օրէն սայրը ճիմլերէն ցնոսիպերիկ։ 5

ԻՔԻՆՃԻ ՄԱՏԵԷ։ Էրկրորդ ի-ղերէնէ։ 9

ԻԶԻՒՆՃԻՒ ՄԱՏԵԷ։ Կուլանդգ ի-ղերէնէ։ 15

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԱՏԵԷ։ Կուլանդգ իրիֆերէրէն , րիեղերաֆ իշրէրիերէնէ նէ բարէ գո-ուլանըրը։ 19

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԱՏԵԷ։ Թէրեղերֆիանէրդէ , վէ րիեղերաֆ ցնիչերէնդէ գո-ուլանըլա իշրէրի ալիրերէնէ պէյանի։ 25

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԱՏԵԷ։ Մէգնապըլա ճրա օր-նան րիեղերաֆ սո-իապերէսի։ 28

ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԱՏԵԷ։ Իչինճի ռ-սո-լ. էսխօպ ե-մշագ պէմրէն , էրկրորդ գո-վէրի իւր մէգնապը օրմասընդան հասը օրան րիեղերաֆ իշրէրիերի։ 34

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԱՏԵԷ։ Ի-չի-նճի- ռ-սո-լ, պէյաղ չէհապ ի-ղերէնէ , էրկրորդ գո-վէրի իւր հասը օրան մավ բէնիլ րէրրիպ օր-նան րիեղերաֆ իշրէրիերի ի-ղերէնէ։ 38

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏԵԷ։ Տէմբ էօլարդա գո-ուլանըլան վէ , Ա. Բ. Գ. Դ. էաղըրը իւր ճրա օր-նան րիեղերաֆ նշանէրի ի-ղերէնէ։ 43

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏԵԷ։ Սայրը պաղը էրկրորդ րիեղերաֆը իշրէրիերի ի-ղերէնէ։ 49

ԽԻԼԱՍԱ։ 53

Ն՝ 1.

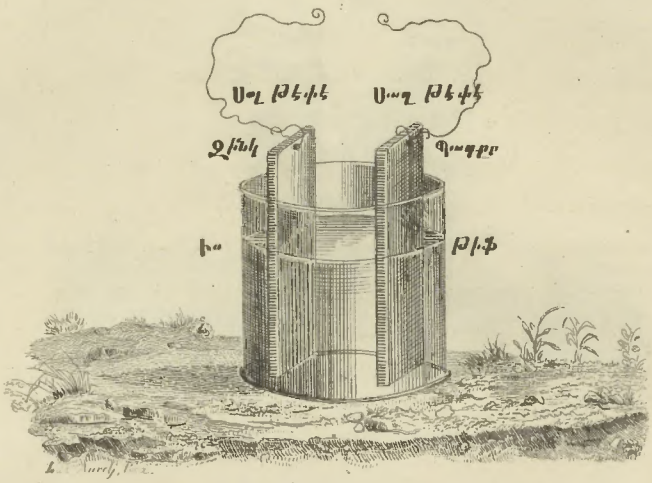

ԳԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Պու հալտէ օլան իսթիֆտէ էլէգթրիգ գուվվէթի օլամազ. Եիշլին քի, զինկ իլէ պագբը, եախոտ սոլ թէփէ իլէ սաղ թէփէյի պիրի պիրինէ պիթիշտիրէճէք թէլլերին արասը աչըգ տըր։ Պու իքի թէլ պիրի պիրինէ պիթիշմէ-սինքճէ, էլէգթրիգ տէվրը տայիմի հասըլ օլամազ։

Ն։ Շ.

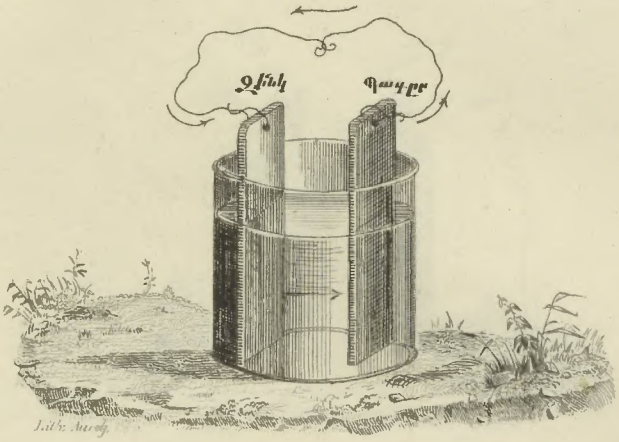

ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Գու խԹիֆտե էլէգԹրիգ գուվվէԹի վէ տէվլը տայի. մի վար տրը. նիչին քի զինկի, եանի սօլ Թէփէյի, պա. գըրա եանի սաղ Թէփէյէ պիԹիշտիրէճէք Թէլլէր, պիրի պիրինէ պաղլը տրը. իմոի էլէգԹրիգ տէվլը տայիմի հա. տրը օլմուշ տուր։

Ն° 3.

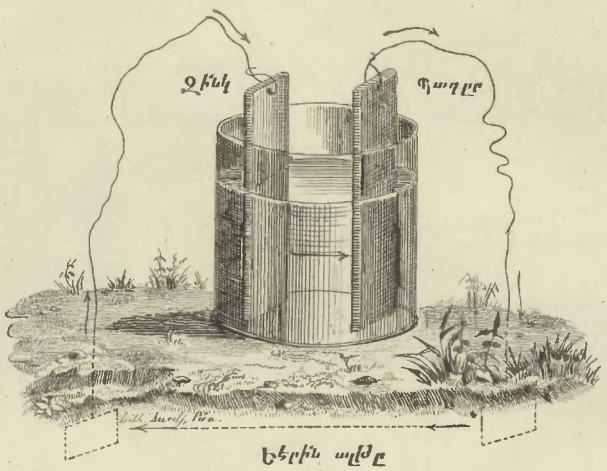

ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ՐԷՍՄ

Պու իսԹիֆաե էլէգԹրիգ գուվվէԹի վար ալը. Նիչին քի ԹէլՀէը հէր նէ գասաը պիրի պիրինե պիԹիշիք տէյիլ իսէլէր տէ, եէրին ալԹընա կէօմիւլմիւշ օլասւգլարընտան, էլէգԹրիգ տէվլը տայիմի եէրին ալԹընտան ԹէքՄիլ օլսւպ, Հքի ԹէլՀ տախի օլ վէճհիլէ պիրի պիրինե պիԹիշմիշ սայլալը։

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՐԷՍՄ

Թելեղրաֆ խապէրինի կէօնտէրէճէք մահալին խաթիֆի տիր քի, խապէրի ալաճադ մահալէ գառարը, էլէգթրիգ գուվվէթինի թել իլէ եէթիշտիրմէքտէ տիր։ Խապէրի կէօնտէրէն վէ խապէրի ալան պու իքի մէնղիլէրին արաալը հէր նէ գառարը ուղպաղ օլսա պէխա եօգտուր։

Ն.° 5.

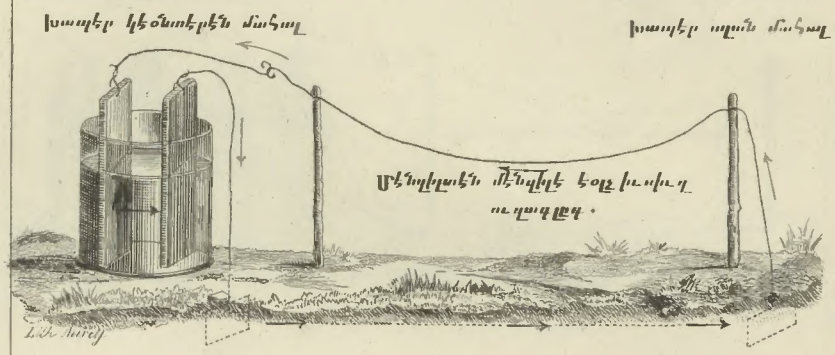

ՊԷՇԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Պու հալտէ օլան խմթիֆ իլէ, էլէգթրիգ գուվվէթի եէրին ալթընտան կէչիպ, խապէրի ալաճագ մէնղիլէ գուստար վասլ օլուր, վէ օրատան թէլին իւսթիւնտէն եիւրիւյիւպ, եինէ խմթիֆին իչինէ կէրի տէօնէր։

Ն.° 6.

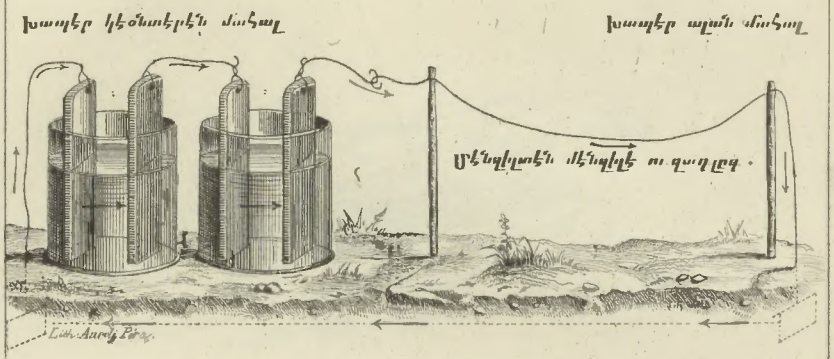

ԱԼԹԸՆՃԸ ՐԷՍՄ

Էքի խսթիֆ եան եանա կէլէրէք Պարէրի Վ՝ըլայիգ տէնիլէն սըրա խսթիֆի օլմուշ տուր։ Յան եանա կէլէն պու խսթիֆլէր նէ գատար չօգ օլուր խսե, հասրլ օլան էլէգթրիգ գուվվէթի տախի օ գատար զիատէ օլուր. վէ խսթիֆլէրին սայրսընա պիր էօլչու եօգտուր. նէ գատար խսթէնսէ եան եանա կէթիրիլէսիլիր։

Նկ. 7.

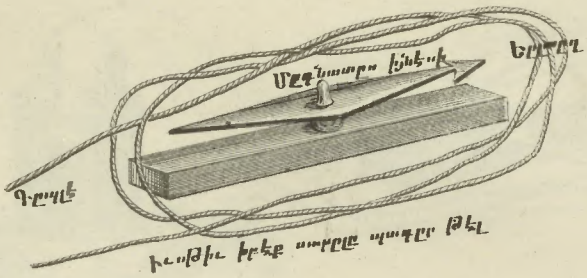

ԵԷՏԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Նըլսրզ թէրաֆքնա պագմագտա օլան պիր մըգնատրս ինեսի։ Հէր նէ գատար երլսրզտան գլպլէյէ եանի խ-նէնին պոյունա իբէքլի պագը թէլի սարլը իսէ տէ, ուճլարը աչըգ օլտուղունտան հիչ պիր շէյ հասլը օլամա-յըպ, հէր պիր շէյ եէրլի եէրինտէ տուրմագտա տրը։

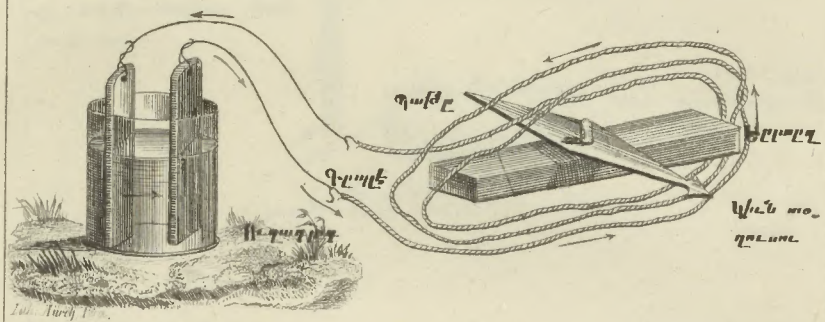

Խապէր կէնտէրէն մահալ

Խապէր ալան մահալ

ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Իսթիֆտէն էլէգթրիգ գուփէրթի չըգրպ, մըգնատրս կինէսինին էթրաֆընա սարրլան իբէքլի պագրը թէլէ եիւ-րիւմիւշ օլմաղլէ, մըգնատրս կինէսի տէրագասը ելրսրզ-տան կիւն տաղաւտու թէրաֆքնա տօնմիւշ տիւր։

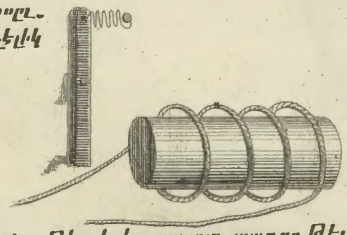

ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ ՐԷՍՄ

Պու ըէսմ գուրշուն գալէմ շէքլինտէ եուվարլագ վէ խաս պիր տէմիր բարչասը օլուպ, իւզերինէ սարըլան իբէքլի պագըր թէլին ինքի ուճու աչըգ օլտուղունտան, էլէգթրիգ գուվվէթի վէ տէվրը տայիմի հասըլ օլամայըպ, օլ վէճհիլէ մէգքիւր եուվարլագ տէմիր տախի մըգնատըս օլամամըշ, վէ երլանգավի եայտան ասըլան տէմիր եախօտ չէլիկ չուպուղու քէնտինէ չէքէմէմիշ, վէ օլ վէճհիլէ հեր պիր շէյ քէնտի հալինտէ տուրմագտա տըր։

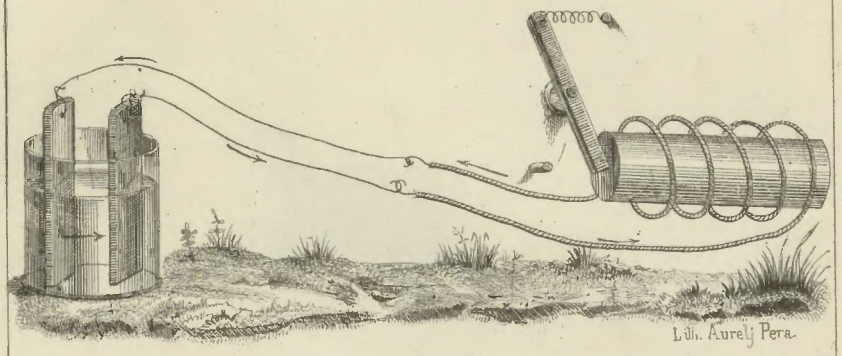

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՐԷՍՄ

Խթիֆտէն չըգան էլէգթրիգ գուվվէթի, գուրշուն գալէմ շէքլինտէ օլան խաս տէմիրին իւզերինէ սարըլան իբէկլի պագըր թէլին իւզերինտէ տէվրը տայիմ իթմէքտէ օլտուղունտան, պու տէմիր մըգնաատըս օլուպ, երլանգաւվի եայտան սարլան տէմիր եախօտ չէլիկ չուպուղու քէնտինէ չէքմիշ տիր։

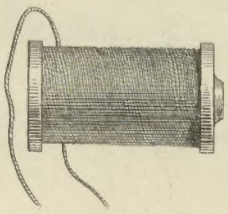

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Պու լէսմ, էլէգթրիգ մըգնատըսը մագարասը տըր։ Լշանի գուրշուն գալէմ շէքլինտէ օլան եուվարլագ վէ խաս տէմիր իւզէրինէ, ըէք չօգ իբէքլի պագըր թէլ սա-ըլմըշ սիր մագարա տըր։

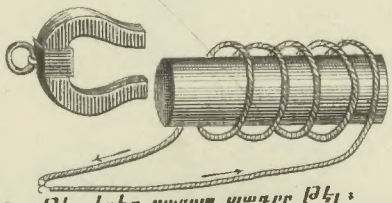

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Պու ըշամ գուրչուն գալէմ շէքլինտէ եուվարլադ վէ խաս պիր տէմիր բարչասը օլուպ, էթրաֆընա իրէկլի պագըր թէլ սարըլը, վէ պու թէլին ուճլարըտա, պիրի պիրինէ պիթիշիք տիր։ Պու գուվվէթլու վէ խալիս մըգնատաս, պու տէմիրէ եապլաշարարարարը կիպի պագըր թէլին իւզէրինտէ պիր էլէգթրիք ագընատասը տէվրը տայիմ իթմէյէ պաշլար։ Մըգնատասը տուրտուրտուրսուն կիպի, տէվրը տայիմ տախի տուրուր։ Մըգնատասը կէրեկէ ալարազն կիպի, տէվրը տայիմ եինէ պաշլար, ֆագաթ թէրսինէ հարէքէթ իտէր։

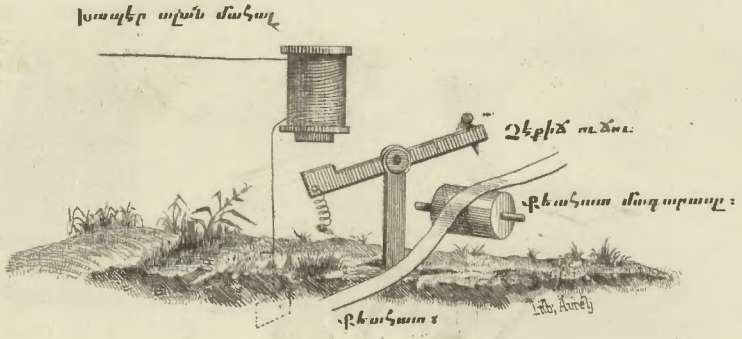

ՕՆ ԻՒՁԻՒՆՃԻՒ ՐԷՍՄ

Պու ըէսմ Ա՝օրս, եախօտ Պէն Թէլէղրաֆընըն խապէր ալան մահալի տիր։ Ձէքիճ ուճուռնուն ալթընտա օլան մագարանըն իւղէրինէ էճզալը վէ շէրիտ շէքլինտէ քեահատա վաղ օլունմուշ օլուպ, պու մագարա տէօնտիւքճէ քեահատա տախի իլէրի եիւրիւյէճէք տիր։ Պու ըէսմտէ շէքիճին ուճուռ հէնիւզ քեահատա տօգունմամիշ տիր, նիչին քի էլէգթրիգ մըգնատիսը մագարասը, խապէրտար իսթիֆինտէն էլէգթրիգ գուվվէթի ալմամըշ օլտուղունան, օրթասընտաքի գուրշուն գալէմ շէքլինտէ օլան խատտէմիր մըգնատիսը օլամամըշ, վէ օլ վէճհիլէ սիվրի ուճլու շէքիճի քէնտիսինէ շէքէմէմիշ տիր։

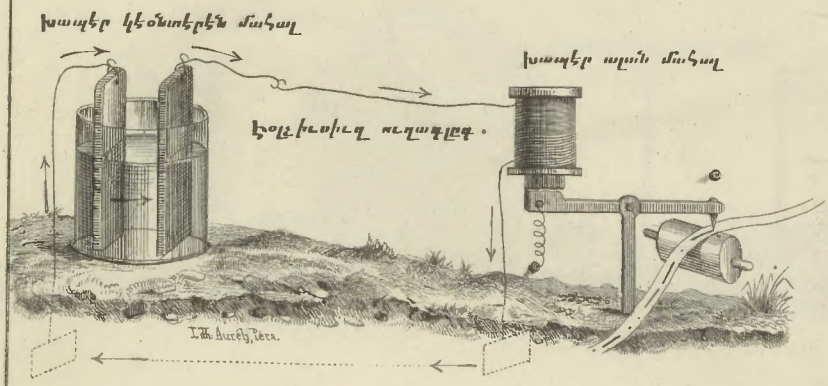

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՐԷՍՄ

Պու ըէսմ տախի, Մ՝օրս եախօտ Պէն թէլէղրաֆքընըն խապէր ալան ալէթի տիր։ Պունտա օլան էլէգթրիգ մըգ-նատրսը մագարասը խապէրտար իսթիֆինտէն էլէգթրիգ գու-վվէթինի ալմըշ օլտուղունտան, օրթասընտաքի տէմիր մըգնատրս օլուպ, չէքիճին սաբընը քէնտիսինէ չէքմիշ, վէ օր վէճհիլէ չէքիճին ուճու էճզալը քեահասա տօգու-նուպ, էլէգթրիգ ագընտրսընըն աղ վէ չօգ կէլիշինէ կէօյա նօգթա վէ ջըղկը հասըլ իթմէքտէ տիր։

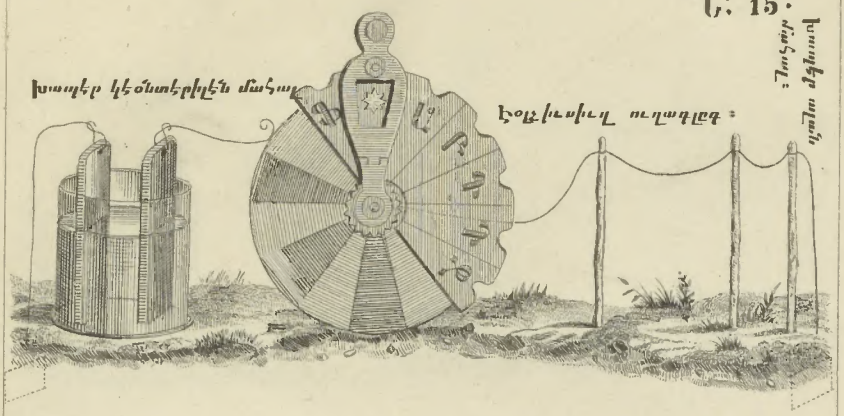

ՕՆ ՊԷՀԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Տէմիր եօլլարտա գուլլանըլան, վէ Ա։ Բ։ Գ։ Դ։ եաղըլարը իլէ իճրա օլունան խապէրտար թէլէղրաֆը ալէթինին սիւրէթի տիր։ Խսթիֆատէն ջըգան թէլ, ալթ թահթանըն պիլլոր խանէսինէ տօգունմուշ իսէ տէ, պիլլոր էլէգթրիգ ապընտլսընը եիւրիւթմէզ օլտուղսունտան, ալէթ բահաթտա եանի իշլէմէքտէ օլուպ, օլ վէճհ իլէ իւսթ թահթանըն օրթասընտաքի տիլ տախի, բահաթ խանէսինտէ, եանի երլտրզըն իւզերինտէ տիր։

Պու հիսէթտէ օլտուղու հալտէ, ալէթ իշլէմէյիպ հեր պիր շէյ քէնտի հալինտէ տուրմագտա տրը։

Իւզերինէ Ա։ Բ։ Գ։ Դ։ եաղըլան իւսթ թահթանըն թէքմիլ եաղըրմատըղը, վէ եալընըզ եարըսը եաղըլտըղը տախի, ալթտա օլան պիլլոր վէ բիրինճ խանէլի թահթայը տա կէօսթէրմէք իչիւն տիր։

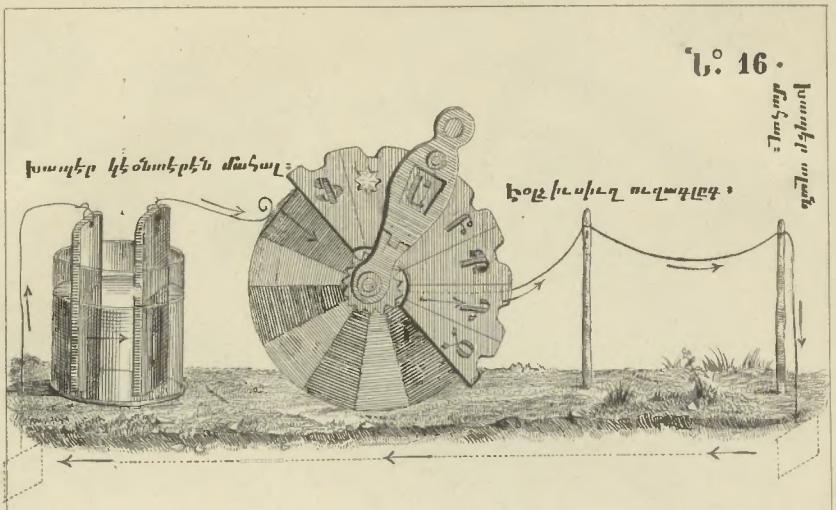

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՐԷՍՄ

()ն պէշինճի ըէսմտէ կէօսթէրիլէն սիւրէթին այնը տըը։ Լաքին պու ըէսմտէ, իւսթ թահթանըն իւղէրինտէ օլան տիլ, բահաթ խանէսինտէն Ա խանէսինէ կէչիրիլմիշ օլտուղունտան, ալթ թահթայը տախի չէվիրմիշ վէ պիր խանէ իլէրիլէթմիշ տիր։ Շէյլէ քի, պու հալտէ բիրինճ խանէսի իսթիֆ թէլինին էօնիւնէ կէլմիշ տիր։ Վէ չիւնքի բիրինճ եախօտ պագըը, էլէգթրիգ ագընտըսընը եիւրիւ թէն ճիսմէրտէն տիր։ պու սէպէպտէն նաշը, էլէգթրիգ թէյսիրի տախի, խապէրրէս ալէթինին իւղէրինէ եիւրիւ մէքտէ տիր քի, 17 ինճի վէ 18 ինճի ըէսմէրտէ կէօրիւ նէճէք տիր։

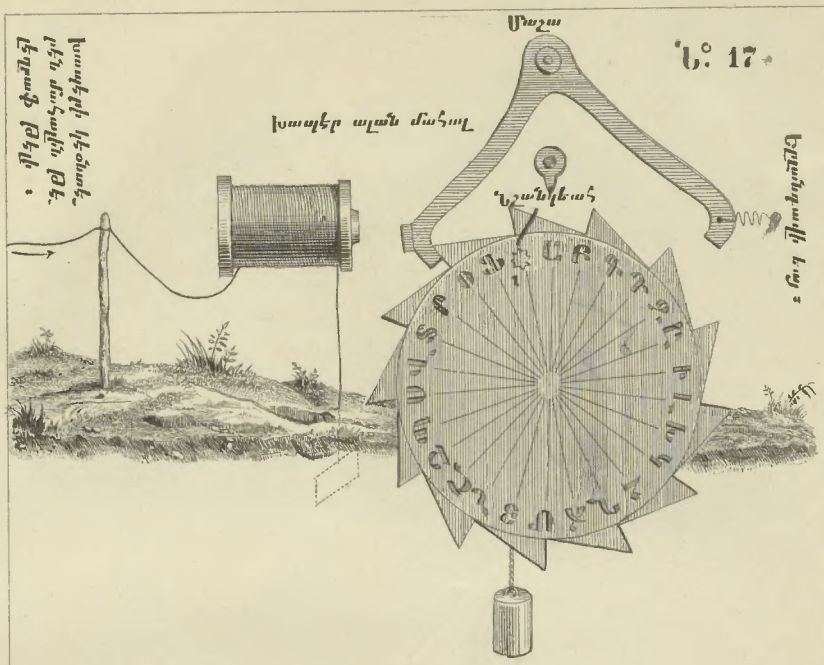

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Պու ըէսմ, խապէրրէս թէլէղրաֆընա մախսուս օլան ալէթին սիւրէթի տիր։ Պու ըէսմոէ, էլէգթրիգ մագնասընա էլէգթրիգ ագընտրսը կէլմէմիշ օլտուղունտան, օրթասընտաքի տէմիր տախի մընգնատրս օլամայարագ մաշայը քէնտիսինէ չէքէմէմիշ տիր։ Վէ օլ վէճհ իլէ հէր նէ գատար տա ալթընա գուրշուն սատաթ թօփու ասըլը իսէ տէ, թահթանըն տիշի մաշանըն պայաղընտան գուրթուլամամըշ օլտուղունտան, տէօնէմէյիպ բահաթ տուրմագտա տրը։

1 Հաղէյէ։ Ըէսմոէ, երլտրղն թամ նշանկեահրն էօնիւնէ կէլմէսի լազըմ կէլիր իսէ տէ, լիթօղրաֆտա եաղնրշ օլուպ, երլտրղ սօլա տիւշմիւշ տիր. վէ շարէ օլմատրղնտան, ֆագաթ պիր չէրկը իլէ երլտրղ նշանկեահա բասթ օլունմուշ տուր. անճագ ֆիքրտէ, երլտրղը թամ նշանկեահրն ալթընտա կիսի թուրթմալը տրը։

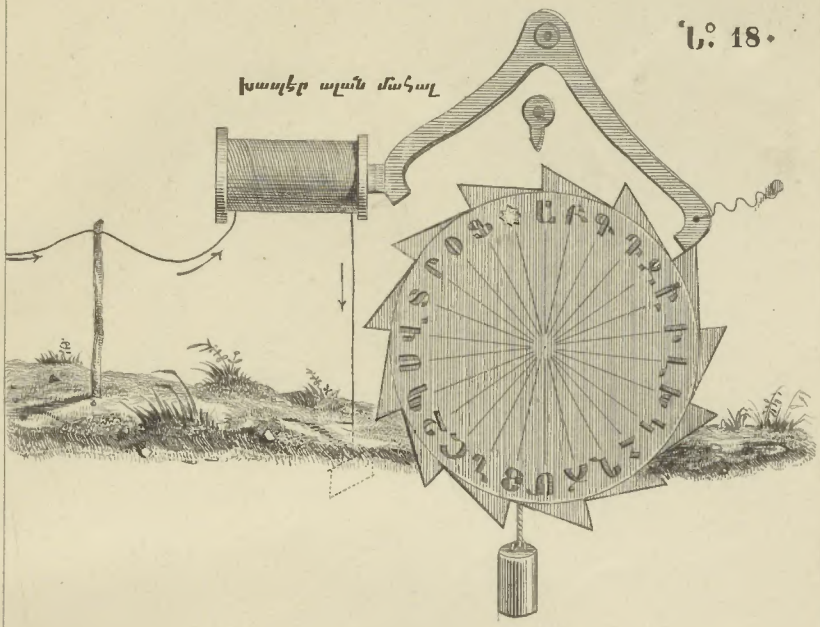

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՐԷՍՄ

Օն եէտինճի ըէսմին այնը օլուպ, ֆագաթ էլէգթրիգ մագարասընտա էլէգթրիգ գուվվէթի օլտուղունտան, մաշայը մագարա քէնտիսինէ չէքմիշ տիր. վէ թահթա տախի մաշատան գուրթուլուպ վէ պիր տիշ իլէրիլէյիպ, երլտրզին եէրինէ Ա հարֆը, նըշանկեահին էօնիւնէ կէլ միշ տիր։

Օն պէշինճի ըէսմ օն եէտինճի ըէսմէ պիթիշտիի հալ տէ, պիրիսի խապէրտար ալէթինի վէ տիկէրի խապէրրէս ալէթինի կէօսթէրիր օլուր։

Ղէզալիք պու վէճհ իլէ, օն ալթընճը ըէսմ տախի օն եէտինճի ըէսմէ պիթիշտիրիլէպիլիր։